דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קיוסקים

יום שני, כ"ז בתמוז תשמ"ח, 11 ביולי 1988 ● גליון 19466

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר
- ● המלה של שמיר / עליזה ולך
- ● דיאלוג מסחרי עם ארה"ב / טלי זלינגר
- ● לא באש"ף רבתי / יצחק בדנר
- ● מכוניות מומלצות / אריה ארד
- ● תקציב איסלאמי בפאקיסטן / „אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"
- ● בורסה וכלכלה (עמ' 4–5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום הצפויות ליום ב':
ירושלים: 20־32, רמת־הגולן: 21־34, נהריה: אין, צפת: 20־32, חיפה: 24־32, טבריה: 23־38, נצרת: 23־36, עפולה: אין, שומרון: 20־34, תל־אביב: 23־31, נתב"ג: 22־32, יריחו: 23־39, עזה: 22־30, באר־שבע: 20־36, אילת: 26־42.

גורמי בטחון מודאגים מה'סוחוי 24' לסוריה; 'טורנאדו' בריטי או 'מיראז' צרפתי לכווית

רבין לא רואה 'מימד חדש' בעסקה הסעודית ● ארנס קורא לחדש פרוייקטים טכנולוגיים ובראשם ה'לביא'

מאת טלי ליבנר, הסופרת הצבאית של „דבר", וסוכנויות הידיעות

בריה"מ תספק השנה לסוריה מטוסי 'סוחוי־24'. נראה כי גם לוב ומדינות ערביות נוספות יצויידו במטוסי תקיפה אלה.

גורמים צבאיים בכירים בישראל העריכו בשבועות האחרונים כי קליטת מטוסי ה'סוחוי־24' בסוריה תהווה תוספת איום על ישראל ותחייב מערך התרעה עירני נוכח איום זה.

מטוס התקיפה 'סוחוי־24' הוא מטוס התקיפה המתקדם ביותר בעולם והוא לפחות שווה באיכותו ל'טורנאדו' הבריטי. ה'סוחוי־24' הוא בעל יכולת טיסה ארוכת טווח בגובה נמוך ומסוגל לשאת מטען פצצות גדול.

העסקות הכוויתיות

כווית (ע"ח) – כווית חתמה על עיסקת נשק עם ברה"מ, ימים בלבד לאחר שהסנאט האמריקאי הצביע נגד מכירת טילים אמריקאיים למדינה זו שבצפון המפרץ, מסרה סוכנות הידיעות הרשמית של כווית.

משלחת צבאית סובייטית ובראשה יורי גרישין, סגן שר ליחסים כלכליים עם מדינות חוץ, חתמה בשבת על החוזה, וזמן קצר לאחר מכן יצא ראש ממשלת כווית, שייח' סעד אל־עבדאללה אל סבאח,

(המשך בעמוד 2)

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

בעוד שר הבטחון יצחק רבין סבור כי עדיף לישראל שסעודיה תקבל מטוסים בריטיים ולא אמריקאיים חדישים, ועל־כן אינו רואה בעסקת הנשק של בריטניה עם סעודיה בגדר „הכנסת מימד חדש" במזרח התיכון, התרעמו השרים וייצמן וארנס על ביצועי מטוס ה„טורנאדו".

ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיח לשרים בתגובה לשאילתה של שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אתמול בישיבה השבועית של הממשלה, כי הקבינט המדיני ידון בקרוב בפרטי

(המשך בעמוד 2)

על הקברים

במשך השבת חוללו 15 מצבות בחלקה הספרדית של בית־הקברות על הר הזיתים בירושלים. המצבות המחוללות נתגלו אתמול בבוקר, לא הרחק ממלון „פנורמה" על הר הזיתים. בחלקה נתגלו כתובות בערבית „המפקדה הערבית המאוחדת – האינתיפאדה", „פלשתין ערבית", ועל כמה קברים צוירו דגלי אש"ף. משטרת ירושלים פתחה בחקירה.
(צילום: יצחק הררי)

עיקרן תחילה

- ● חמש נשים נבחרו לוועדה, שתבחר את הרב האשכנזי הראשי לתל־אביב – עמ' 3.
- ● ראשי המועצות והח"כים הערבים יגבירו את הסיוע לפלשתינים בשטחים – עמ' 3.
- ● 250 חוקרים, הוגים ותיאולוגים באו לכינוס גדול באוקספורד על השואה – עמ' 3.
- ● „מה עשיתי" – אמר הורג אשתו ובנו מאשקלון – עמ' 6.

קיצוב עונש לרוצח

שוקלים קיצוב עונשו של מצית 'אל אקצה'

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

משרד המשפטים ולשכת נשיא המדינה שוקלים לקצוב את עונשו של מצית מסגד אל־אקצה, אלן גודמן, שנשפט למאסר עולם.

חברי הוועדה שעוסקת בנושא זה ביקרו לפני זמן קצר באגף „האיקסים" בכלא איילון, שם מרצה גודמן את עונשו. אלן גודמן, על־פי דעת מומחים, תלוש מן המציאות זה זמן, והוא אינו מגלה כל קשר אל הסביבה הקרובה לו. הוא מגלה סימנים של אי־שפיות ומקומו במוסד סגור, אומרים מומחים שביקרו בתאו.

אלן גודמן אינו עושה כמעט מאום. לאחרונה, הוא ניתק את מנורות הניאון בחדרו מאחר שלדעתו, הוא חייב להיות בחושך. הוא אינו מפסיק לאכול ומשמין.

הוועדה הקובעת את עונשי האסירים התרשמה ממצבו, ונראה כי היא עומדת לקצוב את עונשו, כדי לאשפזו במוסד סגור, שם יוכלו לטפל בו.

הסמכה לשר המשטרה להורות לקיים תצפיות מחצרות בתים פרטיים

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

פה אחד ובלי כל התנגדות אישרה הממשלה להסמיך את שר המשטרה להתקין תקנות חדשות לשעת חירום שיאפשרו למשטרה לערוך תצפיות מחצרות בתים פרטיים.

תקנה זו ניתנת כחלק מהמאבק נגד ההתקוממות הפלשתינית והיא מיועדת ליישום במיוחד במזרח ירושלים וסביבותיה, אך למעשה חלה על כל שטחי מדינת ישראל.

על־פי ההחלטה יוכל קצין משטרה בכיר בדרגת מפקד מחוז להוציא צו המתיר כניסת שוטרים לשטח הפרטי למשך 96 שעות בלי צו של בית משפט ורק אם תבקש המשטרה להאריך את נוכחותה היא תבקש צו כזה.

ח"כ ותד – עובר ממפ"ם לחד"ש נימק זאת במניעים אידיאולוגיים

אך מזכ"ל מפ"ם גרנות אומר – שמניעיו אישיים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות, והמהכתב הגליליה, סופר „דבר" בגליל

באמצעי־התקשורת האלקטרוניים בישר אתמול ח"כ מוחמד ותד למפלגתו, מפ"ם, כי הוא פורש ממנה ומצטרף לחד"ש.

ותד, חבר־הכנסת מטעם מפ"ם בשתי הקדנציות האחרונות, נימק את צעדו במניעים אידיאולוגיים, ואילו מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, הגדיר את מניעיו של ח"כ ותד מניעים אישיים. „העובדה שמפ"ם בחרה מועמד ערבי למקום השלישי ברשימתה וכן גל ההצטרפות למפ"ם במגזר הערבי מפריכים את נסיונו של ותד לתת משמעות פוליטית לצעדו", אמר ח"כ גרנות בתגובה על הודעת ותד, שאותה שמע רק ברדיו, על פרישתו.

במוצאי השבת האחרונה ביקש דובר מפ"ם לתאם עם ח"כ ותד את השתתפותו בשביתת־הרעב שיזמה מפ"ם, כמחאה על המשך המשבר במערכת

(המשך בעמוד 2)

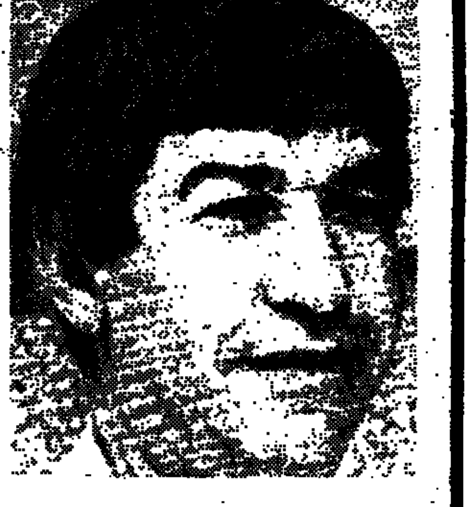

חד"ש תוכל לתבוע ייצוג בוועדת חו"ב

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

עם הצטרפותו של ח"כ מוחמד ותד (לשעבר – מפ"ם) לסיעת חד"ש בכנסת, נוצר, לכאורה, מצב המאפשר לחד"ש לתבוע ייצוג בוועדת החוץ והבטחון.

לסיעה הקומוניסטית בגלגוליה השונים, מעולם לא היה ייצוג בוועדה זאת. הנוהג הוא, שבראשית תקופת הכהונה של כל כנסת, כאשר נקבע המפתח לייצוג בוועדות השונות, קובעת „מכסת מינימום" לייצוג

(המשך בעמוד 2)

ההסתדרות מנסה להגיע לנוסחה להפעלת 'אליאנס' לאחר סגירתו

הצעת 'כור': ניהול העובדים ● הצעת האיגוד המקצועי: כינוס מוגבל

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

בהסתדרות הוחלט לפעול לפתיחתו מחדש של מפעל „אליאנס" בחדרה, חרף החלטת בית המשפט מאתמול להתחיל מיד בפירוק הסופי של המפעל ובהעברת נכסיו למכירה.

השופט המחוזי ד"ר אליהו וינוגרד הודיע על הפירוק הסופי לאחר שנוכח לדעת שאתמול בשעה 7.00 בבוקר התייצבו לעבודה, בעקבות מכתבי הזימון של כונס הנכסים, רק כ־200 מבין 1,030 עובדי „אליאנס". עם המופיעים לעבודה נמנו כמעט אך ורק מנהלי מחלקות ופקידים. לעומת זאת פועלי הייצור העדיפו, בהתאם להוראת הוועד, להישאר מחוץ לשטח המפעל ולהשמיע קריאות זעם לעבר קבוצת העובדים שהתייצבה לעבודה.

בשעה 9.00 הודיע השופט שצו הפירוק נכנס לתוקפו „ובכך החמיצו

(המשך בעמוד 2)

17 שנה אני כאן ואף פעם לא חלמתי שכך יהיה הסוף

מאת סופר „דבר"

„פראיירים, זה מה שיש לי לומר כלפי אותם עובדים של המפעל שישבו כל הזמן ליד המזגנים, לא עשו כלום ועכשיו הם מפחדים על הכסא שלהם. הם אלה שהביאו אותנו למצב הנורא הזה. 17 שנה אני כאן ואף פעם לא חלמתי שכך יהיה הסוף".

הדובר, צבי ברנע, בן 40, אב לארבעה ילדים. עובד ייצור במפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה, עומד מול שערי המפעל הסגורים בעזרת קונצרטינות דוקרניות וסוללה של מאבטחים פרטיים ושוטרים חמושים באלות. „אלף משפחות יש לנו כאן, ואלה אלף פעילים שיהיו נגד ההסתדרות", אומר ברנע.

בשלוש אחר־הצהריים השמש עדיין להטה. רוב הפועלים עזבו. השוטרים אומרים, שאולי לאחר שהפועלים ישמעו ברדיו על גורל דמי האבטלה שלהם מן הביטוח הלאומי, יחזרו להפגין מול השערים. אבל לפי שעה שקט. מדי כמה דקות נעצרת מכונית פרטית מול הקונצרטינות: יורדים שניים־שלושה פועלים מזיעים, לא מגולחים, עיניהם אדומות, מעשנים בשרשרת.

ברוך, ארבע שנים במפעל, חושב אחרת: „הכי נפגעה המשפחה. לך תסביר לילד שלך שעכשיו אתה לא יכול לתת לו כל מה שנתת לו קודם. לך תגיד לו, שלא יוכל ללכת לכל המקומות שחברים שלו הולכים".

(המשך בעמוד 2)

שמיר לח"כים לקראת הדיון המכריע:

הסכם היום – או שהשרים יטילו תעריפי קיצור התור

הרופאים שוקלים הגשת תביעה על לשון הרע נגד עמוס רובין, היועץ הכלכלי לראש הממשלה

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

בצל שביתת הרעב של ח"כים מסיעות הימין והשמאל והשבתת כל בתי־החולים בצפון הארץ ל־24 השעות הקרובות, מתכנסים היום שרי האוצר והבריאות, ראשי ההסתדרות וקופת חולים הכללית, לדיון במכשול האחרון בדרך לפתיחת המשא ומתן עם הרופאים על מבצע קיצור התורים לניתוחים.

על עליית המתח לקראת הדיון המכריע היום, מצביעה התקפה חסרת־תקדים של היועץ הכלכלי לראש הממשלה על הרופאים אתמול, שבעקבותיה שוקלת ההסתדרות הרפואית להגיש נגדו תביעה משפטית על־פי חוק איסור לשון הרע.

היועץ הכלכלי עמוס רובין, האשים אתמול את הרופאים בסחיטה על חשבון החולים וכינה את ארגוני הרופאים „ועדים מיליטאנטיים" המנסים לסחוט תוספות שכר מופלגות. ההסתדרות הרפואית רואה בדבריו של רובין „אבדן שיווי משקל נוכח ההתעוררות הציבורית הגוברת והולכת שמופנית נגד הממשלה וחוסר יכולתה לפתור את המשבר".

„ראשי הדוברים נגד הרופאים פסולים מוסרית מלגנותם, משום שהם דאגו אישית לזכות בהטבות שכר צמודות לשרים ולחברי כנסת בטרם נכנסו לתפקידים. יתרה מזו, הם זוכים, כל אימת שהם זקוקים

(המשך בעמוד 2)

הסיגריות מתייקרות

מאת אבי שוברט

הסיגריות המקומיות מתייקרות בשיעור של 5 אחוזים, בעקבות המלצת משרד האוצר.

העלאת המחירים באה בעקבות תביעת הנהלת חברת „דובק" לייקר הסיגריות מתוצרתה בשיעור של 25 אחוז. תביעה זו הועלתה לפני ראשי משרד המסחר והתעשיה, שהמליצו על העלאת מחירים בשיעור של 11 אחוז.

ממשרד האוצר נמסר אתמול, כי בניגוד לשמועות שנפוצו לאחרונה, אין כל כוונה להטיל מסים נוספים על סיגריות מיובאות.

משאל השבוע המקוצר באל־על – יימשך היום

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

המשאל בקרב עובדי "אל־על" על הנהגה חד־צדדית של שבוע־עבודה בן חמישה ימים על חשבונם הופסק אמש ויימשך היום, כדי לאפשר לעובדי המשמרות להשתתף בו.

עד שהופסק בשעה 18:00 בערב, השתתפו בו 600 מכלל 3,600 העובדים. התחושה היא, כי רוב ניכר מצדד בעשיית הצעד החד־צדדי, אף־על־פי שהוא עלול להביא להשבתת החברה על־ידי ההנהלה.

אתמול החלו עובדי המשמרות להתארגן לקראת הקמת ועד־פעולה, למקרה שהנציגות הנבחרת תיאלץ להתפטר בשל הטלת "פיטורים על תנאי" על החברה.

ראה ידיעה מפורטת בעמוד 3.

בלי אשו"ל

הח"כים השובתים רעב בירושלים עם שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו (משמאל). (צילום: יצחק הררי)

12 האופוזיציונרים שובתי הרעב בילו הלילה על מזרונים בכנסת

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

12 חברי כנסת מארבע סיעות באופוזיציה ישנו הלילה על מזרוני ספוג משומשים בקומת הממשלה בכנסת.

חברי הכנסת פתחו אתמול בבוקר בשביתת־רעב, במחאה על אדישות הממשלה לכל מה שמתרחש במערכת הבריאות. הם הודיעו, כי ישבתו עד שתהיה תזוזה לכיוון פתרון המשבר.

בשביתת הרעב משתתפים חברי הכנסת גרנות, גרוסמן, ביטון, צבן, פרטני ויציב ממפ"ם, ח"כ גאולה כהן מ„התחיה", ח"כ אברהם ורדיגר מ„פועלי אגודת ישראל" וחברי הכנסת וירשובסקי, רן כהן, צוקר ושריד מ„ר"צ". ח"כ שולמית אלוני הצטרפה אל השובתים, אך היא עצמה מנועה מלשבות רעב מסיבות רפואיות.

הח"כים הגיעו בשעות הבוקר למשרד ראש הממשלה. בגן אמיל גרינצווייג הקימו חברי מפ"ם סככה, הביאו מזרונים, כסאות ואפילו מערכת הגברה, אולם החום הכבד הבריח את הח"כים אל בניין משרד רה"מ. הם חיכו באולם הכניסה לסיום הישיבה ועוזריהם דאגו לספק להם כל הזמן משקאות קרים. בעיקר מיצים מרוכזים. „אמרו לי שצריך לשתות כמה שיותר סוכרים", מסביר יוסי שריד. בלחץ התקשורת הסכימו הח"כים לצאת בחזרה לסככה. הנימוק הרשמי היה פגישה עם שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שיצאה מן הישיבה כדי להפגש עמם. היא לא שיערה, כי קצפם של הח"כים יצא בעיקר עליה.

(המשך בעמוד 2)

28*

חידוש מס'

חסכון "פריים-מדד"

עוד אחד מהחידושים שפועלים בשבילך

במסלול "פריים–מדד" של תכנית החסכון "מטמון תשואה" עומדות עכשיו לרשותך אפשרויות משיכה רבות – כבר החל מ־3 חודשים ועד 6 שנים, כשבכל מקרה אתה נהנה מרווח נאה.

מועד המשיכה	התשואה שתקבל
במשך השנתיים הראשונות	עד "פריים" + 2% לשנה (כיום עד 17% לשנה) בהתאם לסכום ומועד המשיכה.
מתום שנתיים ועד 6 שנים	95% מהריבית והפרשי ההצמדה
בתום 6 שנים	הצמדה מלאה למדד וריבית צמודה של 5% לשנה.

■ ריבית שנתית גבוהה יותר בשעור של 5.25% לחוסכים במסלול "מדד" של "מטמון תשואה".

פרטים מלאים בכל סניפי בנק הפועלים.

* השנה הפעיל בשבילך בנק הפועלים 28 חידושים בכל תחומי הבנקאות.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

5 עד 10 מיליונים – נושאים נגיף האייד"ס ומיליון יחלו תוך 5 שנים

פרופ' ג'ונתן מן

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

בעולם יש כיום בין 5 ל־10 מיליון נושאי נגיף איידס ובתוך חמש שנים יחלו במחלה כמיליון בני־אדם – כך העריך פרופ' ג'ונתן מן, מנהל התוכנית העולמית למלחמה באיידס של ארגון הבריאות העולמי, שהרצה אתמול בביה"ח הדסה עין־כרם על תפוצת המחלה בעולם ועל ההערכות הדרושה למניעתה.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו מסרה באותו כינוס, כי בישראל חיים היום 20 חולי איידס, 45 מתו מהמחלה ונושאי המחלה נמצאו עד כה אצל 331 בני־אדם.

פרופ' מן מסר, כי כיום יש 100,108 חולי איידס מדווחים ב־138 מדינות אולם ההערכה היא, כי יש 250,000 חולים. הוא סיפר, כי אובחנו שלושה דפוסי הדבקה עיקריים של המחלה: באמריקה ובמערב־אירופה המחלה עוברת בין הומוסקסואלים ונרקומנים; באפריקה המשותנית בין זוגות הטרוסקסואלים, לכן היחס בין הנשים לגברים הנדבקים בה שווה, ומשום כך ישנם גם הרבה ילדים שלוקים במחלה; באסיה ובמזרח־אירופה ישנו „ייבוא" של הנגיף ולפי שעה המקרים הם מועטים, אך בעוד כמה שנים אלו תהיה גם באזורים אלו התפרצות של המחלה.

פרופ' מן הדגיש את החשיבות העצומה של חינוך והפצת מידע על איידס וכן גמילה של נרקומנים למניעת התפשטות המחלה, כל עוד לא נמצא לה חיסון.

לדבריו, נושא האיידס עבר כמה שלבים: שנים של שתיקה ואי־ידיעה, שנים של גילוי וחקר המחלה, וכיום נמצא העולם בגיום כללי למניעת התפשטותה. לדעתו, חיוני שיהיה בין המדינות תאום והעברת מידע בנושא, וארגון הבריאות משתדל לתמוך בתוכניות לאומיות נגד איידס.

שרת הבריאות של גרמניה, ד"ר ריטה זיסמוט, מסרה בכינוס נתונים על מחלת האיידס באירופה.

שכם סערה אחרי הריגת צעיר ופציעת צעיר אחר

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני ויורם לוי, סופרי „דבר"

הפגנות סוערות נמשכו אתמול גם בשעות הערב בשכם, לאחר שצעיר ממחנה הפליטים עסכר נורה למוות וצעיר שני נפצע באורח קשה בשכונת ג'בל שמאלי בעיר. בשטחים היתה אתמול שביתה כללית זה היום השני ברציפות בהתאם להנחיות ברוז מס' 21 ו־8 מתנות פליטים וערי ירות בגדה ובעזה נתונים במצור.

התקריות החמורות ביותר נרשמו אתמול בשכם. בשעות הבוקר התקיף סיור צה"ל על־ידי צעירים מבינים במחנה הפליטים עסכר ממורח לשכם. הסיור שנקלע למצוקה, פתח באש כדי להחלץ והרוג מבצור זרוקי בן 17 נפגע ונהרג. ההפגנות התפשטו למרכז שכם ולשכונותיה ובשכונת ג'בל שמאלי נפצע בצורה קשה מירי בחזהו אמג'ד חוג'ה בן 19. אמש נמסר כי הוא נמצא בתוך הניתוחים של בית־החולים של התאחדות הנשים ומצבו קשה. בשעות החשיכה נמשכו התקריות בעיר.

אור ליום אתמול היו תקריות בכפר תוסן בנפת בית־לחם בהן נפצעו 13 צעירים שנפגעו מכדורי גומי וממכות ומקלקליה נמסר על כלי רכב ישראלים שנפגעו מאבנים.

עוצר שרר אתמול במחנות הפליטים של שכם עסכר ובלאטה במחנות ג'לזון ואמערי הסמוכים לרמאללה ובמחנה ג'באליה ברצועת עזה. עוד שרר עוצר בעיירה בית־סחור (המשך מיום ה' שעבר) בעיירה קבאטיה בנפת ג'נין ובמחנה הפליטים שאטיה ליד קלקיליה.

צה"ל הרס 5 בתים

הצבא הרס אתמול שלושה בתי מגורים במחנה הפליטים אל פוריג' ושניים בשכונת מג'היה בעזה. ריירוזם נתפסו בפעולות נגד הצבא ותושבים מקומיים, שכללו זריקת בקבוקי תבערה נגד סיורי צה"ל ותקיפת בנשק קר של תושבים שנחשדו כמשתפי פעולה עם השלטון הישראלי וכן בהכאת מטעני תבלה.

תושבי בית־חגי חסמו כביש: מחאה על המשך האינתיפאדה

(ע). – כביש ירושלים־חברון נחסם אמש לתנועה לשעה קלה על־ידי תושבי היישוב בית חגי שבדרום הר חברון.

לטענת המתיישבים, חסימת הכביש התבצעה על ידם לאות מחאה נוכח מדיניותו של שר הבטחון, אשר אינו מביא לסיום המהומות בשטחים. התושבים טוענים, כי הם מוצאים עצמם מותקפים מדי יום על־ידי האוכלוסיה המקומית, בעוד שהצבא אינו נותן מענה ראוי על התקפות אלה.

בין יתר הדרישות שמעלים התושבים: עקירת שורה של גפנים ומטעים בחרמות שמסביב לכביש המוליך לישובם, אשר לדבריהם משמשים מקומות מסתור למיידי אבנים וזורקי תבערה.

שמיר סירב למסור לממשלה תוכנם של המסרים מרומניה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר סירב למסור לממשלה פרטים על תוכן המסרים המועברים בימים אלה בין ירושלים לבוקרשט בעניין השתתפות אש"ף בתהליך השלום, אך הדגיש כי שליחותו הבוקר של שר התעשיה המסחר אריאל שרון אינה מדינית.

יצחק שמיר הדגיש כי לבקשת נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו, עליו לשמור בסוד את חילופי השדרים. הוא השיב בכך על שאילתות של שרי מפלגת העבודה גד יעקבי ומשה שחל. יעקבי שאל מה משמעות המסר שהביא בסוף השבוע לראש הממשלה ולמ"מ שליח מיוחד, קונסטנטין מיטאה, עוזרו של נשיא רומניה. ראש הממשלה סירב להשיב בעניין זה. גד יעקבי הגיב: אבל קראנו על כך כבר בעיתונים הבוקר. ראש הממשלה: „הידיעות שהיו בתקשורת אינן מדויקות".

השר משה שחל הזכיר, כי בספטמבר 1987, כשביקר יצחק שמיר ברומניה, התפרסמו ידיעות כי דן עם הנשיא צ'אושסקו על „מסמך עמידר", איש הליכוד שניהל מגעים על שיתוף אש"ף במו"מ. משה שחל ביקש לדעת, האם יש לביקור וחילופי המסרים הנוכחיים קשר או המשך למסע ראש הממשלה ולשיחותיו בבוקרשט.

חמש נשים בוועדה לבחירת הרב האשכנזי של תל־אביב

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

מועצת עיריית תל־אביב בחרה אתמול חמש נשים לוועדה שתבחר את הרב הראשי האשכנזי לתל־אביב.

לאחר פסיקת בג"ץ, שביטלה את כוונת מועצת העיר שלא לשתף נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי, התכנסה אתמול מועצת עיריית תל־אביב ובחרה את לילי מנחם (מערך), חביבה אבי־גיא (מערך), מיקי מזור (ליכוד), שרית גרינברג (ליכוד) וקלרה מעיין (ל"ע) לוועדה הבוחרת את הרב. מטעם עיריית תל־אביב יהיו חברים בוועדה ראש העיר שלמה להט, חיים טסה, בן ציון יהודאי, ד"ר מנחם בסוק ואייבי נתן. כן יהיו חברים בה עשרה חברי מועצת בתי הכנסת בעיר ועשרה חברי המועצה הדתית בעיר.

לפני ההצבעה אמרה עוה"ד חביבה אבי־גיא מסיעת המערך: „בג"ץ קבע שעוד יותר צורמת מאיומי הרבנים היא העובדה של 16 חברי מועצה, ובתוכם ראש העיר, שלא לשתף נשים. אני תמהה לגלות בין המועמדות לגוף הבוחר את מי שהצביעה ב־24 בדצמבר 1987 נגד שיתוף נשים. שיתוף נשים הוא פריצת דרך חשובה והיא נחלת כל הרשויות המקומיות בארץ".

הוועדה לבחירת הרב הראשי האשכנזי של תל־אביב אמורה להתכנס בקרוב. המועמד המוסכם כמעט על כל חברי המועצה הוא הרב ישראל לאו, מועמדו של שלמה להט.

ההסתדרות מנסה

(המשך מעמוד 1)

העובדים את האפשרות שניתנה להם להחזיר את המפעל לפעילות". קבוצת העובדים שהתייצבה לעבודה עזבה את המפעל בחסות המשטרה, ולקראת הצהריים נמשו את האזור גם פועלי הייצור.

ביוזמתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר נועדו אתמול מנכ"ל „כור" בני גאון, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ומגנו אפרים זילוני וכן מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, בנסיון לגבש נוסחה לחידוש פעולתו של מפעל הצמיגים השובת כבר חודשיים. בפגישת הארבעה הועלו שתי הצעות עיקריות, האחת – של מנכ"ל „כור", לפיה יומסר הניהול של „אליאנס" לידי העובדים ובתמורה תמחוק „כור" 20 מיליון ש"ח מחובה של „אליאנס" אליה.

ההצעה השנייה, שהעלה זילוני, שללה את רעיון מסירת המפעל לניהול העובדים, שכן „לא מדובר באיזו מסגריה, אלא במפעל גדול שצריך לעמוד בתחרות על שוקי העולם", כדבריו. לפי הצעתו, ימשיך כונס הנכסים לנהל את „אליאנס" לפרק זמן מוגדר, שבו הכונס משמש צינור לגיוס כספים לצורך פיצויי פיטורים והבראה. זילוני מצדד בפיטוריים בגובה של 200 אחוז ל־330 המפוטרים (מהם 250 ב„אליאנס" חדרה) שעלותם, כדבריו, כ־10 מיליון דולאר.

קיסר אמר אתמול בישיבת הוועדה המרכזית: „ממש מפחיד להשלים עם סגירת המפעל המסוגל להמשיך בעבודה. יש למצוא דרך מהירה כדי להציל אותו".

דברים חריפים במיוחד השמיע מאיר גת, אחד משני סגניו של הברפלד: „כמה מנהלים במשק ההסתדרותי מרימים ראש ומתעללים בעובדיהם, תוך התעלמות מהעובדה שלמשק העובדים גם שליחות חברתית־לאומית ולא רק משימות כלכליות. אם עובדי 'טולל' בונה יפגינו השבוע – אשתתף בהפגנתם".

הוא התריע על כך שמעמדו של האגף לאיגוד מקצועי התערער בגלל מזכר ההבנה עליו חתום עם ועד „אליאנס".

יו"ר האגף לצעירים, נוער וסטודנטים, יעקב ישי, תבע למצות את הדין עם חברי מועצת המנהלים של „כור", לאחר פרסום הפסדי הקונצרן.

דבר DAVAR

מאוחד עם „השבוע"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרחובר
מזכיר המערכת ד"ר יורם פרי
מנהל כללי אמנון ברזילי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאאיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

הערכה שהוגשה לממשלה: איראן נחלשת – מצב עיראק הולך ומשתפר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר", וסוכנויות הידיעות

המוטיבציה של איראן במלחמתה במפרץ נחלשה ולעומת זאת משתפר מצבה של עיראק – כך מעריכים גורמי מודיעין ישראליים, שמסרו סקירה בעניין זה אתמול בישיבתה השבועית של הממשלה.

לדבריהם, נהרגו בשמונה שנות המלחמה רבע מיליון איראנים וכ־90 אלף עיראקים. לאחרונה חלה הפוגה, על פי הדיווח, ב„מלחמת הטילים", וזאת משום ששני הצדדים מתקשים למלא את המלאי. עם זאת, אין גורמי הבטחון יכולים לצפות מתי תסתיים המלחמה. הם הדגישו עוד כי עיראק מגלה יכולת משופרת יותר מאיראן ביצוא הנפט שלה, בייצור נשק וברכישת מערכות נשק. המיעוט הכורדי, הודגש בהמשך הסקירה, משמש כלי משחק בידי שני הצדדים למלחמה. הנשק הכימי, שעיראק השתמשה בו נגד האוכלוסיה הכורדית בשטחה, היה קטלני והביא לאלפי קורבנות, אך התגובה באו"ם, דבר שאפשר לכתותיה להכנס כעבור זמן מה לשטח.

ניקוסיה (רויטר). – איראן האשימה אתמול את עיראק בעריכת שתי התקפות כימיות. בהודעה האיראנית נאמר, כי אדם אחד נהרג ו־15 נפצעו כאשר התקפה כימית נערכה על מחנה של פליטי מלחמה. סוכנות הידיעות האיראנית הרשמית מסרה, כי מטוסים ירדו ארבעה טילים המצויידים בראשי חץ כימיים, לעבר מחנה הפליטים בעיר שבצפון מערב איראן, ליד גבול עיראק.

הסוכנות מציינת כי כמה מבין הפצועים קיבלו טיפול בבית החולים, לאחר שנפגעו על ידי גאז חרדל וגאז עצבים. יחידות מיוחדות מטהרות את האיזור בו נערכה ההתקפה בחבל כורדיסטאן.

רבין לא רואה

(המשך מעמוד 1)

עסקת הענק, המוגדרת כ„עסקת המאה". בעוד שהשר משה ארנס מדגיש, כי מטוס ה„טורנאדו", ש־27 ממטוסים אלה יסופקו הבריטים לערב הסעודית „הוא מטוס התקפה מעולה", הגדיר אותו עזר ויצמן, מי שהיה מפקד חיל האויר – „מטנתר מעופף". שר הבטחון התערב ואמר, כי המטוס הוא בעל ביצועים טובים להתקפה, אך חולשתו ביירוט.

השר משה ארנס קרא לממשלה לחדש פרויקטים טכנולוגיים, כמו זה של הלביא ושעה, כי עם הסלקת מירוץ החימוש במזה"ת „מאבדת ישראל את יכולתה הטכנולוגית ועצמאות ייצור מערכות נשק". שר הבטחון יצחק רבין דחה הצעה זו ואמר, כי מוטב שישראל תתרכז בפרויקטים מיוחדים ולא ב„פלאטפורמות נשק". השר רבין הביע אומנם דאגה מהאצת מירוץ החימוש, אך הדגיש, כי „הציוד הבריטי לא מהווה מימד חדש בחימוש ערב־הסעודית, כמו טילי הקרקע־קרקע הסיניים שקיבלה מסין". השר ויצמן שאל על רקע הפרסומים, כי גורמים בארה"ב זועמים על ישראל שבאמצעות שתדלנותה טרפדה מכירות נשק מתוצרתה לסעודיה האם לא היה עדיף שוואשינגטון ולא לונדון יספקו את הציוד לסעודים. שר הבטחון השיב בשלילה אם ארה"ב היתה חותמת על עסקת נשק – היתה מספקת לסעודים מטוסי אף־16 ואף־15, שביצועיהם עדיפים על פני אלה של הטורנאדו הבריטי.

רבין מזהיר משימוש בנשק כימי

(ע). – שר הבטחון יצחק רבין הזהיר ארצות ערביות, שביכולתן להפעיל נשק כימי ולהשתמש בטילי קרקע־קרקע נגד ישראל, ואמר: „מנהיגי הארצות הללו טועים טעות מרה, אם הם חושבים שלא תהיה לכך תגובה בידלאומית הולמת, הם ימיטו טרגדיה נוראה על עמיהם".

רבין דיבר אתמול בכינוס הסתדרות הרבנים מאמריקה, המתקיים בירושלים.

ח"כ ותד עובר

(המשך מעמוד 1)

הבריאות. ח"כ ותד אמר לדובר, כי ביום א' לא ישתתף במשמרת המחאה, אך יצטרף אליה היום. לא היה רמז בדבריו לנטישת המסגרת המפלגתית.

עם זאת יש לציין, כי זה זמן רב דיברו במפ"ם על אכזבה מפעילותו של ח"כ ותד במסגרות המפלגתיות השונות. אף שבוועידת המפלגה, לפני כמה שבועות, דיבר בחיוב רב על המפלגה כמסגרת היחידה לשותפות אמיתית של יהודים וערבים. היה ברור במשך חודשים רבים שמהמגזר ותד לא יציג את מועמדותו לרשימת מפ"ם לכנסת הבאה, כיוון שאין לו סיכויים להיבחר.

בחד"ש קיבלו בברכה את הצטרפות ח"כ ותד. דובר חד"ש אמר, כי מהלך הצטרפותו נדון בשיחות רבות זה כמה שבועות וכי ח"כ ותד לא העמיד כל תנאי להצטרפותו.

ותד: שינוי עמדות

בהודעת הפרישה, שפורסם ביומון רק"ח בשפה הערבית „אל־איתיחאד", כותב ותד: „אני מקיים שיחות ממושכות זה שנים מספר עם הנהגת המפלגה על שינוי עמדות פוליטיות בסוגיות בצורה שתענה על ההתפתחות במחנה הפלשתינאי מצד אחד ועל הציפיות של הציבור הערבי בישראל; קיבלתי הבטחות מאישים בולטים במפלגה, שהוועידה העשירית תתקן את נוסחת שני־מדינות־לשני־עמים, אך דבר כזה לא קרה". עוד כותב ותד, כי מפ"ם הטילה דופי בכוונה האמיתית של מסמך אבו־שריף. „כך שבעצם לא נשאר לי מקום במפלגה".

בתשובה על שאלה אמר חבר מפ"ם הפורש: „לדעתי, מפ"ם מיצתה את עצמה במסגרת שיתוף פעולה יהודי־ערבי במישור הפוליטי ואינני יכול להיות שופר של דעות ועמדות שאינני מאמין בהן. במשך שנתיים ניסיתי להיאבק בתוך המפלגה, אך ללא הצלחה".

12 האופוזיציונרים

(המשך מעמוד 1)

„את יכולה להתפטר ולשבת אתנו, זה מה שיועיל, זה המאבק האמיתי", מציעים לה כמעט פה אחד חברי הכנסת. היא משיבה, כי התפטרות מן הממשלה לא תסייע. „אני עושה כמיטב יכולתי, אף פעם לא ברחתי ממאבקים". ובנשימה אחת מאשימה את שר האוצר ורה"מ שבידם האפשרות לפתור את המשבר „במקום שיתקפו את רה"מ הם מעבירים את זה אלי", היא קבלה.

במקום אחר השיבה ארבלי־אלמוזלינו על שאלה אם תתפטר כי „כל האפשרויות קיימות".

„אף שר בממשלה לא היה מחכה שנה לצעתור, היו מסדרים לו את זה תוך חודש או שבוע", אומר יוסי שריד. „תמו ימי הסימפטיה מבזיונגו", מתריס ח"כ צוקר, „הערך המוסף היחיד שלך הוא אם תצטרפי אלינו". „תודה רבה לך", משיבה שרת הבריאות.

„ממשלה שאינה מסוגלת להציל את העם צריכה להתפטר מיד", זועק ח"כ ורדיגר.

„אני אעמוד במאבק עד הסוף" הכריזה ארבלי־אלמוזלינו. „עד הסוף של מי?", שואל שריד, וצוקר מוסיף: „זה לא חוכמה שאת עומדת במאבק, השאלה אם מערכת הבריאות עומדת בו".

מאוחר יותר נפגשו כל חברי הכנסת עם רה"מ שהוביע צער על הצעד החריף של שביתת־רעב, אשר נקטו. לדבריו, לצעדים אין סיכוי להביא לסיום המשבר. הוא הבטיח כי יכנס את ועדת השרים אם בפגישה היום בין האוצר, הבריאות, ההסתדרות וקופ"ח לא יגיעו להסכמה.

בשעות הערב התארגנו חברי הכנסת ללינת לילה בקומת הממשלה בכנסת. כל אחד הביא עמו מצעים ובגדים. יו"ר הכנסת אסר על עתונאים להכנס לבניין.

מבכים מרה את מותו של
יו"ר ארגוננו

ברוך קמין ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה

ארגון יוצאי אקדמן והסביבה

גורמי

(המשך מעמוד 1)

לוואשינגטון כדי לדון בבקשה לקניית נשק אמריקאי.

סוכנות הידיעות של כוויית מסרה כי „חתימתו של חוזה זה באה לבטא את רצונה של כוויית לגוון את מקורות הנשק שלה, בהתאם לאיכות של כלי נשק אלה והתאמתם".

בהודעה מדובר על „ציוד צבאי מסויים", בלי לפרט, ודיפלומטים היוו את רעתם כי הרכש מצביע על חוזה קטן, אולי תותחים או ציוד תקשורת. אך הם הוסיפו כי זהו איתות ברור לוואשינגטון, כי כוויית תפנה למקורות אחרים אם הקונגרס לא יאשר את הבקשה למכור לה 40 מפציצי־קרב מרגם „אף־18 א'" וטילים מתקדמים. בעיסקת תבילה של 1.9 מיליארד דולאר. הסנאט הצביע ביום חמישי להשמיט מעיסקה זו טילי אוויר־קרקע „מאווריק" בנימוק כי טילים אלה עלולים לסכן את ישראל.

כוויית, הנמצאת בשולי החזית האיראנית־עיראקית, פתחה במסע קניות של נשק בסך 5.5 מיליארד דולאר, כ־10 השנים הקרובות, בעיקר מול הסכנה מאיראן. כוויית התקפה מספר פעמים על־ידי טילים אירואניים, בשל תמיכתה בעיראק. אשתקד היא ביקשה להניף את הדגל האמריקאי על מכליות מצי המיכליות שלה, כדי לזכות בהגנת הצי האמריקאי במפרץ.

שגריר כוויית בוואשינגטון הודיע ביום ראשון בעתוני כוויית, כי ארצו קרוב לוודאי לא תסכים לעיסקה עם ארה"ב – בלי הטילים מדגם „מאווריק". כוויית פנתה כבר בעבר לברה"מ, לאחר שהקונגרס האמריקאי סרב לאשר עיסקות נשק עמה. ב־1985 היא קנתה טילים סובייטיים נגד מטוסים מדגם „סטרל" ונשק אחר, בשווי כולל של 325 מיליון דולאר – לאחר שהקונגרס דחה את בקשתה לרכוש טילים אמריקאים „סטינגר".

דיפלומטים אמרו כי אם כוויית לא תוכל לקנות מפציצי־קרב אמריקאים היא עשויה לרכוש מטוסי „טורנאדו" מתוצרת בריטניה או מטוסי „מיראז' 2000" צרפתיים.

17 שנה

(המשך מעמוד 1)

המאבטחים הנבהלגים לא מניחים לאיש להיכנס בעד שערי המפעל. גם לא לעיתונאים. „אין מה לראות", הם אומרים מאחורי השער הנעול, ומסקים בחריקת צמיגים עם ניידת הפיקוח בעיקול שמאחורי אולם הייצור.

שלט אזהרה: „ברמזור אדום עצור". עוד שלט בחצר המפעל: „מהירות נסיעה של 20 קמ"ש". האיזור כולו נראה כשדה קרב. זהמה בכל מקום. קרעי כרזות מקרטון: „עובדי אליאנס לא פראיירים של עובדי אוכלי החינם בכור".

צבי: „פתאום אתה מוצא את עצמך בלי עבודה. אתה מרגיש שאתה כלום, אפס. אבל אני לא דואג לעניין הנפשי שלי, אלא למשפחה. זה מה שהכי חשוב עכשיו: במה שיתנו לי לעבוד – אעבוד. אם יהיה צורך אחפש גם מחוץ לעיר. הכי חשוב למצוא עבודה".

חד"ש תוכל

(המשך מעמוד 1)

בוועדת החוץ והבטחון. מה שקבע תמיד את מכסת המינימום הזאת, באורח לאדרשמי, היה גודלה של הסיעה הקומוניסטית. סיעה זאת היתה תמיד מתחת לגבול הייצוג. הרוב המכריע בכנסת קבע שבוועדת החוץ והבטחון לא יהיה ייצוג לשום גורם פרלמנטארי החורג מהקונסנסוס הציוני.

מכיוון שבראשית תקופת כהונתה של הכנסת נקבעה מכסת־מינימום של סיעה בת חמישה ח"כים לפחות (גודלה של חד"ש בכנסת הנוכחית), יכולה עכשיו חד"ש לבוא ולתבוע ייצוג בוועדה, מאחר שמספר חבריה עלה לשישה, עם הצטרפותו של ח"כ מחמד ותד.

אם אומנם תבוא חד"ש בתביעה כזאת, הפורום הפרלמנטארי שידון בה יהיה ועדת־הכנסת, שם יש רוב חוסם לכל בקשה כזאת. מכל מקום, לכנסת הנוכחית נותרו בסך הכל כשלושה שבועות עד תום תקופת כהונתה, וקשה להניח שיחול עד אז שינוי כלשהו בייצוג בוועדת החוץ

הסכם היום – או שהשרים

(המשך מעמוד 1)

לכך, לרפואה משופרת ומזומן הולך לחוש את סבלם של החולים" – קובעת ההסתדרות הרפואית בציינה, כי מאבק הרופאים הוא על ביצוע הסכם שנחתם על דעת כל הגורמים ולא ייתכן לפעול להפרת הסכם ובעת ובעונה אחת לכנות את הרופאים כוסונים על רקע דרישתם לבצע הסכם שהופר.

ראש הממשלה יצחק שמיר קיבל אתמול בלשכתו את חברי־הכנסת השובתים רעב ואמר להם כי צעדם מיותר, כי „הרי אין אדם שהנושא לא איכפת לו, לא מדאיג אותו, ולא מחייב אותו לעשות ככל האפשר כדי להביא לפתרון".

ראש הממשלה טען, כי הרופאים התייחסו בזלזול להצעות ועדת השרים ודרישותיהם מופרזות. הוא אמר, שאם בדיונים של היום לא יושגו סיכומים, תתכנס ועדת השרים מיד ותקבע את התעריפים. „הממשלה לא יכולה להיכנע לכל דרישה, אחרת יהיו לכך השלכות על כל המשק" – אמר שמיר. הוא הביע תקווה שצעדם של הח"כים יתפרש גם כלחץ על הרופאים „להיות הגיוניים".

יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר", מוסר כי ראש הממשלה יצחק שמיר הודיע כי אפשר שייכנס עוד היום את ועדת השרים המיוחדת למערכת הבריאות אם „לא תושג פריצת דרך מיד". הוא אמר זאת כתגובה לדרישתה של שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו שרמזה אתמול בישיבת הממשלה: „אם לא יושג פתרון בהקדם אשקול נקיטת צעדים קיצוניים". היא לא פרטה מה בכוונתה לעשות. הדברים נאמרו בעקבות שאילתא של השר בלייתיק יצחק מודעי, ששאל כיצד מתפקדת ועדת השרים. ראש הממשלה השיב כי נמשכים המאמצים למימוש תכנית הוועדה במיוחד בעניין קיצור התורים לרופאים.

הרופאים משביתים היום את כל מערכת האשפוז בצפון הארץ, ובתי החולים עובדים במתכונת שבת בלבד. מחר הם ישביתו את כל בתי החולים בדרום הארץ, וביום ה' באיזור המרכז. בבתי־החולים שמחוץ להשבתה מקיימים הרופאים עיצומים: מרפאות החוץ סגורות ואין ניתוחים אלקטיביים. הסיבת אחוות הקהילה תקיים היום הפגנה מול משרד ראש־הממשלה בירושלים במחאה על התעלמות ועדת השרים מן ההיבטים הנוגעים לרפואה הקהילתית, ולתפקיד המרכזי של אחיות הקהילה בכל פתרון שיגובש במערכת הבריאות.

הסתדרות המקרוביולוגים הודיעה אתמול, כי אם נציגיה לא יוזמנו לוועדת השרים המיוחדת, יחדשו שיבושים בעבודות המעבדות בבתי־החולים ובמרפאות בקהילה. עם זאת, אושרה הפסקת העיצומים במעבדות במרפאות קופת־חולים בעקבות המגעים המתנהלים עם הנהלת הקופה על הנהגת שיטת שכר עידוד.

מכתבי האשמות הדדיות הוחלפו אתמול בין הממונה על התקציבים, דוד ברועז, לבין מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' יורם לס. ברועז הטיל על מנכ"ל משרד הבריאות כל האחריות על הקשיים שנערמים בדרך לפתרון המשבר במערכת הבריאות בהאשימו בהדלפות וכזנות. בתשובה, מען פרופ' לס, כי האוצר בחר בדרך של רצה אומי כלפי מנכ"ל משרד הבריאות ושרת הבריאות במקום לטפל במהות המשבר במערכת הבריאות.

בפגישה המבריעת היום, שמתקיימת ביוזמת ההסתדרות, משתתפים השרים משה נסים ושושנה ארבלי־אלמוזלינו, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, ומנכ"ל קופת חולים נחום פסה. על סדר היום – תעריפי לניתוחים במבצע לקיצור תורים, ומכאן והשלכה על התגמול שיקבלו הרופאים במסגרת המבצע. הפער בין עמדות הצדדים גדול: כ־15 מיליון ש"ח, שהאוצר מוכן להקצות למטרה זו, לעומת כ־85 מיליון ש"ח, הדרושים לכך לפי עמדת משרד הבריאות וקופת־חולים הכללית, שיכוסה בחלקו על־ידי הגדלת המס האחיד. בישיבת הוועדה המרכזית אתמול הבהיר קיסר, שההסתדרות תמשיך במאבקה הציבורי נגד הקפיצה ההולכת ומתמשכת מצד הממשלה במערכת הבריאות.

בדבריו בוועדה המרכזית ציין קיסר, כי ההחלטות של ועדת השרים המיוחדת לפתרון המשבר במערכת הבריאות, הן רק לגבי ההסכם עם הרופאים. ההחלטות אינן ניתנות לביצוע, אף אם הרופאים היו רוצים בכך, מבלי שתינתן תשובה לעובדים הנוספים שצריכים להשתלב בעבודה במבצע לקיצור תורים לניתוחים – אמר קיסר.

בצעד ההפגנתי של שביתת־רעב פתחו אתמול חברי־הכנסת מסיעות השמאל והימין את מחאתם על מדיניות הממשלה במשבר במערכת הבריאות ובתביעה לשים למשבר קץ. את יוזמת ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אימצו ח"כים מסיעות „מורשה", „רצ", „צומת" ו„התחיה" והם מתכוונים לשבות רעב שבוע ימים, אם לא יהיו התפתחויות שיצדיקו את קיצור השביתה. משלחות הרופאים יצטרפו כל יום לח"כים השובתים, בכניסה לגן ע"ש אמיל גרינצוויג, מול משרד ראש הממשלה בירושלים. הרופאים לא ישבתו רעב, ונוכחותם לצד הח"כים נועדה להפגין סולידריות עם מאמציהם להביא לפתרון המשבר.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש	מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש	מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

עומס החום

אפילו המדוזות אינן מרתיעות את האלפים הנוהרים בימים אלה לחופי הרחצה וכדי להתקרר מעט. (צילום: ורד פאר)

היום – הקלת־מה בחום

מאת אריה ארד ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

הקלת־מה בעומס־החום תחל היום ותימשך מחר, אמר אמש החזאי־התורן.

החזאי צופה, כי הלחות היחסית במישור החוף תרד בצהריים אל מתחת ל־70 אחוז, ובו בזמן יירדו מידות־החום במעלה עד שתיים. מחר תימשך מגמה זו.

היום עדיין לא תורגש ההקלה בעומס־החום, אולם יתכן שמחר כבר תורגש במישור החוף.

בפנים הארץ יימשך היובש, אולם מידות־החום יירדו ב־2־3 מעלות.

הפסקות חשמל יזומות בדרום

הפסקות חשמל יזומות על־ידי חברת החשמל היו אתמול בחלקים שונים של הארץ, בעיקר בדרומה, משום שהביקוש לחשמל עלה על יכולת הייצור הזמינה של החברה בשעות הצהריים. כושר הייצור של החברה היה אתמול 3,100 מגאוואט, בעוד שהביקוש בשעות השיא היה ב־60־70 מגאוואט יותר.

בני זוג כפולי אזרחות נאשמים בשיגור פצצה לערבי בארה"ב

לוס אנג'לס (עסט"א) – רוברט ורושל מאנינג, זוג אמריקאי המתגורר בישראל, הואשמו על־ידי חבר מושבעים פדראלי בהפעלת פצצה במטרה לגרום למותו של פעיל ערבי שהיה חשוד כפושע מלחמה נאצי. בני הזוג, בעלי אזרחות אמריקאית וישראלית, הואשמו בשיגור מטען חומר נפץ באמצעות הדואר מתוך כוונה להרוג.

רושל מאנינג בת ה־48 נעצרה בחודש שעבר בהגיעה לנמל־התעופה הבין־לאומי של לוס אנג'לס יחד עם שני ילדיה. רוברט מאנינג בן ה־36 נשאר בבית המשפחה שבקריית ארבע.

לדברי פקידים פדראליים, קשרו בני הזוג מאנינג קשר ב־1980 מתוך כוונה לשגר באמצעות הדואר פצצה, המוסווית כמעטפה, חודשה אל מנהל חברת המחשבים „פרוסט" שבלוס־אנג'לס. ה„מעטפה" התפוצצה וגרמה למותה של ווילקרסון, מזכירה בחברה. לא נודע על המניע לביצוע הפשע המיוחס לבני הזוג.

פקידי הליגה להגנה יהודית אמרו כי חברי חבר המושבעים הגדול מנסים לגלות ראיות, הקושרות את בני משפחת מאנינג לשלוש פרשיות אחרות שבהן הופעלו פצצות בארה"ב, שכוונו נגד פעילים ערבים ואנשים שהיו חשודים כנאצים.

בני משפחת מאנינג וכן כל שאר החשודים המתגוררים בקריית ארבע, תוארו על־ידי פקידים פדראליים חברים בליגה להגנה יהודית ותומכים נלהבים של הרב מאיר כהנא, מי שעומד בראש מפלגת „כך" בישראל.

בשבוע שעבר כתב שבועון המופיע בניו־יורק „וילג' וויס" כי מאנינג וחבר נוסף בליגה להגנה יהודית, פיל צוריג, הורשעו ב־1973 בקשר עם הפעלת פצצה בביתו של רואה החשבון מחמוד שעת, מהגר פלשתיני. הליגה להגנה יהודית טענה ששעת היה חבר ב„ספטמבר השחור", ארגון טרור פלשתיני. מאנינג נידון לקנס קטן ולמאסר על תנאי לשלוש שנים לאחר שהתנער מהליגה להגנה יהודית בבית המשפט, מציין העתון.

אזרחים זעמו על שוטר שעצר רוכל ואיימו לעשות בו לינץ'

מאת סופר „דבר"

קבוצה של עוברים ושבים במרכז העיר הרצליה איימה בצהרי יום שישי שעבר לעשות שפטים בשוטר סיור מתחנת הרצליה, בעת שזה עצר רוכל צעיר, אשר מכר תלבושות על המדרכה ללא רשיון.

האזרחים טלטלו את הניידת, דחפו את השוטר, משכו את הרוכל הצעיר מתוך המכונית ורק לאחר כעשר דקות עלה בידי השוטר להחזירו לתוך הניידת ולנסוע עם העצור אל תחנת המשטרה.

בעקבות המקרה הורה מפקד משטרת הרצליה, סגן־ניצב דורי כהן, לערוך בדיקה מדוקדקת לאירוע. לדבריו, נתפס המקרה במשטרת הרצליה כמקרה חמור במיוחד, בו מפריעים אזרחים לשוטר למלא את תפקידו.

לדברי עדי ראייה למקרה, עורר השוטר את זעם הסובבים אותו, לאחר שצעק לעבר הרוכל „אני [illegible] אותך". על־כן החליטו אלה להתארגן ולהגיש תלונה על כך במשטרת הרצליה.

הרוכל הצעיר, ירון צבי, בן 21, שוחרר שעה קלה לאחר מעצרו.

הוועדים תובעים גב

31 חברי הוועדים במפעלי „תדיראן", המייצגים 12,000 עובדים, קיימו אתמול הפגנת מחאה על מדשאות הוועד הפועל של ההסתדרות. הם מחו על שאין מאפשרים להם להתאגד כוועד ארצי. המפגינים טוענים, כי יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות חיים הברפלד מתעלם מהמלצת סגנו מאיר גת, מלפני שלושה חודשים, על הקמת ועד ארצי לעובדי „תדיראן". כיום מחולקים הוועדים בתדיראן לפי חטיבות העובדים.

אבו־מוסא: צידון עמדת הפריצה לישראל – וגם ערפאת 'ישוכנע'

דמשק (ע"צ). – עתוני דמשק המשיכו אתמול לתקוף את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת בהאשימם אותו בניהול מדיניות הקשורה ב„מזימה אמריקאית ציונית".

בטאון המפלגה השלטת „אל בעת" כתב, כי הנסיונות לעקוף את ההתקוממות מנוהלים על ידי ערפאת וכנופייתו, אך אין להם סיכוי להצליח.

כן האשים מנהיג הפלג הפורש מ„הפתח" אבו־מוסא את ערפאת בהכנות לתקוף מוצבים סוריים בדרום־לבנון לאחר מפלתו במחנות הפליטים שליד ביירות. אבו מוסה טען, כי ערפאת מאמן את אנשיו במחנות של המיליציה הנוצרית במזרח ביירות בכל הקשור להבנת מכוניות תופת שיופעלו בביירות. „המידע שבידינו מרמז על כך, שערפאת מכין התנגשות עם אויביו הסורים באיזור הרב שבין צידון לרכס הרי השוף לאחר שהאשים את הסורים בסיוע לכוחותינו במחנות".

באשר לצידון, הודה אבו־מוסא כי אין לו שם נוכחות צבאית, אבל יש לו תמיכה פוליטית. „אנו רואים בצידון עמדת פריצה ואנו רוצים להיות בה כדי להילחם בישראל ובבעלות בריתה. איננו רוצים מערפאת דבר, אלא רק שיצטרף ויתרום למלחמה נגד ישראל", אמר אבו מוסא.

יותר ממיליארד דולאר – ישלמו חברות הביטוח על אסון המגדל

לונדון (רויטר). – שוק הביטוח העולמי מצפה לזעזוע בעקבות אסון מגדל הקידוח בים הצפוני. חתמי ביטוח בלונדון אמרו בסוף השבוע כי חברות הביטוח יצטרכו לכסות נזקים של יותר ממיליארד דולאר בעקבות האסון הקטלני.

„אין ספק כי זו אחת התאונות הגדולות ביותר בהיסטוריה של הביטוח", אמר דייוויד פאלמר, יו"ר חברת החתמים והמבטחים גדולה בלונדון, אשר הסדירה 80 אחוזים מפרמיות הביטוח של מגדל הקידוח „פייפר־אלפא", שנפגע באסון.

התביעות הצפויות יהיו על הנזק שנגרם במגדל הקידוח עצמו, תביעות מצד מעסיקים החייבים פיצויים ל־160 משפחות הנספים וכן תביעות בתחום שימור הסביבה, אובדן הכנסה והפסקת ייצור.

שייטת הצי השישי באה לתמרונים בישראל בשיתוף ספינות חיל־הים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

„השייטת של הצי השישי אשר הגיעה היום לחיפה תערוך תמרונים משותפים עם אניות חיל הים הישראלי. התמרונים תוכננו מראש, והם יבוצעו ב־12 הימים הקרובים של שהותנו בישראל" – כך אמר אתמול מפקד הצי השישי, תת־אדמירל קנדל אי. מורנביל, בשיחה עם עיתונאים בעת ביקורו אצל ראש עיריית חיפה אריה גוראל.

השייטת העוגנת במפרץ חיפה כוללת את נושאת המטוסים „אייזנהאור" ומשחתות ליווי, ומשרתים בה כ־7000 קצינים ואנשי צוות.

תת־אדמירל קנדל אי. מורנביל הסביר שהתמרונים המשותפים של הצי האמריקאי ושל ישראל מעוגנים בהסכם שעליו חתמו שתי המדינות. באשר לאסון הפלת המטוס האירני על־ידי אניה אמריקאית אמר האורח: „צי המלחמה של ארה"ב ספג 'פנס בעין'. בוודאי שלא היתה כוונה להפיל מטוס אזרחי. זאת היתה תאונה".

בתשובה לשאלות אחרות אמר האורח, שהצי אינו מגביל את אנשיו בכל הנוגע לסיורים בארץ, אבל יש הוראה של השגרירות לאורחים רשמיים, והגדרה זו כוללת גם את המשרתים בצי המלחמה, להימנע מביקורים בגדה המערבית וברצועת עזה, למעט ירושלים. ואמנם, כל אנשי השייטת מצפים בקוצר רוח לביקור בירושלים. באשר לחיפה, היא אחד הנמלים הפופולאריים ביותר בצי השישי ואנשיו אוהבים לבקר בה.

תת־אדמירל מורנביל, מסר עוד שאחרי כל הפלגה והגעה לנמל נוהגים לבצע במקום תיקונים שגרתיים, והדבר יעשה גם הפעם במספנה בחיפה. התיקונים כלולים בהסכם שבין פיקוד הצי השישי לבין „מספנות ישראל".

המפקד האמריקאי אמר עוד שמתכננים בשבילו פגישות עם צמרת הצבא הישראלי ועם אנשי משרד הביטחון.

<u>פרשת חשדות חדשה במינהל מקרקעי ישראל:</u>

בכיר במינהל 'סידר' 5 מגרשים למלונאי בנהריה מן הליבראלים

העסקה הוחזרה לבירור נוסף • דובר המינהל: המנהל פעל כראוי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

חשד בדבר מתן טובות הנאה לאיש עסקים המקורב למפלגה הליבראלית נחשף בימים האחרונים, עם פרישתו של עו"ד משה ליפקה מראשות מינהל מקרקעי ישראל. נוכח חומרת העבירה עשויה המשטרה לפתוח בחקירת החשד כבר בימים הקרובים.

על־פי החשד ניסה בעל בית־מלון המקורב למפלגה הליבראלית לקבל מן המינהל חינם אין כסף חמישה מגרשים באיזור שפת הים של נהריה, שערכם הריאלי נאמד בעשרות אלפי דולארים. בעל בית־המלון אמר, כי הוא מבקש להקים על השטח חדרי מגורים לעובדי המלון.

בקשתו הובאה לדיון בהנהלת המינהל, והיא נתמכה במידע שהביא מנהל מחוז חיפה יעקב קפלן. לחברי ההנהלה, שישבו בדיון כחברי ועדת העסקאות, נאמר, בין השאר, כי המדובר בבניית בית משותף בן שש יחידות דיור וכי הנהלת מחוז חיפה ממליצה לאשר את העסקה. אולם יותר מאוחר התברר, כי הודעתו של יעקב קפלן אינה נכונה. לחברי ההנהלה התגלה, כי על מגרשים אלה מתכוון בעל בית־המלון לבנות 12 קוטג'ים. התברר, כי ועדת העסקאות של מחוז חיפה במינהל מקרקעי ישראל ממליצה לאשר את הבקשה הלא־נכונה וכי טופס הבקשה המקורי שהוגש (ושאיננו אמיתי), שבו צויין כי מדובר במגרשים לבנייה נמוכה – הוחלף. שני טפסים מקוריים נוספים, הקשורים לעסקה זו הוסתרו אף הם מחברי ועדת העסקאות של מינהל מקרקעי ישראל, והם התגלו רק בימים האחרונים.

דובר מינהל מקרקעי ישראל עמיקם שפירא אמר אתמול בתגובה, כי העסקה הוחזרה, כנראה, לבירור נוסף בוועדת העסקאות. לדבריו, יעקב קפלן פעל בהתאם לנהלים התקינים והביא את הנושא על כל פרטיו לוועדת העסקאות העליונה. הנושא קיבל אישור עקרוני. לאחר מכן ביקש ראש האגף העירוני במינהל משה גת להביא את הנושא לדיון נוסף. על־פי הנחיית ראש מינהל מקרקעי ישראל מאיר שמיר הוחזר התיק לוועדת העסקאות, וכאמור, הדיון בבקשה ייערך מחדש.

<u>המשטרה בודקת תקרית בפיקוד צפון:</u>

קצין צה"ל נזף באשה שהשתזפה בבסיס, ונעצר ע"י בעלה השוטר

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בעמק

מפקד משטרת מרחב העמקים, ניצב־משנה רני סביב, מינה אתמול קצין בודק לחקור פרשה של מעצר תמוה, שאירע בשבת בבסיס של צה"ל בפיקוד צפון. בפרשה היו מעורבים קצין צה"ל ועשרה שוטרים ממשטרת טבריה.

נמסר, כי מפקד המרחב רואה בחומרה רבה את הפרשה.

תחילתה של הפרשה בשבת בבוקר, כאשר קצין צה"ל בדרגת סא"ל, המשרת בפיקוד הצפון, הבחין בעת תורנות שבת באשה המשתזפת להנאתה על הדשא בתחום הבסיס. הקצין מיהר להעיר לאשה, אך מיד הופיע במקום בעלה, שהוא קצין משטרה, והחל לאיים ולגדף את קצין צה"ל. קצין המשטרה, המשמש מפקד המשמר האזרחי באזור [illegible] בגליל, „מיהר להזעיק שוטרים מתחנת משטרת טבריה". למקום הגיעו לא פחות מעשרה שוטרים.

השוטרים ביקשו לעצור את קצין צה"ל בעוון העלבת קצין משטרה. קצין צה"ל התקשה להאמין למראה עיניו והכניס את השוטרים למשרדו, על־מנת להסביר להם שמדובר בקצין צה"ל בדרגת סא"ל ולהציג בפניהם את תעודותיו. השוטרים לא השתכנעו מנימוקיו ודרשו ממנו להתלוות אליהם לתחנת המשטרה, שם נעצר ונחקר. כעבור שעה קלה שוחרר וחזר לבסיס.

אתמול התלונן קצין צה"ל לפני מפקד מרחב העמקים על הפרשה וזה האחרון הורה, כאמור, לחקור את הפרשה באמצעות קצין בודק. נמסר, כי אם יימצאו השוטרים אשמים, הם יועמדו לדין יחד עם מפקד המשא"ז, שבגינו החלה להתגלגל כל הפרשה. יצויין, כי [illegible] אינו מגודר, אך הוא ידוע לכל כבסיס צבאי ושטח צבאי.

250 היסטוריונים ואנשי הגות ודת בכינוס באוקספורד לזכר השואה

מאת דליה שורק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – הכינוס הגדול ביותר עד כה בנושא „השלכות השואה והג'נוסייד על יהודים ונוצרים בזמננו" נפתח אתמול באוקספורד על־ידי חתן פרס נובל, הסופר אלי ויזל ועל־ידי פרופ' יהודה בראואר. בכינוס, ששמו „זכרון לעתיד", אשר יכלול עשרות אירועים, ישתתפו 250 היסטוריונים, פילוסופים, ותיאולוגים – לאו־דווקא יהודים, ביניהם אמיל פקנהיים, אליס והדי אקהארד, ופראנקלין ליטל.

מארגנת האירועים, ד"ר אליזבט מאקסול, אשתו של איל העתונות היהודי־בריטי, ניצול שואה מצ'כיה, רוברט מאקסול (שרכש לאחרונה חלק ניכר ממניות „מעריב"), בגיבוי עשרות מומחים־עוזרים, הצליחה להחדיר את הנושא אל הטלוויזיה, הרדיו, התיאטרון, אולמי התערוכות, אולמות הקונצרטים, ואולמות הקולנוע.

יחסי נוצרים ויהודים לפני, בעת ואחרי השואה יהיו נושא מרכזי של הכינוס. עשרות היסטוריונים ינתחו את הדרך שבה תרמה אנטישמיות נוצרית לשואה, אחרים ישוחחו על נוצרים שהצילו יהודים, והשלכות תיאולוגיות של השואה על יחסי יהודים־נוצרים בימינו. בהשפעת אליזבט מאקסול יתכנסו בסוף החודש הזה בלונדון מנהיגים אנגליקנים, ביוזמת הקרדינאל יום, ויזכרו בשואה, ובנובמבר יצויין יום השנה ה־50 ל„ליל הבדולח" בטקס בו ישתתפו מנהיגים קאתולים, אנגליקנים, פרסביטריאנים ויהודים בלונדון.

אחד הדיונים בכינוס יוקדש ל„מערכות אתרעה" על־מנת להבטיח שתופעה כמו השואה לא תישנה. בעת הכינוס תתקיים בבית עיריית אוקספורד על־ידי חנות הספרים „בלקוול" באוקספורד תערוכה של ספרים וכתבי־עת על השואה, וכן תתקיים באוקספורד תערוכת ציורים על טרזינשטאט. סיכומי ארבעת ימי הכינוס באוקספורד יידונו בציבור בווסטמינסטר בלונדון. מודעות הפרסומת לדיון זה, ב„ג'ואיש כרוניקל", כללו תמונת ענק של היטלר וכתובת „אם תשכח, הוא יחזור".

פיטורים על־תנאי – יתבע מפרק אל־על לוועדים ששיבשו הטיסות

קורפו יזמן ראשי החברה ונציגי העובדים במאמץ להסדיר היחסים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

„פיטורים על־תנאי" לשלוש שנים יבקש כנראה המפרק עמרם בלום להטיל על 11 חברי נציגות עובדי „אל־על", כאשר יתייצבו הערב בפני השופטת נאוה בבית־המשפט המחוזי בירושלים, שבחסותו מתנהלת החברה זה חמש שנים.

ערב הדיון נערך אתמול משאל בקרב העובדים על הנהגת שבוע־עבודה בן חמישה ימים באורח חד־צדדי ועל חשבונם, צעד העלול להביא להשבתת החברה על־ידי ההנהלה.

על החלטת המפרק בלום להסתפק ב„פיטורים על־תנאי" במקום פיטורים בפועל, נודע בתום פגישתו ביום ו' עם חברי הנציגות ואחר־כך עם שר־התחבורה חיים קורפו. נראה, כי המפרק נסוג מכוונתו לדרוש פיטורים לאלתר, לאחר שהבין כי פסיקה כזאת תביא להשבתה מיידית של החברה. פנייתו לבית־המשפט באה, לאחר שהנציגות כינסה לפני שבוע אסיפת־הסברה, ששיבשה שלוש טיסות. כינוס האסיפה נוגד לכאורה את חוזה־העבודה.

אם אמנם תיענה היום השופטת נאוה לבקשת המפרק בלום, יגישו, ככל הנראה, חברי הנציגות את התפטרותם. עדיין לא ברור, אם יבחרו העובדים בנציגים אחרים, שמעל ראשם לא תהיה תלויה חרב של פיטורים, או שיאלצו את ההנהלה לשאת ולתת עם מועצת העובדים כולה, המונה כ־50 איש.

עם זאת, יש סבורים, כי השופטת תסתפק היום בשמיעת טענות המפרק מזה, ופרקליטי ההסתדרות והעובדים מזה, ותדחה את המשך הדיון בקובלנותיהם ההדדיות. אם אומנם כך תעשה, יוכלו חברי הנציגות להמשיך בתפקידם לקראת חידוש המו"מ על הסכם־העבודה בעקבות סיום ההסדר הארצי במגזר הציבורי. הוזלת הסדר זה על עובדי „אל־על" תעלה לחברה השנה כ־5 מיליון דולאר. הדבר עלול להחזיר את „אל־על" להפסד של ממש בשל השפל בתיירות ומפני שסוכני־הנסיעות מפנים את לקוחותיהם ככל האפשר לחברות זרות.

שר־התחבורה חיים קורפו אמר ביום ו' בתום שיחתו עם המפרק בלום, כי יזמן אליו את ראשי „אל־על" ואת נציגות העובדים מייד עם שובו של המנכ"ל רפאל הרלב מאירופה, במאמץ להסדיר את יחסי־העבודה בחברה.

כשיתתם ביום ו' עם המפרק בלום קבלו נציגי העובדים על יחסו המפלה כלפיהם בעניין אסיפת־ההסברה שכינסו לפני שבוע, בהשוואה ליחסו לתריסר הפרות של חוזה־העבודה מצד ההנהלה. בפגישה סוכם, כי העובדים יגישו בכתב את רשימת ההפרות מצד ההנהלה והמפרק יבחן אותן.

ראשי המועצות והח"כים הערבים יגבירו תמיכתם בתושבי השטחים

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר" בנצרת

פורום ראשי המועצות הערביות וחברי הכנסת הערבים, החליט להמשיך ולתמוך ביתר־שאת בהתקוממות בשטחים הכבושים.

התמיכה תתבטא בהרחבת גיוס הכספים ותרומות המזון לתושבי השטחים, משום שלדעתם, שלטונות הצבא מסילים עוצר וסגר על תושבים בשטחים בכוונה להחליש ואף להרעיב אותם.

הפורום גינה בחריפות את מדיניות הממשלה בשטחים. „מדיניות הדיכוי מנוגדת לאינטרס של העם הפלשתיני ולאינטרס הציוני במדינת ישראל", נאמר בהחלטות הפורום. הפורום קבע גם, כי הפתרון היחיד לבעייה הישראלית־פלשתינית הוא ועידה בין־לאומית לשלום, בהשתתפות אש"ף, שהוא הנציג הבלעדי של הפלשתינים והוא מוכר גם בעולם. על ממשלת ישראל להושיט יד לשלום לעם הפלשתיני, שידו שלו מושטת לשלום, נאמר בהחלטות הפורום.

יצויין, כי עשרות משאיות, עמוסות מזון ותרופות, שנתרמו על ידי תושבים ערביים בגליל ובמשולש, הועברו באחרונה לשטחים. הציוד נמסר לאנשי הצלב־האדום במזרח־ירושלים, כדי שיחולק אותו לנזקקים ולנצרכים מתושבי השטחים.

גם משלחות של רופאים ערבים מבקרים מדי פעם במרפאות ובבתי־החולים, כדי לסייע לצוות הרפואי שם וכדי להשיג את המרשמים הרפואיים הנדרשים לבתי־החולים ולמרפאות בשטחים.

ישראל וזאיר חתמו על הסכמי צבא וכלכלה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל וזאיר חתמו על שורה של הסכמים חדשים בנושאי צבא, מסחר, בריאות וסיוע חקלאי שבמסגרתם תעניק ישראל קווי אשראי בסכום של עד 10 מיליון דולאר.

על ההסכמים חתם מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, ששב מביקור של שבוע בקינשאסה, וסגן שר החוץ של זאיר.

במהלך הביקור נועד טמיר גם עם נשיא זאיר, המרשאל מבוטו ססה סיקו. „יושבו כל ההדורים", אמר אמש מנכ"ל משרד החוץ ל„דבר". לדבריו, ישראל תתגבר את מערך הסיוע הרפואי לזאיר, תשלח עוד מומחים העוסקים בתחומי סיוע חקלאי וטכני וגם בעניין הסיוע הצבאי ונוכחות של יועצים צבאיים מישראל „יוכנסו שינויים" הוא סירב לפרטם. יצויין, כי ממשלת זאיר התלוננה באחרונה, שישראל אינה מכבדת את ההסכמים שחתמה עימה לפני שנים אחדות.

טמיר נסע לניגריה ודן בשחרור פרטוק העצור

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר ביקר לאחרונה בלאגוס, בירת ניגריה, ודן שם, בין השאר, גם בשחרורו של אזרח ישראלי, רוני פרטוק, העצור במדינה זו.

ל„דבר" נודע, כי הביקור בניגריה היה קצר בעת חניית ביניים כשהמנכ"ל טמיר היה בטיסה בדרכו לביקור רשמי בזאיר. במגעיו סוכם עם פקידי ממשל ניגרים „לפעול בשקט" בקשר לפרשת מעצרו של רוני פרטוק, סוכן אניות מחיפה, העובד בלאגוס. הוא נעצר לפני יותר מחודש לאחר שאניה איטלקית, שיוצגה על־ידיו נתפסה ועל סיפונה חומרים רדיו־אקטיביים ורעלים אחרים, שנועדו לפריקה שלא כחוק בניגריה. סוכן האניות הישראלי טען, כי לא ידע על מהות המטען. ממשלת ניגריה מתייחסת בחומרה לעבירות של הברחת חומרים רעילים ועומדת אף לחוקק חוק שיטיל גזר־דין־מוות על העבריינים. בשובו דיווח המנכ"ל טמיר כי „מדובר במקרה מסובך ביותר".

מעצר בניו־יורק

שוטר ניו־יורקי נאבק עם סוחר סמים ב„טיימס סקוור" ביום ו', לאחר מרדף ארוך, שהחל כשהסוחר הצליח להשתחרר מאזיקיו ונמלט. (צילום: א.פ.)

<u>ה'סאנדיי טיימס' של יוהנסבורג:</u>

לדרא"פ מטוס שיעניק לה העליונות באנגולה

יוהנסבורג (ע"ד). – לדרום אפריקה מטוס קרב סודי חדש והיא מקווה שהוא יטה את המאזניים לטובתה במאבק על העליונות האווירית באנגולה – מסר אתמול העתון הבלתי־תלוי „סאנדיי טיימס", של יוהנסבורג.

העתון מסר כי המטוס החדש הינו גירסה משופרת של המטוס הדרום־אפריקאי „ציטה", המבוסס בעצמו על ה„מיראז' 3" הצרפתי.

מטוס זה יהיה מסוגל להתמודד עם מטוסי „מיג 23" אותם מטיסים טייסים קובאניים באנגולה. בחודש שעבר הפציצו מטוסי „מיג 23" של אנגולה מתקני מים בשליטת דרא"פ ובהתקפה זו נהרגו 11 חיילים של דרום אפריקה.

<u>בדו"ח שהוגש לקונגרס:</u>

מערכות הלחימה של ה'בי־1' – לא מדוייקות

ואשינגטון (ע"צ). – ניסויים אחרונים שנערכו במפציץ האטומי „בי־1" העלו שמערכות הלחימה האלקטרוניות שלו אינן מדויקות וייתכן שהמטוס לא יהיה מסוגל לבצע את המשימות שנועדו לו – מסר „ואשינגטון פוסט" אתמול, בהסתמך על דו"ח שהוגש לקונגרס.

ייצורו של המפציץ „בי־1" היה נושא לויכוח ממושך באשר לתפקודו, ביצועיו ועלותו. בזמנו מחק הנשיא ג'ימי קארטר את המטוס מתכנית החימוש מחדש של חיל האוויר האמריקאי.

איומים לראשי תנועת 'בני תורה' המאיימים לפלג 'אגודת ישראל'

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

איומים וקיתונות של גידופים ודברי נאצה נתקבלו אצל מארגני התנועה „בני תורה" בירושלים, התובעת מאגו"י להעמיד את נציגה במקום ריאלי ברשימתה לכנסת.

באחרונה התארגנו אנשי כוללים ותלמידי ישיבות בירושלים ובבני־ברק, הסרים למרותו של ראש ישיבת פוניבז' הרב אליעזר מנחם שך, והקימו תנועה בשם „בני תורה". התנועה החלה בהחתמה על עצומה לראשי אגו"י בדרישה להעמיד בראש הרשימה שלה לכנסת אישיות רבנית שתייצג את ציבור בני הישיבות והכוללים, בטענה שלחסידי גור לא מגיע המקום הראשון ברשימת אגו"י לכנסת, בייחוד שהעומד בראש אינו אישיות תורנית.

„בני התורה" מאיימים, כי אם דרישתם לא תתקבל הם יופיעו ברשימה עצמאית לכנסת ויקימו מועצת גדולי תורה משלהם שבראשה יהיה הרב שך. עד עתה כבר נענו לקריאת „בני התורה" עשרות ישיבות גדולות וכוללים.

صكذا من الأهل

עליה של 4 אחוזים ביצוא

מאת אמנון אגר

בחודש שעבר הסתכם יצוא הסחורות נטו של ישראל ב־782 מיליון דולר. בניכוי ספינות וללא יהלומים, היתה רמת היצוא החודשית הממוצעת גבוהה בחודשיים האחרונים בארבעה אחוזים מרמתה בחודשיים הקודמים.

מנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתברר כי מתחילת השנה הסתכם סך היצוא נטו בארבעה מיליארד ו־778 מיליון דולר – ב־23 אחוזים יותר מבתקופה המקבילה בשנה שעברה.

אולם נתונים אלה נותנים תמונה חלקית בלבד, שכן הם כוללים יצוא בכמותי חד־פעמי בהיקף של כמאה מיליון דולר שביצע בחודש מארס אחד ממפעלי היצוא הבטחוני.

בנוסף לכך כוללים הנתונים הדו־שנתיים יצוא גדול במיוחד, בהיקף של למעלה מ־1.5 מיליארד דולר, של יהלומים מעובדים וענף זה נתון, כידוע, לתנודות עונתיות חזקות.

ביצוא התעשייתי ללא יהלומים נרשמה בחודשיים האחרונים עליה של שני אחוזים לעומת הממוצע של החודשיים הקודמים.

במחצית הראשונה של השנה היה היצוא התעשייתי גבוה בעשרה אחוזים מהממוצע החודשי במחצית השניה של השנה שעברה.

העליה ביצוא התעשייתי הקיפה בחודשיים האחרונים את מרבית הענפים: בענפי הטכסטיל, ההלבשה והעור נרשמה עליה של כ־4 אחוזים, בענפי המתכת, המכונות והאלקטרוניקה עלה היצוא בשני אחוזים.

בענפי העץ והנייר נרשמה עליה של 9 אחוזים ואילו בתעשיות שונות, כגון אופטיקה וצורפות נרשמה עליה של 16 אחוזים.

לעומת זאת בענפי המזון והמשקאות נשאר היצוא ברמתו הקודמת ואילו ביצוא של ענפי הגומי והפלסטיקה נרשמה ירידה של 5 אחוזים.

בתגובה לנתוני היצוא אמר אתמול סגן שר האוצר עדי אמוראי כי לדעתו עובר עתה הסקטור העיסקי שינוי מבני רצוי. לדעת אמוראי שינוי זה מכאיב לפעמים, אבל התוצאה תהיה רצויה ולתועלת כולם.

15% ירידה במכירות דובק

מאת אפי שפרש

ירידה של 15 אחוז נרשמה בחודשים האחרונים במכירת סיגריות דובק. הנהלת החברה תולה ירידה זו בהורדת המכסים על סיגריות מתוצרת חוץ ובאינתיפאדה.

לטענתה הורדת המכסים בשיעורים של עשרות אחוזים על הסיגריות המיובאות גרמה גידול ניכר בנתח השוק של סיגריות אלה על חשבון הסיגריות המקומיות. להערכתה צמצום המיסוי על סיגריות מיובאות והפסד ההכנסה ממיסוי בשל הירידה במכירות סיגריות דובק, הביאו להפסד הכנסה של עשרות מיליוני שקל למשרד האוצר.

★ ארקיע מציעה מתחילת החודש חבילת-נופש באילת במחיר 300 שקל לאדם תמורת טיסה הלוך-וחזור ושהות של שני לילות במלון. המבצע יימשך עד סוף החודש הבא. לרשות ארקיע 15,000 חדרים ב־17 בתי מלון באילת שאותם היא מבקשת למכור. למיבצע מוסיפה החברה טיסה של בואינג 707, היוצאת מנתב"ג וחוזרת אליו. בין הנרשמים עד יום ו' תגריל החברה שישה כרטיסי-טיסה לאירופה ושלוש חבילות-נופש באילת.

★ מנכ"ל משרד הפנים הרב אריה דרעי חתם על צו הפוטר עיוורים מתשלום ארנונה למגורים. זכאים לפטור יהיו כל מי שבידם תעודת עיוור.

"קרגל" תגייס כ־3 מיליון דולר

מאת מדור הכלכלי של "דבר"

חברת "קרגל" מבקשת לגייס בבורסה כ־3 מיליון דולר בהנפקת ניירות ערך. את תמורת ההנפקה מייעדת החברה להון חוזר.

ההנפקה, המתוכננת בניהולה של כלל מנפיקים, בעלת ענין בחברה תכלול איגרות חוב להמרה ואופציות. תמורת מימוש האופציות בעתיד מקווה החברה לקבל סכום נוסף של 7 מיליון שקל (צמוד לדולר).

בגליל יעקרו השבוע אלף דונם אבוקדו

מאת דויד מושיוב

חקלאי הגליל יעקרו השבוע אלף דונם מטעי אבוקדו וזאת בגלל הפגיעה של השרב במטעים אלה ואי יכולתם של החקלאים לממן את הנזק החמור שנגרם להם.

סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז, אשר מסר על כך אמש, כי בגליל העליון יש 10,500 דונם מטעי אבוקדו ומשטח זה עוקרים 15 אחוז לפי הפירוט הבא: כפר בלום 220 דונם; קצרים – 120 דונם; מטולה – 300 דונם; יסוד המעלה – 100 דונם; מרגליות – 150 דונם וראש פינה – 100 דונם.

כץ עוז הוסיף כי העקירות מצביעות על המשבר העמוק בו נמצאת החקלאות בישראל.

הממשלה תישא באחריות אזרחית לגבי חברותיה

תיקון 8 בחוק ניירות הערך מגדיל האטרקטיביות של החברות הממשלתיות

מאת דרור שרביט

תיקון 8 של חוק ניירות הערך יקבע אחריות אזרחית של הממשלה כלפי החברות הממשלתיות, ובכך יגדיל את האטרקטיביות של מניות חברות אלה בקרב המשקיעים.

תוצאה זו, אף שספק אם היתה מכוונת תחילה, נובעת מהעובדה שסעיף האחריות האזרחית בתיקון לחוק ניירות הערך יחול מעתה גם על בעלי השליטה בחברות הציבוריות, הכפופות לחוק ניירות הערך.

משמעות התחולה המורחבת של האחריות האזרחית היא שבחברות הממשלתיות תהיה למעשה ערבות מדינה כנגד כל הפרה אפשרית של החוק. בעלי מניות מהציבור בחברות אלה יוכלו לתבוע, בתביעה נגזרת, גם את המדינה על נזקים שייגרמו להם כתוצאה מהפרת החוק, למשל בשל דיווח חסר בתשקיף או במידע תקופתי.

בשוק ההון מעריכים כי ערבות המדינה לחברות שבשליטתה תגדיל את האטרקטיביות של ניירות הערך של החברות הממשלתיות, בעוד שלגבי חברות אחרות שאלת האחריות האזרחית, נמדדת גם ביחס ליכולתם של נתבעים אפשריים לעמוד בתביעות לתשלום פיצויים.

ביהמ"ש פטר את מאיר משלושה סעיפי אישום בפרשת לביא

אלי אונגר וירח ניסן שוחררו מלהגיב על כל ההאשמות נגדם

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי, אהרון מאיר שוחרר אתמול מהצורך להשיב על שלוש האשמות מרכזיות שהועלו נגדו בתיק התביעה בפרשת הברוקר לביא. שני עובדי הבנק הבכירים, אלי אונגר וירח ניסן שוחררו מלהשיב לכל סעיפי האישום נגדם.

הרקע לאישום נגד שלושת בכירי בנק המזרחי היתה הבטחה שניתנה לברוקר לביא לרכוש ממנו מניות בנק של בנק המזרחי במחיר מובטח, הבטחה שגם מומשה לאחר נפילת מניות הבנקים באוקטובר 1983, ואשר קודם לכן לא ניתן לה ביטוי בספרי הבנק ובדיווחיו.

השופט אליהו מצא פטר אתמול את אהרון מאיר, המנכ"ל הקודם של בנק המזרחי, מלהשיב על שלוש האשמות שהועלו נגדו בפרשה זו: קשר לביצוע פשע, מרמה ורישום כוזב. עם זאת השאיר השופט בעינם את סעיפי האישום בעניין האופן שבו טיפל מאיר בפרשה זו, בדבר ניהול לא תקין ואי מסירת דיווח על ההסדר עם לביא. בשלושת סעיפי האישום האלה יצטרך מאיר להתגונן בבית המשפט.

כאמור, לגבי שני העובדים הבכירים האחרים בבנק, אלי אונגר וירח ניסן, פטר אותם השופט מלהשיב על ההאשמות נגדם.

עליות שערים במניות

● רמות המחירים הנמוכות שנוצרו בעקבות שחיקת השערים החדה במניות החזירו אתמול קונים חדשים־ישנים לבורסה והביאו לתיקון מכבי נאה במניות ● עיקר הקניות אתמול בבורסה באו מצד ברוקרים ומנהלי תיקים, גם קרנות נאמנות קטנות השתתפו ברכישות. פעילות ערה ועליה חדה במניות יואל נפט ● עיקר המוכרים אתמול בבורסה היו קרנות הנאמנות הגדולות המעוניינות לצמצם פרופורציות אחזקה במניות כנגד עליות ● במניות הקלילות ובמתפשיות נרשמו לעיתים עליות שערים חדות ● איש ממקורבי הבורסה עדיין אינו רואה תפנית חדשה ארוכת טווח ● המערכת למדד נמוך ולהמשך ירידה בריבית השקלית, "עוזרי" לשוק המניות ● מבחינה כלכלית מצויות מניות רבות במצב של בריאות רצינית לרכישה ● בשוק ההון מעריכים כי עד לאחר הבחירות לא יחול שינוי מהותי במשק ● הלחצים לביצוע פיחות במשק הולכים וגוברים, העצמי ביהול מתגבר ● ביקושים קלים בבנקאות, עליות חדות בתעשיות, עליות נאות 3.19%+ במשתנים, ביקושים גדולים למקים עקב ציפיות לירידה נוספת בריבית.

מאת שמואל רוזנבלום

שבוע המסחר החדש נפתח בעליות שערים נאות תוך ענין רב מצד מבעבר במניות ששעריהן נשחקו בצורה תלולה בחודשים האחרונים. עליות השערים הקיפו את מרבית ניירות הערך והאווירה הכללית הצביעה על שיפור ניכר. גל הביקושים אתמול במסחר הפתיע את מקורבי הבורסה, אלה צפו אמנם להתייצבות והתאוששות קלה אך ארועי אתמול מסופקים במסגר עליות נאות ביותר.

פרשני הבורסה מאמינים בחלקם כי יתכן סיבוב עליות בשערי המניות כתגובה לשחיקה התלולה. אותם פרשנים מציינים כי הנאטה במשק והנתונים הקודרים כבר מצאו ביטוי ברמות המחירים הירודות. מנגד נזהרים מקורבים בנקיטת עמדה כלפי המתרחש, אכזבות העבר התחזו כמור פצעים שעדיין לא הגלידו. ציבור המשקיעים הרחב כבר מזמן אינו פועל בין כתלי הבורסה, זירת הפעילות נותרה לפיכך בידי המקורבים. במידה והמקורבים לא ישברו בימים הקרובים עשויה המגמה החיובית להאריך ימים מעבר לצפוי.

במהלך המסחר אתמול בלטה עלית שער "תמוהה" +57.6% בכתב האופציה של חברת יצהר. כזכור בסוף השבוע שעבר ירדה יצהר אופציה ב־57% ביום אחד. אין ספק שתנודת שער כזו מרתיעה משקיעים מפעילות ביותר. עליות שערים תלולות נרשמו בכתבי האופציות של כלל אלקטרוניקה +19.3%, אי.סי.אי +18.4%, דיסקונט +12.6%, מבני תעשיה +7.5%, כרמל 12.1% ותוספות. עליות חדות נרשמו בהדר 5 +5.4%, ארזים +6.2%, סמטו +10%, וודינן +7.9%, אורלין 5 +9.6% ותוספות. ביקושים גדולים נרשמו בתגל, פריקלאס, פריה, דלתא ותוספות. מניות המשתנים עלו בין 2% ועד 8% תוך התחזקות במגמה מסיבוב לסיבוב, גידול נרשם גם בנפח הכספי.

תיקון טכני במניות?

בבורסה נמשכו בסוף השבוע הערכות כי צפויה התייצבות בקרוב בשערי המניות ואולי אף אפשרות לעליות שערים במסגרת "תיקון טכני". סוחרי ומקורבי הבורסה טוענים כי רמת השערים הנמוכה במניות, בצירוף מדדים נמוכים וירידת הריבית השקלית יביאו למפנה בשוק המניות. אותם מומחים טוענים כי מחירי מרבית המניות מייצגים את השפל במשק וכוללים בתוכם את מרבית האינדיקטורים השליליים. מנגד לחשיבה זו מצויים רבים בעמדות שונות לגמרי, לדעתם זוהי ההזדמנות הנוחה למכור מניות שלא בירידות שערים תלולות. אופטימיים או פסימיים אף אחד אינו מאמין כי הבורסה עומדת בפני מפנה חיובי ארוך טווח. חלוקת הכוחות הנוכחית בשוק הינה כדלקמן – כלל ובטחה – נגד השוק באופן מוצהר וברור. בנק הפועלים נוקט בגישה סלקטיבית, מוכר מניות מסויימות קונה אחרות המעניינות אותו על בסיס כלכלי. בנק לאומי בעד השוק ומצבי במגמת רכישה ברורה. [illegible] קופות הגמל פעולה לטווח ארוך בכספי כסף אפשריים מבחינת היקף הכספים שלהן ולפיכך מבחינתם אין הבדל משמעותי כיצד ינהג השוק בטווח הקצר. כאמור בכל מקרה קשה להאמין כי צפוי מפנה של ממש בבורסה.

כלכלני אילנות דיסקונט – אג"ח זהב −20%

כלכלני אילנות דיסקונט (קרנות דיסקונט) חישבו ומצאו כי מתחילת 1988 ירדו אג"ח הזהב הנסחרות בבורסה ב־20% בשקלים בעוד שמחיר הזהב עצמו ירד רק 10%. לדברי כלכלני אילנות אגרות הזהב אכזבו את המשקיעים בהשוואה לענין הרב שהתעורר לגביהם בעת הנפקתם. בהשוואה לאג"ח הקונצרניות שעלו 7.71% (אג"ח מט"ח) אזי ההפסד באג"ח הזהב חד ביותר. כיום נסחרות בבורסה שתי אגרות זהב צמודות לזהב של החברות "אבריך" ו"המישה יזד התכשיטנים". מתחילת השנה ירדה אגרת הזהב של אבריך ב־23.19% והמישה יזד ירדה בשיעור 19.6%. שער הדולר האמריקאי עלה בתקופה זו ב־5.5% ומחיר הזהב ירד כ־10.2% בלבד. בדיקת התשואות בדולרים מלמדת כי אבריך אג"ח הפסידה 27.4% והמישה יזד 24% מול התשואה הדולרית. כלכלני דיסקונט מציינים כי לשם השוואה באותה תקופה עלו הקרנות המשקיעות באג"ח קונצרניות עד 11% תשואה ממינלית. כתבנו מוסיף כי עפ"י נתונים אלה קיימת כדאיות ורכישה של ממש באג"ח הזהב לחברות המנפיקות במידה שהזהב ניתן.

ריבית שקלית – יציבות זמנית

הבנקים המסחריים מחזיקים כיום עודפי נזילות בספית בהיקף ניכר דבר המביא לירידה בשיעורי הריבית המשולמת לבעלי פקדונות. שיעור הריבית המקסימלית לבעלי פקדונות כספיים גדולים נע כיום בין 10% עד 11.5% כשמדובר בסכומי כסף גדולים במיוחד. מי שמוכן לסגור את כספו לתקופה של חודש בחשבון פק"מ יכול לזכות בריבית של עד 14% בחישוב שנתי. הבנקים מתקשים כיום להשקיע את עודפי הנזילות שלהם לאור הקיטון בדרישות לאשראי. הפקדת עודפי הנזילות בבנק ישראל אינה משאירה אצל הבנקים מרווח מהותי ולפיכך הם אינם פועלים בכיוון זה. גורמים בנקאיים עמם שוחחנו ציינו כי הם מצפים לירידה נוספת בשיעורי הריבית למפקידים לקראת סוף השבוע וזאת בעיקר עקב הערכות כי מדד המחירים הקרוב יהיה נמוך. באוצר הבנקים מעריכים כי המדד הקרוב ינוע בין 0.3% ועד 0.8% לכל היותר. הלחצים על הבנקים להקטנה נוספת בריבית הזוגה נמשכים ויתכן שגם בתחום זה יחול שינוי באמצע החודש לאחר פירסום המדד.

מדיניות כלכלית – מי שומע מי רואה?

בשוק ההון נשמעות באחרונה טרוניות רבות כנגד האוצר המעדיף לשבת בהמתנה עד לבחירות ולא לנקוט בגישה של שינוי במשק. התנהגות זו של האוצר מעמידה כלכלנים רבים בספקות הולכים וגדלים כלפי הצפוי במשק לאחר הבחירות. אין ספק שלאחר הבחירות תיאלץ הממשלה לבצע פיחות לא קטן ולעודד כמה שניתן את היצוא. הקמת קרנות סיוע ליצואנים לא תשמש "ביטוי" רציני לפיחות במשק. נתוני התוצאה הכלכלית אף הם ישמשו נקודת ויכוח לא קלה לאחראים על המדיניות לאחר הבחירות. כלכלנים מעריכים כי עד הבחירות ימשך גל הפיטורים והקשיים במשק בעיקר בשל ההחלטות שתתקבלנה בקונצרנים הגדולים "להתרך" היכן שקיימים הפסדים של ממש מבלי יכולת פוטנציאלית לשנות מגמה זו. המעניין מבחינה ציבורית היא, ההתרשמות הקיימת במשק כי קיימת נכונות ציבורית לבצע שינויים כלכליים גם לגבי הבחירות. נראה כי הציבור "התבגר" מבחינת ספקיות והוא מבין יותר מתמיד כי ישלם לאחר הבחירות את שלא בוצע לפניהן.

הודעות מהבורסה

בני הדר – מניות החברה יעברו מהמסחר ברשימה המקבילה למסחר הרגיל ברשימה הראשית.

תגל – מניות תגל לא יסחרו עד סוף חודש אוגוסט 1988.

קריסטל – מניות קריסטל לא יסחרו עד לקבלת הבהרות הנדרשות או עד לתאריך 15.8.88.

אלשקל – עד לקבלת הבהרות ממפרק החברה או עד לתאריך 13.5.88 לא יוזקים מסחר במניות אלשקל.

שערי מטבע חוץ ביום 10.07.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.58	1.65	1.58	1.65	1.58	1.65	1.6119	1.6321	1.6119	1.6321	1.6119	1.6322	1.6219
1 מארק גרמני	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8844	0.8955	0.8842	0.8953	0.8851	0.8963	0.8904
1 לישט"ש	2.70	2.82	2.71	2.83	2.71	2.84	2.7588	2.7933	2.7548	2.7892	2.7572	2.7919	2.7751
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2629	0.2662	0.2628	0.2661	0.2646
100 ינים יפאניים	1.19	1.25	1.20	1.26	1.19	1.25	1.2174	1.2327	1.2198	1.2350	1.2185	1.2339	1.2264
1 גולדן הולנדי	0.77	0.81	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7865	0.7963	0.7855	0.7954	0.7857	0.7956	0.7909
1 פרנק שווייצרי	1.04	1.09	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0626	1.0759	1.0640	1.0773	1.0639	1.0773	1.0704
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2568	0.2600	0.2578	0.2602	0.2570	0.2602	0.2585
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2437	0.2468	0.2439	0.2469	0.2439	0.2470	0.2453
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2328	0.2357	0.2329	0.2358	0.2329	0.2358	0.2344
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.39	0.3714	0.3761	0.3713	0.3759	0.3712	0.3759	0.3738
1 דולר קנדי	1.31	1.37	1.31	1.38	1.31	1.37	1.3349	1.3516	1.3372	1.3538	1.3354	1.3522	1.3437
1 דולר אוסטרלי	1.20	1.32	1.25	1.34	1.25	1.34	1.2911	1.3073	1.2912	1.3074	1.2911	1.3074	1.3994
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.54	0.41	0.57	0.43	0.61	0.6868	0.6454	0.6872	0.6957	0.6872	0.6958	0.6914
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4202	0.4255	0.4228	0.4280	0.4226	0.4279	0.4258
10 שילינגים אוסטריים	1.23	1.29	1.24	1.29	1.24	1.30	1.2569	1.2727	1.2580	1.2737	1.2581	1.2739	1.2659
1000 לירטות איטלקיות	1.17	1.23	1.17	1.24	1.18	1.26	1.1945	1.2095	1.1948	1.2098	1.1946	1.2097	1.2014
1 "סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8384	1.8614	1.8382	1.8611	—	—	1.8500
1 דינר ירדני	4.22	4.48	4.46	4.74	4.50	4.80	—	—	—	—	—	—	4.4116
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0470
1 לירה מצרית	0.70	0.74	0.62	0.66	0.67	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7299

שערי מניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי באחוזים	השינוי בנקודות	ביקוש/היצע
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־88

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־89

[illegible]

בנקים למשכנתאות

[illegible]

מוסדות מימון

[illegible]

ביטוח

[illegible]

מסחר ושירותים

מסחר

[illegible]

שירותים

[illegible]

מלונות ושירותי תיירות

[illegible]

מחשבים ושירותי מחשב

[illegible]

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

תעשייה

מזון ומבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

כימיה, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעות תעשייה

[illegible]

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

[illegible]

חקלאות

[illegible]

מזון ומבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

נסחרות במטח

[illegible]

דלק ונפט

[illegible]

רשימה מקבילה

שירותים

[illegible]

מלונות ושירותי תיירות

[illegible]

מחשוב ושירותי מחשב

[illegible]

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

חקלאות

[illegible]

מזון ומבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעה בתעשייה

[illegible]

חברות השקעה

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

האוצר מבקש למכור את הבנקאיות במשך כמה שנים

מעריך שהבורסה לא תוכל לקלוט בחזרה את כל הכמות שתוצע למכירה ולכן ירכז את המכירה בעיקר לקבוצות משקיעים גדולות

מאת דרור שרביט

משרד האוצר מבקש למכור את המניות הבנקאיות, שיהיו ברשותו, במשך כמה שנים, עד לסוף ההסדר המקורי עם הבנקים (1993). את עיקר המכירה יכוון האוצר כלפי קבוצות משקיעים גדולות על רקע הערכתו שדרך זו תהיה עדיפה על פני הצעות מכר בבורסה בתל־אביב.

אף שבאוצר הוכנו כבר כמה טיוטות בעניין מחזור השליטה בבנקים, מציין גורם בכיר באוצר כי בשלב זה מדובר עדיין בתורה שבעל־פה. טרם גובש מסמך מדיניות כולל המפרט במדוייק את דרכי הפעולה ביחס לבנקאיות. מסמך כזה צפוי להתגבש בקרוב לאחר סיבוב השיחות שנערך עם נציגי בעלי השליטה הנוכחיים בבנקים.

בתוך, כך מתברר כי האוצר יהיה מוכן להעמיד אשראי למשך כמה שנים לגופים שיבקשו לרכוש את השליטה.

מתן אשראי ייאפשר גם לחברת העובדים להיכנס למשא ומתן מעשי למחזור השליטה בבנק הפועלים, לאחר שאזלו לה מרבית אמצעיה הנזילים.

באוצר מקווים שערך המניות של הבנקים ישבח כתוצאה מהשוואת זכויות השליטה במניות וגם מצירוף משקיעים בעלי שם לבעלות על הבנקים. אם "סיטי קורפ" למשל (וזו אינה דוגמא מעשית), ירכוש שליטה באחד הבנקים, ההערכה באוצר היא שערכן של שאר המניות שיוצעו למכירה יעלה. גם אם בעלי השליטה הנוכחיים ימחזרו את שליטתם בבנקים צופה האוצר לעליית ערכן של שאר מניות שיוצעו למכירה, זאת מאחר ומשקיעים יעריכו שלבעלי השליטה יש אינטרס גדול יותר בהשגת רווחים כדי להצדיק את השקעתם.

גורם בכיר באוצר צופה שהבורסה בתל־אביב לא תוכל, גם בעתיד, לתת מענה למכירה המונית של המניות הבנקאיות ולפיכך עדיף יהיה לרכז את מאמצי המכירה לקבוצות משקיעים גדולות. פריסת המכירה לאורך כמה שנים נועדה להשיג מחירים טובים יותר במכירה (גורמים בנקאיים טוענים כי הדבר מיועד לשמור על תעסוקת מי שינהל את הפרוייקט מטעם האוצר). אשר למחזור המניות הבנקאיות העומדות לפרעון בחודש אוקטובר, מתברר כי האוצר עדיין לא קבע את התשואה הדולרית שתוצע במסלול תוכנית המשך. התשואה הדולרית שתינתן ביחד עם רצפה מדדית תקבע סמוך לפדיון בחודש אוקטובר. באוצר מקווים כי מי שיבחר במסלול זה, עשוי, לגבי חלק מהמניות לא לפדותן כעבור שלוש שנים. בקשר לכך מציינים את מניות בנק איגוד, שמחיר השוק שלהם מוערך כיום בגובה של שני שליש ממחיר ההסדר ואשר בעוד שלוש שנים יש סיכוי שיהיה גבוה ממחיר הפדיון הדרוש שיובטח על ידי הממשלה.

עליית מחירי הגלם גורמת לקשיים בענף היהלומים

מאת אבי שוברט

ענף היהלומים בישראל נקלע לקשיים עקב העלאת מחירי אבני הגלם בחודש מאי, בשיעור ממוצע של 13 אחוז. הגידול החד בייצוא היהלומים, 45 אחוז, שנרשם בחודש יוני, מקורו ממלאים שנוצרו לפני העלאת מחירי הגלם.

עליית מחירי הגלם הביאה, לדברי נשיא התאחדות תעשייני היהלומים, אורי שורק, לגידול בחוב היהלומנים לבנקים, מ־300 מיליון דולר בחודש מאי ל־400 מיליון דולר בסוף חודש יוני. למרות הגידול בייצוא גרמה העלאת מחירי הגלם לקשיים במלטשות קטנות והוף לסגירה כמה מהן. זאת בשל חוסר היכולת הפיננסית לגשר על הפער שנוצר עם עליית מחירי הגלם.

אספקת אבני הגלם מהסינדיקאט לתעשיית היהלומים בישראל הגיעה בחודש יוני להיקף של 100 מיליון דולר, בחודש יולי צפוייה אספקה בשווי של 65 מיליון דולר. שורק צופה כי למרות הקיטון באספקת חומרי הגלם היצוא בחודש יולי יהיה גבוה.

נשיא בורסת היהלומים, מאיר שניצר, מביע דייעה הפוכה. לדבריו, הקניינים מתקשים להשלים עם עליית המחירים הנובעת מעליית מחירי הגלם, לכן הוקטנו הביקושים. לנוכח מצב זה צפוי קיטון במכירות היצוא בחודש יולי. שניצר מציין, כי שוק היהלומים בישראל תלוי במידה רבה בשוק היפאני. החלשות היאן היפאני והשמועות על הורדת מס המותרות ביפאן באפריל 1989 מ־15 אחוז ל־3 אחוזים, הביאו גם הם להקטנת הביקושים.

יצוא היהלומים המלוטשים נטו לחודש יוני 1988 הסתכם ב־245 מליון דולר לעומת 169 מליון דולר בחודש יוני אשתקד, המהווה גידול של 45 אחוז. אך בשל עליית המחירים בשיעור של 25 אחוז, העליה הריאלית היא בשיעור של 10 אחוזים.

מחסור בכח אדם בקיבוצים

מאת דויד מושיוב

קיבוצים רבים ניצבים היום מול בעייה, שאין בכוחם לספק את כוח העבודה הדרוש לפעילותם התקינה. חלק מהקיבוצים מתקשה לעבור את שלב ההתמודדות לשלב האינטגרציה, אלה הן שתי מסקנות הכלולות במחקר שערכו פרופ' טל כהן מהמחלקה לגיאוגרפיה באינטר קולג' בניו־יורק וד"ר נורית קליוט מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת חיפה.

מסקנות המחקר מתפרסמות במאמר שפרסמו בכתב העת "עיר ואיזור", שהתפרסם בימים האחרונים על ידי משרד הפנים. שני החוקרים קובעים כי ההתפתחויות מאמצע שנות השמונים ואילך מצביעות על חולשות בסיסיות בשתי קבוצות ישובים – הקיבוצים והמושבים.

לדעת החוקרים שלבי האינטגרציה בקרב הקיבוצים והמושבים כוללים את שלבי ההתפרקות של המערכת הסקטוראלית והחלפתה במערכת אזורית גיאוגרפית ואף בדפוסים של שיתוף פעולה אזורי עם עיירות פיתוח. פירושו של דבר הוא, שניתן לצפות להטרוגניות רבה בקרב קיבוצים ומושבים וניתן לצפות לסטיות רבות יותר של קיבוצים ומושבים מהמודל התיאורטי.

במושבים חל המשבר הגדול בתחום הכלכלי והארגוני. בתחום הכלכלי נבע המשבר בחלקו מהישענות על התמחות לייצוא, שהביאה להפסדים כספיים ומאי יכולת של המשק המשפחתי לגלות גמישות מספקת ולאמץ לעצמו ענפים כלכליים חדשים, כגון תעשיה, תיירות, ושירותים. שורשיו של המשבר החמור המאפיין את המושבים בהווה נובעים מדפוסי התפתחותו בשל פריצת מערכת האשראי והערבות ההדדית. כיום אין בכוחם של המושבים הבודדים וארגוני הקניות לממן את פעולותיהם. כבר עכשו ניתן לזהות תהליכי התפרקות מהגרעין הארגוני קואופרטיבי; בעקבות הסתבכויות כלכליות מבטלים מושבים רבים את עקרון הערבות ההדדית והשיתוף הקואופרטיבי, שהיו מאבני היסוד של התנועה המושבית.

המאמר קובע, כי ניתן לצפות לכך ששלבי האינטגרציה יביאו עמם רמת התאמה חדשה בין האידיאולוגיה לצורת הישוב; הקיבוץ יהפך להיות, במידת מה, "מושב", המושב יהפוך להיות "מושבה" ואילו המושבה תהפך לעיר.

תוכנית חסכון בבנק הפועלים מבטיחה מדד והגנה מפני פיחות

בנק הפועלים מפעיל תוכנית חסכון חדשה מסוג "מסמן תשואה", המבטיחה, בעת ובעונה אחת, הצמדה למדד המחירים לצרכן והגנה מפני פיחות בחודשים הקרובים.

התוכנית החדשה היא לתקופה של 3 שנים, ולחוסך מובטחת הצמדה למדד ורבית צמודה למדד בשעור של 4.25% לשנה. בנוסף לכך מובטח לחוסך שאם בחודשים הקרובים (עד 1 בדצמבר 1988) ייערך פיחות בשער השקל לעומת הדולר, החוסך יהנה באופן אוטומטי ממענק בגובה ההפרש בין עלית שער הדולר מ־15 ביולי עד 1 בדצמבר, לבין שעור עלית המדד בין מדד יוני שהתפרסם ב־15 ביולי לבין מדד נובמבר שהתפרסם ב־15 בדצמבר.

המענק ייזקף לזכות החוסך החל ממועד תחילת החסכון, והוא יישא רווחים עד לתום תקופת החסכון.

זוהי תוכנית ראשונה מסוגה, שכן היא מבטיחה לחוסך מלכתחילה הצמדה למדד ורבית צמודה, ובנוסף לכך, הוא יהנה במקרה של פיחות, ממענק בשווי ההפרש בין עלית שער הדולר לבין שיעור עלית המדד. זאת ועוד, החוסך יהנה מהשפעת הפיחות לא רק באמצעות מענק זה, אלא גם באמצעות ההשפעות העתידיות על המדד.

הסדר ייחודי זה עשוי להגדיל באופן משמעותי את התשואה הכוללת לחוסך.

לפי חישובי הבנק, אם שער הדולר יהיה גבוה משיעור עלית המדד ב־4%, התשואה הכוללת שיקבל החוסך כעבור 3 שנות חסכון תגיע ל־5.6% לשנה צמוד למדד. אם שער הדולר יעלה על שיעור עלית המדד ב־3%, תגיע התשואה לחוסך ל־5.3% לשנה, צמוד למדד.

בנוסף לתוכנית זו, מפעיל בנק הפועלים בתוכנית "מסמן תשואה" מסלול של "פריים מדד", לתקופה של 6 שנים, המאפשר להנות משילוב בין רבית צמודה למדד לבין קבלת רבית שקלית לא צמודה בשעור של עד "פריים" + 2% לשנה בשנתיים הראשונות לחסכון. החוסך בתוכנית זו יהנה מרבית צמודה בשעור של עד 5% לשנה כעבור 6 שנים, אולם אם יוותר מראש על האפשרות למשוך את כספי החסכון בשנתיים הראשונות הוא יקבל תוספת רבית צמודה בשעור של 0.25% לשנה, כך שכעבור 6 שנות חסכון הוא יקבל רבית בשעור של 5.25% לשנה.

משיכת כספי החסכון בשנתיים הראשונות תוכל להעשות אחת ל־3 חודשים.

שני מסלולי החסכון מופעלים לתקופה מוגבלת בלבד.

להלן טבלה המציגה את שיעורי התשואה השנתיים לחוסך בהנחות שונות של התנהגות הדולר והמדד בתקופה מ־15.7.88 ועד 1.12.88:

שיעור ההפרש בין שיעור עלית הדולר לשיעור עלית המדד	תשואה שנתית לחוסך
קטן או שווה ל־0	4.25%
1%	4.60%
3%	5.28%
5%	5.96%

אושרו תוכניות מו"פ ב־27.6 מיליון ש"ח

ועדת המחקר בראשות המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר יגאל ארליך דנה בחודשים מאי־יוני 88 ב־148 בקשות למענקים.

הועדה אישרה 115 פרויקטים בסכום של 27.6 מיליון ש"ח בתחומי: התוכנה, אלקטרוניקה, מכשור רפואי, מכונות, כימיה ביוטכנולוגיה, מזון, לייזר, תקשורת מוצרי צריכה, מכשור אלקטרוני, פרמצבטיקה, אנרגיה, ציוד מעבדות, ציוד מחשבים, רכיבים מערכות בדיקה ובקרה.

עסקים בקצרה

★ חברה משותפת לנען וחצור ורבדים – הקיבוצים נען, חצור ורבדים הקימו חברה משותפת לשיווק קונועים מתוצרת רינקה ארה"ב בישראל. קונועים הנה מערכת השקייה מתוחכמת המאפשרת חסכון במים, תוך תפעול קל ונוח במסגרת בקרה ממוחשבת.

בבעלות נען חברה למוצרי השקייה ובבעלות חצור ורבדים מפעל אמן למתכת. שני המפעלים חברו יחד תוך ניצול ידע אמריקאי לייצור מערכת השקייה ממוחשבת וחוסכות מים.

השותפות החדשה נועדה לתת ללקוחות ידע טכנולוגי רב ופתרונות בתחום ההשקייה. לחברה המשותפת יש כיום שלושה מרכזי שרות בצפון, במרכז ובדרום ואנשי שרות השדה של נען פרושים בכל רחבי הארץ למתן שרות מהיר לציבור הלקוחות.

★ ניסוי מוצלח למערכת של "אלביט" – מערכת הבקרה, שפיתחה חברת "אלביט" בשביל טיל אוויר־אוויר "סיידווינדר" האמריקאי, עברה בהצלחה טיסות־ניסוי בארה"ב. המערכת נמסרה לחיל־האוויר האמריקאי בסוף השנה שעברה. הצלחת טיסות־המיבחן הן אבן־דרך חשובה בפרוייקט והחברה נערכת עתה לייצור סידרתי של המערכת.

"אלביט" נמצאת עתה בהיערכות לקראת ייצור סידרתי של יחידות המשקים ההכרחיות לשיפור מטוס ה"פאנטום" של חיל־האוויר האמריקאי על־ידי חברת "בואינג". "אלביט" משתתפת גם בשיפור מטוסים אלה בחיל־האוויר הישראלי.

★ 12.5 מיליון דולר הכנסות – הכנסות חברת יוניתורס מתיירות בשנת 1987 הסתכמו ב־12.5 מיליון דולר בקירוב. מנכ"ל החברה שמואל מרום מסר, כי חברתו הביאה בשנת 1987 33,000 תיירים לישראל, גידול של 44 אחוז בהשוואה לשנה קודמת בה הביאה החברה 23,000 תיירים לישראל. יוניתורס מעסיקה כששים עובדים בישראל והיא משרתת 150 חברות תיירות ברחבי תבל.

בל"ל ואי. בי. איי מבקשים לנהל הנפקת התחנה המרכזית של "מרלז"

מרדכי יונה, בעל השליטה ב"מרלז" מכהן כדירקטור בבנק לאומי

מאת דרור שרביט

בנק לאומי, באמצעות לאומי ושות' וחברת הברוקרים אי. בי. איי מבקשים לנהל את ההנפקה של חברת "מרלז" לגיוס 10 מיליון דולר כדי לממן הקמת התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב. עם זאת, ניהול ההנפקה ומתן חיתום לה מותנה עדיין בבדיקה כלכלית של הפרוייקט. הסיכוי להבטיח לו מימון הולם.

מרדכי יונה, מבעלי השליטה המרכזיים ב"מרלז" מכהן כדירקטור במועצת המנהלים של בנק לאומי.

דובר בנק לאומי מסר אתמול בתגובה כי הטיפול בעסקה עם בעלי "מרלז" נעשה בועדות מקצועיות של הבנק שבעלי העניין אינם משתתפים בהם. הדובר לא אישר (אבל גם לא הכחיש) את דבר קיום המו"מ להנפקת "מרלז".

"מרלז" מבקשת לגייס 10 מיליון דולר באמצעות הנפקת איגרות חוב להמרה ואופציות. גיוס ההון מיועד גם לסייע לחברה בקבלת אשראי מבנקים ומשקיעים אחרים למימון הנוסף הדרוש לפרוייקט. לפי תחזית כלכלית שנערכה יצרוך הפרוייקט בכמה משלביו אשראי בהיקף המוערך בעשרות מיליוני דולר, שכן הוצאות הבניה יקדימו את מכירת השטחים המסחריים בפרוייקט.

החברה עדיין לא הבטיחה גיבוי מימון לכל הפרוייקט, שכן היא מתקשה לתת תשובות ברורות בשלושה נושאים: האם "אגד" ישתמש בשירותי התחנה? האם הממשלה תערוב לכיסוי ההוצאה של "אגד" הכרוכה בשימוש בתחנה? האם עיריית תל־אביב תסכים להגדיל את השטחים המסחריים בפרוייקט על חשבון השטחים התחבורתיים, כלומר שהפרוייקט יופעל יותר כקניון ופחות כמרכז תחבורתי?

שאלות אלה, שנבחנו גם על ידי בנקאים שהתבקשו להעמיד מימון לפרוייקט, צפוי שיגרמו גם הערכת כדאיות הניהול והחיתום להנפקה המתוכננת על ידי החברה.

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 421
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 58 בגוש 7168, רח' סוקולוב מס' 65 חולון הכוללת, מתן הקלה בשינוי שימוש מהסכמה מיוחדת קומה ב' ממגורים לקומה מסחרית.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד' ודרך חזיתות.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
אמירה בעיים
סוקולוב 65
חולון

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו".
המבקש: רחל ויהושע אבני
המקום: קרית אונו רחוב בילינסון 36 גוש 6493 חלקה 388
מהות הבקשה: בנית בית מגורים תוך כדי הגדלת שטח הבניה הכולל עד 6% מעל המותר וסטיה של 10% בקו בנין צדדי 3.60 מ' במקום 4.0 מ'.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.
יואל פרנקל
יו"ר הועדה לתכנון ובניה "אונו"
5 ביולי 1988

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6552 חלקה 59 ברחוב: גורדון 39 המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים דו משפחתי קיים.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6% בקוי בניה צדדי של 10%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו והתגובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. חיימן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 2665
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 127 בגוש 7170 רח' אחד העם מס' 11 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 554 מ"ר בכל הקומות ב. קו בנין 10% בקוי בנין צדדים
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ש"ד ח. שרון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 2374
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 68 בגוש 7175 רח' ארלוזורוב מס' 72 חולון הכוללת מתן הקלה ב: ו. שנות ביטול קומת העמודים
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
יונתן קדוסל
ארלוזורוב 72
חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 2559
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 50 בגוש 7175 רח' ארלוזורוב מס' 85 חולון הכוללת מתן הקלה בביטול קומת העמודים.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
שינפלד אמיליה ובנימין
ארלוזורוב 85
חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 2689
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 1389 בגוש 6043 רח' סירקין מס' 29 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 15675/6 מ"ר בקומת הקרקע
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים/תעשיה ג'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ש"ד ח. שרון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חולון

יעקבי דורש דיון ממשלתי במצב המשק

מאת אמנון אטד

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי פנה אתמול לראש הממשלה, יצחק שמיר בבקשה לקיים דיון במצבו של המשק ובמדיניות הכלכלית המתחייבת ממצב זה.

את הדיון מציע יעקבי לקיים בממשלה או בקבינט הכלכלי ולמקרו במיוחד במצב הקשה אליו ניקלעו מיגזורי היצור והיצוא.

לדברי יעקבי, מחייבות ההתפתחויות הכלכליות האחרונות בחינה רצינית של המדיניות הממשלתית לתקופה הבאה.

בין ההתפתחויות המדאיגות מונה שר הכלכלה את מגמות המיתון המסתמנות במשק, את סגירתם והתכווצותם של מפעלי תעשיה רבים, קשיי היצוא, ירידת שיעורי החיסכון וההשקעות, מצבם של עיירות ואזורי הפיתוח וההגירה השלילית הגוברת מהם.

כן מציע יעקבי לקיים דיון בשיעורי הריבית הגבוהים הנהוגים כיום במשק. לדעתו, יש לצמצם את הפער בין שיעורי ריביות החובה והזכות כדי לסייע למשק ולעודד את החסכון.

עליה חדה במכירות הברום

מאת אבי שוברט

במחצית הראשונה של השנה הסתכמו מכירות קבוצת הברום ב־126 מיליון דולר לעומת 97 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאה זו מהווה גידול של 30 אחוז, שהם 30 מיליון דולר.

בחודש יוני הושג שיא חדש במכירות שהסתכמו ב־25 מיליון דולר. הנהלת החברה תולה את הגידול במכירות בגידול הרב במכירות למדינות המזרח הרחוק ולארה"ב, ולארצות נוספות, בעלייה במחירי המוצרים ובפיתוחם של מוצרים חדשים.

ריווחיות הקבוצה השתפרה בצורה משמעותית והגיעה בששת החודשים הראשונים של השנה ל־8.5 מיליון דולר, לעומת רווח של כ־6 מיליון דולר בכל שנת הכספים של 1987.

קבוצת הברום מייצאת 95 אחוז מתוצרתה לכ־90 מדינות ברחבי העולם, באמצעות שש חברות־בת המהוות רשת שיווק של הקבוצה.

שרון מקדים הליברליזציה ביבוא מספוא

יקודם תהליך הליברליזציה בתחום יבוא המספוא והגרעינים. כך החליט אתמול שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

שרון הנחה את מנכ"ל המשרד יורם בליזובסקי לפעול לקידום הנושא. ממשרד התעשיה והמסחר נמסר, כי אם תוכנית זו תצא אל הפועל תסכים הממשלה להעביר גם את נושא הובלת הסחורות מחו"ל לידיים פרטיות. עוד נמסר, כי גם בעתיד יגיע עיקר יבוא גרעיני החיטה והמספוא דרך ארה"ב וזאת בשל ההסכם בין שתי המדינות הקשר יבוא זה לסיוע האוצרי האמריקאי.

במשרד התעשיה והמסחר גובשה לפני כארבע שנים תוכנית להוצאת יבוא גרעיני המספוא, החיטה, פולי הסויה והבשר מידי הממשלה, והעברתו לגופים פרטיים. תוכנית זו בוצעה בחלקה, ועד כה רק יבוא פולי הסויה הועבר לניהול ידיים פרטיות.

נדל"ן/אבי שוברט

הושלמה הקמת הקאונטרי בשיכון בבלי בצפון ת"א

הושלמה הקמת פרוייקט הקאונטרי קלאב שנבנה בשיכון בבלי בצפון תל־אביב. הפרוייקט משתרע על שטח של 20 דונם, והוא הוקם בהשקעה של כ־6 מיליון ש"ח.

בפרוייקט נבנו שלוש בריכות שחיה, חמישה מגרשי טניס, שני אולמות סקווש, מתקני ג'אקוזי, סאונות, מגרשי ספורט, מועדון ואולמות חוגים. באתר – 12 דונם דשאים. המיבנים הינם בשטח כולל של 1500 מ"ר. 400 מקומות חניה הוכשרו במקום וכביש גישה פרטי יחבר אותו לשכונה. את האתר תיכנן האדריכל אברהם יסקי. את הקרקע לרשות הפרוייקט העמידה עירית תל־אביב.

בניהול "קאונטרי דקל" זכתה חברת "אלטך" המתמחה בניהול פרוייקטים דומים וביניהם ה"מפרסך" בפתח־תקוה.

"יעסור" תבנה ברחובות

חברת "יעסור" התקשרה לרכישת מגרש ברחובות ב־1.3 מיליון דולר. המגרש מיועד להקמת בניין משרדים שעלותו המשוערת כ־5 מיליון דולר.

החברה צופה, כי הבנייה תחל בתוך כשלושה חודשים מיום חתימת החוזה עם גורם ממשלתי שאמור להקים ולהשכיר את בניין המשרדים, וזו תימשך כ־18 חודש. ההתקשרות עם גורם ממשלתי מהווה תנאי להתקשרות.

חברת "יעסור" מתכוונת לממן את רכישת המגרש מהונה העצמי. טרם נבחר קבלן לביצוע הפרוייקט.

"פמה" השלימה רכישת מבנה בקרית אריה

חברת "פמה" השלימה את רכישת מלוא הבעלות על מבנה של 2,000 מ"ר שטחים מסחריים, באזור התעשיה בקרית אריה בפתח־תקוה.

החברה רכשה 78 אחוז מהשטחים תמורת 441,000 דולר. השטחים מושכרים בשכירות כלכלית ואמורים, לפי תוכניות החברה, להניב תשואה דולרית של כ־18 אחוז לשנה.

דירות נוספות בקרית בן־גוריון בחולון

חברות "דנקנר־נאראב" הבונות את קרית בן גוריון בחולון מציעות למכירה פרוייקט מגורים חדש המכיל 60 יחידות דיור בשלושה בניינים, כל קומה תכיל שלוש דירות.

הדירות הן [illegible] מ"ר במחיר 105,000 דולר, חמישה חדרים, 140 מ"ר במחיר 135,000 דולר, ופנטהאוזים בני שישה חדרים בשטח של 350 מ"ר במחיר 240,000 דולר. המחירים כוללים מע"מ וחניה.

ביקוש למגרשים באיזור התעשיה בבני ברק

חברות בינץ ואגיסי זכו במיכרזי מינהל מקרקעי ישראל למגרשים באיזור התעשיה בבני ברק.

חברת אגיסי תשלם למינהל 850,000 ש"ח עבור מגרש של 2,375 מ"ר וחברת בינץ תשלם 1.8 מיליון ש"ח, עבור שני מגרשים נוספים באיזור זה בשטח כולל של כ־5,000 מ"ר. מחירי המינימום במיכרזים אלה היו נמוכים ב־40 אחוז מהמחירים שהושגו.

עסקי הוריזון – לשמירה בחצי מיליון דולר

קבוצת "השמירה" רכשה את עסקיה של חברת "הוריזון", הנמנית על קבוצת "כלל מחשבים וטכנולוגיה" – ומשלבת אותם בפעילות הקבוצה. "השמירה" שילמה יותר מחצי מיליון דולר לרכישת "הוריזון", שעסקה בשיווק והתקנה של מערכות ממוחשבות וציוד בקרה אלקטרוני.

מנהל חטיבת האלקטרוניקה ב"השמירה", גדעון גולן מסר, כי כל פעולות התכנון, ההתקנה והשיווק של "הוריזון" שולבו בחטיבת האלקטרוניקה של הקבוצה. עובדי "הוריזון", ביניהם אנשי מחשב ומהנדסים, נקלטים בימים אלה ב"השמירה".

רכישתה של "הוריזון", מאפשרת עתה ל"השמירה" להציע ללקוחותיה סל מוצרים עשיר בתכנון, התקנה ומתן שרות למערכות אבטחה מתוחכמות ומבוקרות־מחשב. בין השאר, מדובר במערכות הדרושות להגנה מפני פריצות לסניפי בנקים; מערכות תקשורת ממוחשבות לבתי־חולים, מלונות ובתי־אבות; מערכות בקרת־כניסה למתקנים מסוגים; וכן מערכות אוטומטיות לגילוי וכיבוי אש, טלביזיה במעגל סגור.

גדעון גולן מסר עוד, כי המערכות הממוחשבות הותקנו בבתי־החולים "השרון", "ביקור־חולים", "אסף־הרופא", "איכילוב" ובבתי אבות רבים ברחבי הארץ.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5057.06	5020.58
אבוקה	349.71	342.88
אגח	282.49	280.51
אגם	110.76	109.97
אדיר	1908.44	1871.86
אדם	144.96	142.14
אופיר	175.70	174.49
אור	448.49	444.61
אורין	132.81	129.41
אורלי	311.22	308.95
אורן	854.19	837.53
אייל	—	—
איריס	5756.60	5637.91
איתן	837.59	821.07
אלון	693.87	679.89
אלמוג	709.71	695.89
אנליסט אג"ח	109.62	108.10
אנליסט מנישה	99.10	96.75
אנליסט מניות	84.02	81.97
אפקר	89.10	87.74
ארז	272.73	267.38
אש	121.41	118.73
אשל	198.06	194.21
אתגר	79.55	78.00
אתרוג	275.89	273.88
בדולח	140.99	138.29
ברוש	516.88	506.89
ברק	453.56	444.48
ברקת	—	—
גביש	1627.66	1596.28
גבע	123.35	121.56

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גרן	483.69	474.43
גיא	111.45	109.82
גיל	3218.57	3155.76
גלית	708.16	699.51
הגרבן	536.46	533.25
חכישת	512.55	502.36
הלב	265.46	263.25
הדרן	152.93	150.01
רותן	291.99	286.99
דליה	601.83	591.48
דרור	318.33	312.48
דקל	322.54	316.31
הדס	—	—
הילה	435.49	433.51
הדר	591.15	580.85
זוהר	118.26	116.56
זיו	146.50	144.38
זינוק	99.46	97.39
זיק	76.52	74.83
זמיר	394.00	386.32
חוחית	182.45	178.44
חליפין	156.38	155.96
חלמיש	—	—
חן	161.49	160.85
טופז	124.70	121.96
טל	6701.39	6627.90
יובל	492.25	482.88
יהלום	160.71	157.64
יהודית	357.83	355.00
יערה	486.47	477.06
כוכב	268.01	262.76
כחל	137.26	134.59
כלנית	656.56	645.07
כספית	—	—

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	133.46	131.37
כתר	1243.81	1225.09
להט	4912.39	4817.46
למשקיע	134.72	133.18
לפיד	281.80	276.28
לקס	2090.88	2048.95
לשם	—	—
מבחר	1484.01	1455.83
מגמה	4257.79	4220.00
מגד	285.98	281.89
מגוון	3897.72	3862.80
מור	1463.28	1442.45
מורן	855.84	845.45
מנח	26513.18	26103.76
מיתר	1124.94	1103.28
מכלול	88.28	86.59
מעוף	4522.92	4436.46
מעיין	786.95	772.26
מקשה	—	—
מרווח	134.16	133.68
מרום	1466.03	1438.71
נוגה	156.64	154.34
נסיך	—	—
נסע	427.99	421.52
גילי	121.36	119.57
סביון	635.99	624.53
סגולה	149.15	146.20
סלע	—	—
סנונית	586.80	575.36
סער	363.35	356.38
ספיר	—	—
עדי	349.39	342.80
עדית	—	—
עידן	532.06	524.54

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	120.45	117.90
ענת	—	—
עפרוני	550.87	540.15
ערמון	129.46	127.01
פיא	1615.91	1584.41
צבר	572.45	561.02
צופית	484.37	474.86
צוק	—	—
צמיר	1235.96	1209.41
צביה	517.23	509.84
צמרת	158.39	157.21
צריח	109.16	107.72
קלע	169.79	168.94
קשת	113.43	111.23
רונית	—	—
רימון	144.65	144.40
רקפת	901.37	887.12
רשף	450.83	441.55
שבים	493.66	484.22
שחם	—	—
שחף	107.89	105.79
שירה	458.02	446.75
שמיר	446.39	437.70
שנהב	615.58	606.52
שחק	623.32	611.28
שקד	197.77	193.92
תמנה	258.52	256.22
תדהר	495.04	492.58
תירוש	600.96	593.62
תנופה	109.79	107.60
תפוח	274.23	272.52
תמוז	213.79	212.28
תרשיש	121.25	118.94
תשרי	566.77	562.19

[illegible]
דרוש
מסגר/חשמלאי
אפשרי מתחיל
לאחר שירות צבאי, רישיון נהיגה,
העבודה קבועה
רצוי מגורים חולון בת־ים
טל: 03-884095 03-5593249

לביה"ס החקלאי "כדורי"
דרוש
מורה למיכון חקלאי ומכונאות כללית
נא להתקשר לביה"ס
בשעות העבודה טל' 06-767535/6
בשעות הערב טל' 06-76665

למוסד ציבורי
דרוש
עוזר לחשב משכורת
במשרה מלאה
בעל נסיון של 5 שנים לפחות.
לפנות ת.ד. 20234 ת"א 61200.
סודיות מובטחת

דרוש
קצין בטחון
למדינה דוברת גרמנית
תאור התפקיד:
אבטחת מתקנים.
דרישות התפקיד:
בוגר יחידה קרבית (עדיפות לקצינים) נסיון באבטחה (רצוי כקב"ט) יכולת ניהול וארגון
ידיעת שפות אנגלית וגרמנית רצויה
המעוניינים יפנו טלפונית למלון דיפלומט, ת"א 03-294422 בימים: 11.7, 12.7
9.30–13.00, 18.00–20.00 13.7 9.30–13.00

לבנים
שמוט חסין אש - 11 × 6 × 22
שרופות אדום עז 12 × 6 × 25
שרופות אדום בהיר 12 × 7 × 25
" " 12 × 6 × 25
" " 10 × 6 × 25
סטייה מקסימלית במדות 2 מ"מ
מכירה סיטונית
היבואן: כהן יוסף בע"מ גן־שומרון
טל' פקס: 06-325325 פרטי: 06-377768

مكان من الاصل

„מה עשיתי?" – שאל בקול ענות חלושה הורג אשתו ובנו; פצע גם שלושת ילדיו הנותרים

השתמש ברובה „גליל", בסכין ובמערוך ★ קודם ניסה להתאבד ★ נשלח להסתכלות

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

משה ציפרוט (50), אב לחמישה מאשקלון, רצח אתמול בבוקר את אשתו אסתר (45) ואת צעיר בניו עידן (11) ופצע את בתו רבקה (24) ואת שני בניו יוסי (22) וגד (19 וחצי). היה זה לאחר שניסה לאבד את עצמו לדעת ובני המשפחה ניסו להביאו מכך.

ציפרוט, שהשתמש ברובה סער „גליל", בסכין ובמערוך, נעצר ונשלח להסתכלות בבית חולים פסיכיאטרי. עד כה לא ברור הרקע למעשה. פסיכולוג של שירותי הרווחה באשקלון נשלח להרגיע את דיירי הבית בו ארעה הטרגדיה.

מפקד משטרת אשקלון, סנ"צ דני רונן, מסר כי סמוך לשעה 4.20 לפנות בוקר התקבלה ידיעה כי בבית מספר 22 בשדרות בן גוריון, מול תחנת האוטובוסים המרכזית, נשמעו יריות. למקום הגיעו תוך שלוש דקות צוותי סיור ובילוש. הם מצאו בחוץ את האחים יוסי (שהוא חייל בחופשת שחרור שרובה ה„גליל" היה נשקו האישי) ואת גד (ששוחרר מהצבא לפני חודשים אחדים בגלל פציעה), שותתים דם. השניים הועברו בניידת לבית החולים „ברזילי".

למקום הגיע אז סנ"צ רונן שבגלל אי־הידיעה מה קורה בדירה, החליט להזעיק צוות לניהול מו"מ ואת הימ"מ. בו זמנית ניסה להשיג קשר עם הדירה בטלפון, אך לא היתה תגובה. אז החליט לפרוץ לתוכה. הסתבר שהדלת היתה פתוחה לאחר ששני האחים נמלטו ממנה. השוטרים מצאו על הרצפה, שותתי־דם, את אם המשפחה ובנה הקטן ללא רוח חיים ואת הבת הגדולה פצועה. ציפרוט היה במרפסת אך בלי הנשק שאותו, הסתבר, פרק ממנו שני בניו. השוטרים נאלצו להיאבק עמו עד שכבלו אותו.

סנ"צ רונן סיפר שהיה קשה להשיג רופא מפני שבנוגע מד"א באשקלון אין תורנות רופא, ואילו על הרופאים התורנים ב„ברזילי" נאסר לעזוב את משמרתם. לבסוף הגיע למקום ד"ר אלכס אדלר מבית החולים ורבקה הבת הבכירה נלקחה באמבולנס מד"א ל„ברזילי".

בחקירה התעוור שהאם והבן נהרגו מדקירות סכין ומהמכות המערוך. רבקה נפגעה מכדור שנורה למותנה ויצא דרך ברכה מהסכין בגופה וממהלומות המערוך בראשה. היא נותחה ואין נשקפת סכנה. יוסי נפגע מכדור בבטנו ומדקירות סכין בידיו וגד מירייה בברכו ומדקירות בברכו. גופות האם והבן נלקחו לבדיקה במכון לרפואה משפטית באבו כביר.

שכנים ספרו כי שמעו את האם צועקת בניסיון להציל את חיי בנה: "משה משה, אל תפגע בילד".

בשעות הצהריים הוצא ציפרוט, יחף וכבול בידיו וברגליו מתא המעצר תלקה לבית המשפט. השופט צבי נדיב שאל אותו אם הוא רוצה להגיד משהו. ציפרוט לא הגיב על השאלות הנוגעות פרט לשאלה בקול חלש ששאל: „מה עשיתי?" השופט הוציא פקודת מעצר ל־15 יום שבהם יאושפז האיש במחלקה סגורה בבית חולים פסיכיאטרי לצורך הסתכלות.

ציפרוט, שעלה לישראל מתורכיה, היה מוכר על ידי שכניו כאיש משפחה ואב למופת. הם אינם יכולים לזכור אירועים חריגים במשפחתו שהסבו את תשומת ליבם. בזמנו עבד ציפרוט ב„יוכל גד", אך התפטר כדי לזכות בפיצויים מוגדלים שהוצעו בזמנו לעובדים. לאחר מכן עבר למפעל העץ „לבידי אשקלון". בזמנו הפנוי נהג לבצע, לשם הגדלת הכנסה, תוספות בנייה לדיירים. אשתו עבדה בטיפול בילדי שכנים.

מועצה אזורית ראשונה מתכנסת במגזר הבדווי

מאת אמיר רוזנבליט
סופר „דבר"

במשרדי מינהל הביצוע בבאר שבע תיערך היום ישיבת העבודה הראשונה של המועצה האזורית הראשונה שהוקמה לישובי הבדווים בנגב.

הגוף המוניציפלי החדש, הנקרא המועצה האזורית משוש, הוקם לאחר שבג"צ דחה באחרונה ערעור של תושבים בעיירה הבדווית כסייפה בקשר להרכב המועצה.

המועצה החדשה כוללת שלושה ישובים: כסייפה, ערוער ושגב־שלום, שמרבית אוכלוסייתם נמנית על מפוני תל מלחתה בנגב, שם ממוקם היום שדה התעופה הצבאי נבטים.

בראש המועצה מונה אילן שגיא (40), המשמש בשנים האחרונות ראש מינהל הביצוע בשטח, האחראי על המגע עם הבדווים המפונים. סגנו הוא גלעד אבני, אף הוא חבר בצוות מינהל הביצוע.

המועצה כוללת 19 חברים, ונוסף על נציגים בדווים משלושת הישובים הנזכרים, נכללים בה נציגים של משרדי החינוך, הבריאות, השיכון והפנים. כחבר המועצה משמש גם מצגור אבו עג'ג', יועצו של עמוס גלבוע (עוזרו של סגן השר רוני מילוא) לענייני בדווים, שהוא תושב כסייפה.

הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים, שלום דניאל, הביע תקווה כי „לאחר תקופת הרצה מוצלחת, יעמוד בראש המועצה החדשה בדווי שייבחר בבחירות דמוקרטיות".

תושבי באר שבע נקראים להדליק אורות רכביהם

במחאה על המצב החמור בבית החולים סורוקה

מאת אמיר רוזנבליט
סופר „דבר"

מועצת נבחרי הנגב מכנסת מחר ישיבת חירום באולם ההרצאות של בית החולים סורוקה בנושא הידרדרות הרפואה והמצב החמור השורר כיום בבית החולים.

★ המחסור החמור ברופאים כבר הביא באחרונה לסגירת אחת מארבע מחלקות בחטיבה הפנימית ובישול תורן החייאה, שהעניק שירות במקרים דחופים.

★ מחלקות חשובות אחרות, כגון נוירולוגיה, נפרולוגיה, ופריאטריה נותרות ללא רופא תורן. במקרים דחופים מוזעק רופא ממחלקה שכנה.

★ בשל מחסור חמור באחיות, אי אפשר לפתוח מחלקה לטיפול בחולי סרטן ולמרות העלייה המתמדת במספר המבקרים בחדר המיון, הופחתו מספר התורנים במקום מארבעה לשניים.

★ בשל העליה במקרים הזקוקים לניתוחי לב, נאלצים להפנות את רוב החולים לשירות רפואי פרטי.

★ על רקע המחסור בכוח אדם רפואי, נותרו כיום שמונה מתמחים בלבד במקום 25 שהחטיבה הפנימית זקוקה להם.

★ כתוצאה המחסור בכוח אדם רפואי, נסגרו באחרונה מרפאות הביולוגיה הכללית והאורטופדיה ירד מספר הנבדקים השנה לכדי מחצית, מ־3000 ל־1450.

★ לצד הירידה הדראסטית במספר הניתוחים, שבוצעו השנה בחדרי הניתוח, מגלה מסמך פנימי כי חדרי הניתוח מהווים מפגע בטיחותי חמור הן לסגל הרפואי הן למנותחים בשל בעיית החשמליות השוררת במקום.

דובר עיריית באר שבע, שלמה לוי, פנה אתמול אל כל תושבי הנגב להדליק מחר את אורות כלי הרכב כאות הזדהות ומחאה עם מצב של בית החולים.

המורים הערביים אוהבים את „אדיפוס"

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

יצירות מספרות העולם המועדפות על ידי מורים במגזר הערבי הן המחזה "אדיפוס המלך" לסופוקלס, הרומנים "עלובי החיים" לויקטור הוגו ו"אוליבר טוויסט" לדיקנס והסיפור הקצר "האדרת" מאת גוגול.

כך מסתבר מסקר בעריכת מחמוד אבו פנה והאלד עיוזה, מהאגף לתוכניות לימודים במשרד החינוך, שנועד לבדוק עמדות מורים ערביים כלפי תוכנית הלימודים בספרות כללית הנהוגה בבתי הספר הערביים.

תוכנית הלימודים בספרות כללית נלמדת כתוכנית רשות ורוב המורים הציעו להפכה לתוכנית חובה. בין הביעו רוב המורים התנגדות לשלבה בתוכנית הלימודים בספרות ערבית. המורים הציעו לרענן את התוכנית ביצירות יונסקו, קפקא ווירג'יניה וולף ולהוסיף את יצירות א.ב יהושע ועמוס עוז לתוכנית הכללית. למרות שיש תוכנית מיוחדת ללימוד ספרות עברית בבתי ספר ערביים.

רוב התלמידים אינם שולטים במקצועות המדע כבר בכיתה ט'

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

חלק גדול מהתלמידים אינם משיגים שליטה מינימלית במקצועות מדעיים. הם שכיים בתפישות שגויות של מושגים, נתפסים לעובדות לא חשובות ויש להם ידע שטחי של תפקיד המדע, דרכי עבודת מדענים והשפעת המדע על החיים. הקשיים הבולטים ביותר הם בתחומי הכימיה והפיסיקה. כך מתחוור מסיכום מחקרים שנערכו בארץ ובחו"ל שהגיש לשר החינוך יצחק נבון המרכז הישראלי להוראת המדעים בראשות פרופסור דוד חן.

קבוצה קטנה מבין התלמידים מגלה רמת הבנה גבוהה בתחומים אלה, אך זאת בלי קשר לשיטות ההוראה שמפעילים המורים בכיתות. תלמידים המתמחים במדעי הטבע בבית הספר התיכון הישראלי, מגיעים להישגים טובים בביולוגיה, יחסית לארצות אחרות, אך בפיסיקה ובכימיה ההישגים נמוכים מאוד, ביחוד בפיסיקה מודרנית. זאת, כנראה, בגלל ליקוי בתוכניות הלימודים ובהכשרת המורים.

ההבדלים בין הישגי התלמידים מוסברים בעיקר על ידי עניין ומוטיבציה ללימודי מדעים ועל ידי מצבן הכלכלי והתרבותי של משפחותיהם. תלמידים מעוני סיפוח נמצים עם הקבוצה שהישגיה נמוכים במיוחד ורוב הבנות בוחרות מלימוד פיסיקה. גם אותו מיעוט מהבנות הבוחר ללמוד פיסיקה, הישגיו במקצוע זה נמוכים בהשוואה לבנים.

המחקר מוכיח כי תנאי הלימוד של מדעי הטבע בחטיבה העליונה של בתי הספר התיכוניים בישראל אינם מפגרים אחרי ארצות אחרות. קיים מחסור רציני במורים צעירים לפיסיקה וייתכן מאוד שמחסור זה הוא שגורם להימנעות התלמידים מהתמחות במקצוע. רק מורים מעטים מעודדים יוזמות תלמידים, מקשרים בין הנלמד לחיי יומיום ונוהגים לצאת לסיורים מחוץ לכיתה.

הישגי תלמידי התיכון העיוני גבוהים באורח בולט מהישגי התיכון המקצועי בכל מקצועות המדע. לנוכח הממצא ממליצים עורכי המחקר על בדיקה מיוחדת של הוראת המדעים במסלול המקצועי שבו לומדים מחצית תלמידי התיכון בישראל.

המחקר העלה שתלמידים, שאמותיהם עובדות, מגיעים להישגים גבוהים יותר מאלה שאמותיהם עובדות רק בבית.

מסיכום ממצאים השוואתיים עולה כי בארץ יש קבוצה קטנה של תלמידים המתמחים בלימודי מדעים ומצליחים להגיע להישגים טובים במקצועות השונים. אולם הישגיהם של רוב התלמידים, ביחוד של בני יוצאי אסיה־אפריקה שביניהם, אינם משביעים רצון.

באחרונה הגיש שר אנרגיה והתשתית משה שחל לממשלה תוכנית להכשרת הנדסאים ומהנדסים מקרב משוחררי צה"ל המוכנים לעבור בעיירות פיתוח. הכשרת תלמיד תיכון לתואר מהנדס או הנדסאי, כולל לימודי השלמה במקצועות המדעיים, תעלה בממוצע 11,000 דולר לתלמיד בשנה. הכשרת 6000 מהנדסים והנדסאים בעשור הבא תחייב הקמת קרן מיוחדת של 65 מיליון דולר והגדלת צוות המורים באוניברסיטאות.

„הטיול הזה נתן לי כוח להתמודד", אמר ילד חולה סרטן בהפלגת סטי"ל של חיל הים

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

„הטיול הזה נתן לי כוח להתמודד טוב יותר עם המחלה שלי ואולי אצליח להתגבר עליה", הגיבה אתמול קרן בת 14 מנתניה, חולת סרטן, שהשתתפה בקבוצה של 40 ילד חולי סרטן בביקור בבסיס חיל־הים אי שם.

הילד שעמד לידה ונמנע מלהזדהות הוסיף: „לפני זמן מה היינו בטיול באילת. אחרים מאלה שהיו איתנו שם אינם בחיים. אני מקווה שאנחנו נתגבר על המחלה. הביקור בבסיס הוציא אותנו משגרת המחלקה של בית החולים. אין לי ספק שאוכל לחזור לטיפולים ביותר כוח אחרי החוויה שלי על ספינת הטילים", אמר.

טיול הילדים, מטופלים של בית החולים „בילינסון", נעשה אתמול ביוזמת עמותת „איגוד חיים" של בית החולים. הילדים הגיעו לבסיס באוטובוס והובאו עד למוח ספינות הטילים. במקום הם שמעו הסברים מפי קציני החיל, תפקידו והישגיו. כמו כן קבלו תשובות על שאלותיהם.

אחרי כן הועלו הילדים על סיפון ספינת הטילים „עליה" ויצאו להפלגה. בהפלגה זו הקיף הסטיל את נושאת המטוסים „אייזנהאור" שהגיעה אתמול בבוקר למפרץ חיפה. בשעת הפלגה זו לא חסכו מלוחי הילדים מטעם החיל מלמסור הסברים על נושאת המטוסים הענקית, כשרה ועוצמתה. כעבור זמן מה נגמר הביקור.

יצויין שבקבוצה היו ילדים במצב בריאותי טוב יחסית, שיכלו ללכת ולא נזקו לעזרה אחרת. מצבם של אחרים מהילדים השתפר בזמן האחרון.

אולם לא מעטים מהם אינם מודעים למחלתם. הם ידעו לספר על גיהול במוח המחייב טיפול. ביקור הילדים הותיר רושם עז על הקצינים ומלחי חיל הים. אחד מהם הגיב: „ביקורו הצביעו את האניה לקראת הביקור, היה כדאי לעשות כך".

דיאלוג ישראלי־אמריקאי

באיזו מידה יש להתחשב

מאת יקיר צור
סופר „דבר"

באיזו מידה חייבים יהודי ארה"ב, תושבי ישראל או כל קהילה יהודית אחרת להתחשב בתהליך קבלת ההחלטות, בהשלכות שיש להחלטותיהם על חייהם של כלל יהודי העולם? שאלה זו, שהפכה בשנים האחרונות ליותר ויותר רלוונטית, תיבחן בדיאלוג ישראלי־אמריקאי (יהודי), המאורגן על ידי הקונגרס היהודי האמריקאי, שייפתח הערב במכון ואן־ליר בירושלים וימשך שלושה ימים.

הדיאלוג, שהפך בשנים האחרונות למסורת שנתית, מאפשר לקבוצה נבחרות של ישראלים ויהודים אמריקאים להחליף דעות בסוגיות בעלות חשיבות לחיי שני הקהילות. הנושא השנה – קבלות החלטות על ידי יהודי ארה"ב וישראל: המעורבות היהודית – בכבוד. לאור האירועים הגלובליים האחרונים, בעלי השלכה על חיי היהודים בכל העולם.

בין הנושאים שייבחנו השנה: באיזו מידה חייבת ישראל להתחשב בדעת יהדות העולם בשאלות הקשורות לבטחונה הלאומי, כמו למשל פרשת פולארד, או השיטות הננקטות לדיכוי התקוממות בשטחים: האם על יהודי ארה"ב להימנע ממתיחות ביקורת על דרום אפריקה מחשש לבטחונה של הקהילה היהודית בארץ זו?

במשלחת הישראלית חברים, בין היתר, השר משה ארנס, ד"ר אברהם אביחי, קולט אביטל, ד"ר אריה כרמון, פרופ' נעמי חזן, דוד קליין, מיכל זמורה־כהן, יעל דיין, נמרוד נוביק, אליקים רובינשטיין, מאיר רוזן, לאה שקריאל, פרופ' שמעון שטרית ואחרים. במשלחת האמריקאית: פרופ' ארתור קמבל, פיל באום, מרשל ברגר, גלן פרקל, רבי אלן, מלקולם הוגליין, רוברט ליפטון, תיאודור מאן, הנרי סיגמן, הווארד סקוורדון ועוד.

מעורבות הציבור בהליכי התכנון והבנייה – בסכנה

מאת צבי אילן
סופר „דבר"

התנגדות נמרצת לתיקון בחוק התכנון והבנייה שידון מחר בוועדת הפנים של הכנסת, השמיעו אתמול גופי איכות הסביבה, מתכננים וארכיטקטים. אחרים מנציגיהם יופיעו בישיבת הוועדה בניסיון של הרגע האחרון למנוע את אישור התיקון.

הצעת משנה של ועדת הפנים הוליכה להמליץ על קבלת התיקון למרות ההסתייגויות החריפות של גופים ואישים. יואב שגיא, מנהלת החברה להגנת הטבע, אומר שהתיקון, שנועד לכאורה לזרז אישור תוכניות, יפגע ביכולת ההתנגדות של הציבור לתוכניות בנייה. הוא הביע חשש שבמסווה של פישוט הליכים ודאגה בביכול לאזרח, ישרת תיקון החוק גופים אינטרסנטיים. זאת, על חשבון טובת הציבור, זכויות הפרט, איכות החיים והסביבה ושמירת הטבע. לדעתו הצעת השינוי עומדת בניגוד לכוונת המחוקק לאפשר מעורבות אפקטיבית של הציבור בתהליכי התכנון.

עיקר זעמם של המתנגדים יוצא נגד הליך תכנוני חדש הנקרא "תכנית מצומצמת" ולפיו אפשר יהיה לאשר תוכנית בנייה על שטח קטן מחמישה דונמים בלי לפרסם הודעה ב„רשומות" על התכנית והפקדתה, כמקובל עד כה. ברור לכל, הם אומרים, כי שטחי בינוי במרכזי ערים קטנים מהרבה מחמישה דונמים, אך העברת התוכניות בשקט תמנע אפשרות להתנגד להן. זמן הגשת ההתנגדויות לתוכנית כזו צומצם מ־60 יום ל־30. אפשר יהא, איפוא, לאשר הקמת מרכז מסחרי או להגביה בתי מגורים, להרוס בתים היסטוריים בהליך קצר ומזורז תוך יצירת עובדות חדשות העלולות לגרום מפגעים סביבתיים, רעש, צפיפות, בעיות תעבורה והסתרת נוף.

איגודי הימאים אפשרו פריקת המטענים „יעל" – בצו ביהמ"ש

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

איגודי הימאים כבבה אתמול את צו השופט המחוזי א.ד.בר ואפשרו פריקת המטענים מהאניה „יעל" שהיתה בבעלות חברת הספנות „ינור" הנתפסה עם שתי אוניות אחרות על ידי כונס נכסים בעקבות תביעה משפטית של נושי החברה בהם הבנקים [illegible]

הצו הוצא לבקשת איגוד המשתמשים בהובלה ימית, המייצג את בעלי המטענים. הימאים מנעו את פריקת המטען מהאניה במאבק להבטיח את זכויות הצוותים שעבדו אצל חברת הספנות שפשטה את הרגל [illegible]

כן נודע שאיגודי הימאים הגישו לבית המשפט בקשה למכור את אוניות החברה בניסיון להבטיח חובותיה לצוותים שהעסיקה.

יצחק נבון
סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות
מברך את בני קיבוץ עין־שמר
עם פתיחת „החצר הישנה"
מוזיאון ראשית ההתיישבות של הקיבוץ

מכרז
למכירת
פרדס נושא פרי
ברמת־השרון
ע"י מרכז הטניס.
אדמות מ.מ. ישראל על שטח של 85 דונם.
בגוש 6332 חלקה 130 (קודם 21). הפרדס שייך למפעלי שיקום לפועלים חקלאים בע"מ.
לקבלת פרטים נוספים נא להתקשר לטלפון 03257381.
הצעות יש להגיש בשתי מעטפות בשעל המעטפה הפנימית רשום „מכרז רמת־השרון" למפעלי שיקום לפועלים חקלאים בע"מ, ת"ד 40004 תל־אביב 61400 וזאת עד ליום 31.7.88.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
ההצעה הנמוכה ביותר – 5000 $.

מרכז הסתדרות הגימלאים בישראל
משתתף בצער המשפחה
על מות ראש המשפחה
ברוך קמין ז"ל
חבר המזכירות הפעילה לשעבר ויו"ר סניף הסתדרות הגימלאים בהרצליה
יהי זכרו ברוך

אבלים על מות החבר
מאירוביץ יצחק
ז"ל
הוועד הפועל של ההסתדרות
משרד מבקר ההסתדרות וחבר עובדיו

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו
יעקב (יקי) האס ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום רביעי כ"ח בתמוז תשמ"ח 13.7.88 בשעה 17.30 אוה"ע, בבית העלמין הישן בראשון לציון.
מוקירי זכרו נפגשים ליד שער מס' 3.
המשפחה

לחברנו עמרם (אדמונד) בן ברוך
אתך באבלך במות
רעייתך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית־עקרון
ההנהלה והעובדים

בית קריניצי — בית הראשונים
רמת־גן
פונה בזה לכל
מי שלמדו ברמת־גן בשנים 1924–1935
להודיענו את כתובתם – להזמינם
למפגש תלמידים
אנא כתבו לבית קריניצי רח' קריניצי 64 רמת־גן או לטלפונו בימים א–ה 03-734509 בשעות 09.00–12.00

תבוטל ההחלטה לפירוק מפעל אליאנס!
יסולקו השוטרים ואנשי חברת השמירה הפרטית מהמפעל!
עמידתם הצודקת של פועלי אליאנס להגנת זכותם לעבוד ונגד העברת המפעל לניהולו של מפרק היא דף של גבורה בתולדות מעמד הפועלים בישראל.
התמוטטות מפעלי ייצור כמו אליאנס היא תוצאה של מדיניות הממשלה ההורסת את המשק הישראלי ושוחקת את שכר העובדים. אך אי־אפשר לפטור מאחריות גם את הנהלת כור והנהגת ההסתדרות, שניהלו בצורה כושלת את ענייני אליאנס. הם הפרו את ההסכמים עם ועד העובדים והעבירו את המפעל לכונס נכסים, משום שהפועלים לא הסכימו להורדת שכר ולפיטורים. שיגור השוטרים למפעל וגירוש הפועלים מתוכו היו תוצאה של העברתו לידי מפרק.
עוד ביום ששי, 8.7, שלחה סיעת חד"ש בהסתדרות מברק לשר המשטרה בו נכתב: „מוקיעים השימוש במשטרה נגד עובדי אליאנס המנהלים מערכה צודקת להגנת מקום עבודתם ונגד הרעת תנאי עבודתם בדרך של כפיה והעברת המפעל לידי מפרק. תובעים להורות לכוח המשטרתי לעזוב את שטח המפעל ולא להתערב בסכסוך עבודה".
יפורק המפרק!
יסולקו המשטרה, משמר הגבול ובריוני חברת השמירה הפרטית מהמפעל!
יבוצע ההסכם שהושג במשא־ומתן בין ועד העובדים לאגף לאיגוד מקצועי!
לא להורדת שכר! לא לפיטורים! לא לסגירת מפעל אליאנס!
החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון – חד"ש
(המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ארגון הסוחרים השחורים וחוגי ציבור יהודיים וערביים)
הסיעה בהסתדרות
10.7.88
טל' 03-611904
ת"ד 26205, ת"א 61261

לחברנו איתן נמימי ומשפחתו
השתתפותנו בצערכם במות
אביכם ז"ל
עובדי „דבר" הגליל – העמקים
טבריה

רשות הנמלים
נמל חיפה
מכרז 6/88
נמל חיפה מעוניין לקבל הצעות לפינוי גרוטאות מתכת שהם כלי שייט המטבעים בחלקם.
תתקבל אך ורק הצעה לגבי כל הגרוטאות (כלי השייט). את ההצעה יש להגיש לתיבת המכרזים שבבניין המחלקות/מחלקת כספים קומה ג' חדר 8, עד יום 21.7.88 שעה 12.00.
סיור בשטח יערך ביום 14.7.88
היציאה בשעה 08.30 מבניין מחלקת ים בנמל חיפה.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות:
ראש מחלקת כספים – עודד שרון טל: 518281
ראש מחלקת ים – ישראל ברטנום טל: 518379
ת. בן־אליעזר
מנהל הנמל

מועצה אזורית ברנר
מכריזה בזה על מכרז 5/88
להסעת תלמידים בשנה"ל תשמ"ט
מפרט ניתן לקבל בבוקרים החל מיום ב' ברנר של המועצה בגבעת ברנר, בכל יום בשעות 8.00–12.00 עד יום ד' 13.7.88.
את המכרזים חייבים להגיש במשרדי המועצה עד יום 20.7.88 בשעה 12.00.
חגי רודנר
יו"ר המועצה

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
צבי (אשי) אריך ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי כ"ח תמוז תשמ"ח 13.7.88 בשעה 15.30.
המשפחה
ובית אלונים

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נתיבות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה נתיבות, החליטה באישור משרד הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 12 שינוי לתכנית – 106/03/22.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
– שינוי יעד משטח ציבורי פתוח לשטח תעשיה והלוקה מגרשים לתעשיה.
– שינוי במספר קומות מ־4 ל־2 קומות.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 54,000 דונם
גוש: 100279
מקום: נתיבות
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.
שלום דניגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מחוז הדרום
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור משרד הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 10 שינוי לתכנית – 110/02/11.
עיקרי הוראותיה: תיכנון שטח לסילוק שפכי תעשיה, ותשתית תוך שינוי יעוד השטח משטח לתכנון בעתיד, מדרך, משטח לפתוח מחוץ ומתקנים הנדסיים.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 1135 דונם
גושים: 100329, 100182
רמת חובב
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3356 מיום 7.7.88 עמוד 2086.
השינוי האמור בצורה שבה הועדה אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דניגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

אהובנו
אליהו לוביץ
הלך לעולמו
על מועד ההלוויה נא להתקשר לטלפון 03-723417
אבלים: אשתו, ב[illegible]
בנו וכלתו: [illegible]
בתו ובעלה: [illegible]
נכדיו, ניניו
וכל בני המשפחה

יקירנו
ברוך קמין
איננו
הובא למנוחות אתמול 10.7.88 בהרצליה.
המשפחה

דבר היום

מי יבוא לסעוד

שתי מחאות סותרות מאפיינות את רכישות־הנשק של סעודיה ומדינות ערביות אחרות הנחשבות מתונות. המחאה האחת עולה מכיוונם של מי שמוחזקים ידידי ישראל באמריקה – ובעיקר בקונגרס – והיא נשמעת בכל עת שהסעודים, או הכוויתים, או הירדנים, מעיזים לבקש מהממשל למכור (לא לנדב, כפי שארע לישראל ולמצרים) נשק מתקדם. אז מצביעים הידידים על הימנעותן של מדינות ערביות אלה מהתקדמות ממשית בתהליך־השלום, ועל הסכנה שכלי־נשק יעילים במיוחד, כמו טילי קרקע־אוויר, יופנו במישרין נגד ישראל או יגיעו לידי טרוריסטים שישתמשו בהם נגד מטרות ישראליות ומערביות. המסקנה היא שאת העיסקה הזאת מוכרחים לסכל, הן לטובת ישראל והן לטובת אמריקה.

המחאה האחרת נצעקת בכל עת שהסעודים ודומיהם מבינים את הרמז שמתמיד לשגר לעברם הקונגרס. מאחר שבשיטת הממשל האמריקאית אין די בהסכמת הרשות המבצעת למכירת נשק, מבינים גם לקוחות מהעולם השלישי כי מוטב להם לפנות לממשלות חד־משמעיות יותר, הנתונות פחות להשפעת ידידי ישראל. מכאן הצלחתן של צרפת, בריטניה ולאחרונה גם סין בחדירה לשוק־הנשק המזרח־תיכוני. לעתים קשורה הצלחה זו גם בנכונות הממשלות להעניק לרוכשות (ובעיקר לעניות שבהן, כמו ירדן) תנאי מימון נוחים, הנבצרים מתאגידים מסחריים אמריקאיים, הפועלים באישור הממשל אך לא במעורבותו הכספית. לרוב, עם זאת, מזוהה הרכישה ממקורות לא־אמריקאיים עם ויתור ערבי על האיכות המיטבית שבנשק אמריקאי למען נשק נחות ממנו, אך זמין, ממקור באירופה, באסיה או באמריקה הלטינית (בראזיל או ארגנטינה).

בעולם בלתי־מציאותי היתה ישראל יכולה לאכוף את כל משאלותיה ולזכות הן במניעת נשק ממדינות הנמצאות אתה במצב־מלחמה, להלכה אם גם לא כל כך למעשה, והן בהשפעה מדינית אמריקאית המסתנת אותן. במציאות נדרשת השלמה עם מצב קשה יותר, אך נסבל. אם אין ישראל מעוניינת שהמדיניות הסעודית תושפע בפקין, בלונדון או בפאריס, המחייבות פחות מוושינגטון לעניין הישראלי, עליה לרכך את התנגדותה הקבועה למכירת נשק אמריקאי למדינות מתונות במפרץ ובסביבתו. יעד סביר יותר הוא צירוף של התנגדות סלקטיבית, קידום השלום בהשתתפות מדינות אלה ועיגון מכירות־הנשק בתניות שיפריעו לרוכשיו להפנות את מוכריו ולהשתמש בו נגד ישראל.

חירות־ליבראלים / עליזה ולך

המלה של שמיר

ראש הממשלה הבטיח לשמור על הייצוג הליבראלי ו„לתקן" את ההצבעה ב„חירות". אבל הליבראלים הם שיוותרו, כנראה: שמיר רגיל להפרת תכתיבין

„לא נקצץ בייצוג של הליבראלים", אמר בשבוע שעבר ראש הממשלה, יצחק שמיר. „ננסה לפתור את בעיית הייצוג של הנשים והמיעוטים עוד ברשימה לכנסת ה־12", אמר יו"ר תנועת החירות, יצחק שמיר. שתי אמירות, ברומניות, שיש ביניהן סתירה. אי־אפשר להימנע מהמסקנה ששמיר אינו מתכוון להוציא אל הפועל לפחות אחת מההבטחות שלו. על־פי תקדימים מהעבר סביר להניח שתהיה זו ההבטחה כלפי „בניו" שלו.

יצחק שמיר, המצטייר כאדם עיקש ובעל עצבים חזקים, אינו מצטיין ביזמות שיש עמן מאמץ לשנות את הקיים. הוא חסיד הסטאטוס־קוו לכל אורך הדרך. מתכונתו זו עשויה ליהנות המפלגה הליבראלית ולהיפגע – תנועת החירות. באי־שינוי שיעור הייצוג של הליבראלים הרי אין צורך להשקיע מאמץ. לעומת זאת, דחיקת מועמדים שנבחרו למקומות ריאליים, או כמעט־ריאליים, לטובת תיקון המעוות בייצוגן של נשים ומיעוטים בנבחרת של „חירות", תובעת עימותים פנים־מפלגתיים, ומהם, כידוע, בורח שמיר כמו מאש. האם מעלה מישהו בדעתו שצחי הנגבי או שאול עמור ואפילו עוזי לנדאו האבירי יאמרו למועמדת או לנציג מיעוטים „אחריך" ויפנו להם את המקום הריאלי שלהם?

צריך שיכפו את שמיר לדאוג קודם כל ל„עניי" תנועתו. צריך שיימצאו אנשים, דווקא בקרב נאמניו, שיאמרו לו שהליבראלים אינם ראויים למידת הרחמים ולרוחב־הלב דווקא חברי „חירות" הנאמנים, גם אם אינם אנשי מתנות, זכאים לחנינה מבין המתנדנדים בין מקום ריאלי ללא־ריאלי. כל אחד מהנדחקים לרווחה של „חירות" קיבל יותר קולות מכל אחד מהליבראלים, שזכו להיות מדורגים במקומות הכי קדמיים ברשימתם. יתר על כן, שעה ששרי „חירות" הבכירים, וכמוהם חברי־הכנסת הטובים, עמלו בגיוס תמיכה בקרב יותר מ־2,000 חברי מרכז „חירות", שריינה את עצמה שלישיית הצמרת הליבראלית מכוח הסכם סתמי.

לפני כשלוש שנים נטמעה לע"ם בתוך „חירות". היא לא זכתה בהסכם שידוך נדיב כמו זה שמדובר עליו בהסכם האיחוד, הלא מאושר והלא־מיושם, עם המפלגה הליבראלית. חברי־הכנסת של לע"ם ומועמדיה חשים מטעמה היעוד קשה בתחרות על גיוס קולות במרכז המפלגתי של „חירות", ושניים מהם אף נבחרו בשביעיות: אהוד אולמרט ויגאל כהן. לעומת המסע המפרך של נציגי לע"ם לשעבר, היו הבחירות של הליבראלים במועצתם קייטנה. ואם יהיה להם מזל, והכנסת ה־12 לא תאריך ימים ותתמוטט עד סוף 1990, יישמר לליבראלים שריון נדיב לקדנציה נוספת, על חשבון „חירות־ניקים" הרוצים.

ואם לא קל לנבחרי „חירות" לוותר על הנתח הנדיב לליבראלים, הם גם מצווים לעמוד מנגד ולראות בעיניים כלות איך „חירות" נותנת לרפול־צומת שני מקומות טובים מאוד בכנסת ועוד מקום קדמי לאהרן אבו־חצירא. אגב, אם יתגשמו תחזיותיה הוורודות של „חירות", הליכוד יזכה ב־46 מאנדטים, גם אז לא יקדמו למקומות ריאליים כל המתמודדים־בתור, וביניהם אשה. מן המאנדטים הללו תצטרך „חירות" להקצות עוד מקום לליבראלים, עוד מקום לנציג תמ"י ועוד מקום לרפול־צומת. אם הסיסמה היא „הסכמים צריך לכבד", אז תחולתם אינה פגה במקום ה־40 ברשימת הליכוד. אבל לא צריך להגיע עד המקום ה־40 ברשימה. האם יש עוד מישהו שסבור שיגאל הורביץ בעשיריה הראשונה של הליכוד, או בכל מקום אחר ברשימה, הוא נכס אלקטוראלי? אם יש מישהו כזה, אפשר לסמוך על הדובר של בנק לאומי שיוכיח לו את ההפך.

ההתחייבות של שמיר כלפי הליבראלים אינה יכולה להיות כנה, ובביטחון אחד: אי־אפשר ששמיר יהיה בעל המלה האחרונה בכמה שנוגע לייצוג של הליבראלים. חוגים שונים ב„חירות" יפעילו בוודאי לחץ לקיצוץ מכסת הייצוג של הליבראלים, ולחצם ישא גם פרי. הליבראלים יילכו קצת ויביעו מורת־רוח, אבל ישלימו עם הגזירה. אין אפילו ליבראלי אחד שלא יצדיק צעד כזה בסתר־לבו, ואין אפילו ליבראלי אחד שסבור שהאיום, בהליכה עצמאית, מרשים מישהו ב„חירות". ואשר ל„מלה" של שמיר, אל דאגה. הוא כבר מורגל באי־כיבוד תכתיביו ובסטירות־לחי מעמיתיו בתנועת החירות.

„דבר" מארח / מאשה לובלסקי

במלכוד הייצוג הפוליטי

הנשים בורחות מן הפוליטיקה בגלל חוסר הייצוג. נוח יותר להן בפעילות הציבורית, אבל התהליך מסובך

„כמה טוב לחזור לעבודה בנעמ"ת", אמרו לי כמה מחברותי, שהיו מעורבות עמוק בבחירות הפנימיות במפלגת העבודה – בעזרה למועמדי המחנות, לחברות המועמדות או למועמדי החוגים השונים. לפעמים רוצות נשים אלה „לנשום פוליטיקה". קצת נמאס להן להיות בינן לבין עצמן, נשים למען נשים בלבד. אבל כאשר האוויר הפוליטי נעשה דחוס מדי והאווירה מתסכלת, מגלים מחדש את החמימה של נעמ"ת ונעים מאוד לחזור אליה. ולמה לא, בעצם?

מה נעים יותר מאשר לקום בבוקר ולפתוח מעונות־יום לילדים, ולסיים את יום העבודה בידיעה שאמותיהם העובדות מקבלות את השירות הטוב ביותר? מה נפלא יותר מאשר לקום בבוקר, ולצאת עם אמהות קשישות־יום לגן, לבריכה ולים, לראות בשמחתן ובהשתחררותן ממועקותיהן, ולחוש את אחוות־הנשים הזורמת מהן אליך וממך אליהן?

ומה יותר יפה מאשר לקום בבוקר וללכת למסיבת הסיום של בית־הספר המקצועיים ולראות בנות משכונות מצוקה, שגדלו בהסכים כלכליים וחברתיים, פורצות קדימה, מציגות ומדגמנות ממעשה ידיהן, ולדעת שמחר יתגייסו לצה"ל, מצוידות בתעודות מקצועיות ובסיכוי לעצמאות כלכלית? מה חשוב יותר מאשר להיענות לפנייתן של אלמנה, של גרושה או של אם ללא נישואין ולהעמיד לרשותה ייעוץ וסיוע משפטי?

נכון, כדי לבצע כל זאת נחוצים משאבי כסף ונפש, אבל פה לפחות את יודעת שיש שכר לעמלך; לא כן בשדה ההתמודדות הפוליטית. כאן כללי המשחק משתנים. גם אם חברותי יגעו וטרחו – הן לא ראו ברכה בעמלן. ייצוג הנשים הוא דל, אף־על־פי שהן חשות כי עשו כל שביכולתן כדי לקדמו. החזרה לחממה של העבודה היום־יומית, המעשית, ההומאנית, נעשית יותר ויותר יעד נכסף. התוצאה היא שנשות ישראל, ברובן המכריע, מבחינות בין פעילות ציבורית לפעילות פוליטית; בפעילות הציבורית הן מוצאות סיפוק רב ובפעילות הפוליטית – תסכול קשה.

יותר ממיליון נשים במדינת ישראל תומכות בפעילות הציבורית, נהנות ממנה ואוהבות אותה, אך מקצתן בלבד מוכנות להירתם בכל מרצן לפעילות הפוליטית. אם מגמה זו תימשך, יוסיפו ארגוני הנשים לתרום את תרומתם האדירה לרווחתה של המדינה, אולם הנסיגה בייצוגן הפוליטי של הנשים, ביחוד בכנסת ובממשלה, תתמיד ותלך.

בכנסת הקרובה, שתתכנס לאחר הבחירות בנובמבר 1988, יהיו בוודאי הרבה פנים חדשות, אולם זו תהיה הכנסת שייצוג הנשים בה יהיה הדל ביותר זה שנים. התקווה היחידה לשינוי טמונה בכך, שבתום מערכת הבחירות הפנימיות בכל המפלגות יתגייסו כל הנשים, מכל ארגוני הנשים, ללחוץ על המערכת לתקן את העוות בכנסת באמצעות ייצוג בממשלה שתקום. יש לתבוע כי יובטחו תפקידים בכירים בממשלה לנשים, לכשיתארגנו משרדי הממשלה במסגרת הקואליציה העתידית, תהא אשר תהא.

אם יוחמץ סיכוי זה, יגבר התיסכול של הנשים ותתחזק בקרבן המגמה להעדיף את הפעילות הציבורית על־פני הפעילות הפוליטית. הניזוקות יהיו המדינה וחלקים גדולים של החברה בישראל. הם לא יוכלו להוסיף ולהתהדר ללא כל כיסוי בנוצות כוזבות של שוויון האדם, ללא הבדל גזע ומין.

הידברות / יצחק בן נר

לאו באש"ף רבתי!

אין עם מי לדבר. בטח לא עם מי שמוכן לדבר אתך. כי אם הוא מוכן לדבר, הוא בטח רוצה ממך משהו

ושוב מבשרת לנו התקשורת הטורדנית, אף כי בקטן, במוצנע, שנשיא רומניה שלח אלינו שליח מיוחד לבשרנו, כי ראש אש"ף אמר לו שהוא מוכן לקיים שיחות ישירות עם ישראל. מובן מאליו שישראל, על שני אגפיה, שמיר (שלום! מה בוער?) ופרס (שלום הוא בנפשנו), דחו מיד, בשאט־נפש, את ההצעה, ואף לא נימקו מדוע.

שהרי הדברים ידועים: אש"ף הוא ארגון מרצחים ולעולם לא נדבר אתו. נקודה. מילא שמיר, המזוהה עם הלאו כמו שהקיץ מזוהה עם הזיעה, אבל מה עם פרס? ובכן, הקונסנזוס הזה קיים איכשהו את ממשלת האחדות במשך ארבע וחצי שנים – אז מה, פרס משוגע לפרוץ אותו עכשיו, שלושה חודשים לפני הבחירות?

ולכן, כנראה, תוסיף האינתיפאדה לגאות, יימשכו ההריגות, האלימות, הפגיעות בנפש וברכוש, ההצתות וההרס – ותוסיף לגאות השנאה משני הצדדים, באין כל מוצא. זה, לדעת מנהיגינו, עדיף על־פני הידברות עם ארגון מחבלים רצחני.

כי הזמן פועל לטובתנו. משמע – עם הזמן, יותר ויותר ישראלים, מאלה שיישארו עדיין בארץ הזאת, יגיעו למסקנה המנחה את הימין הישראלי: אין שום ברירה אחרת. עם הערבים כמו עם ערבים. כך נגזר עלינו והשם יהיה בעזרנו. כי עם מי כבר נוכל להידבר? עם מנהיגים פלשתינאים עצמאיים? מישהו מצא אותם? עם חוסיין? הוא בכלל רוצה להידבר, הפתרון הזה, אחרי כל מה שעשינו למענו? אולי נרחיק לנשיא פקיסטאן? הינדי, אמנם, ולא ערבי, אבל לפחות מוסלמי ואולי אפשר לגמור אתו עיסקה. לא?

בקיצור, אין עם מי לדבר. לבטח לא עם אלה שמוכנים סוף־סוף לדבר אתך. כי מי שרוצה לדבר אתך, בטח יש לו כוונות לקבל ממך משהו. כן, כן. לא עשו אותנו באצבע הגליל.

ומכיוון שאין עם מי לדבר, והזמן פועל לטובתנו, אז לאט־לאט נהפוך להיות למה שאויבינו היו קודם, בעינינו: לאומרי לאו מפורש על כל רמז של הידברות. לסרבני מציאות. לפאנאטים. למעוותי צדק. לגזענים ולחסרי סובלנות. ואז, סוף־סוף, נשתלב היטב בלבאנט. כי הרי שחיתות וביורוקראטיה ולכלוך כבר יש לנו משל עצמנו.

ואז, במלחמה הבאה, בהתפרצות הגדולה הבאה, בחילופי הטילים, יהיו מנהיגינו יכולים לומר לנו ובצדק רב: אתם רואים כמה צדקנו כשאמרנו פה אחד „לאו"? מתנהגים עם הערבים כמו עם בני־אדם – והנה מה שהם מחזירים לך. פשוט, אין עם מי לדבר. תראו בעצמכם.

שינוי שיטת הבחירות

הרהור שני

מאת שבח וייס

שינוי שיטת הבחירות לא יקטין את מספר המפלגות, עד כדי גיבוש משטר דו־מפלגתי

הערגה לשינוי שיטת הבחירות היתה לתופעת קבע בהווי של ישראל. מוזר, אבל נטייה זו אפיינית אצלנו בעיקר לאקדמאים ולמשכילים. מקורותיה של התופעה רבים והעיקרי שבהם הוא האכזבה מן המפלגות הקיימות וההתנגדות של הפרט לקבל תכתיבי מפלגות ולהשלים עם בלעדיותן בתחום הפוליטי. מגמה זו נשענת על כמה וכמה הנחות וציפיות, שרובן ככולן מוטעות לדעתי.

בתביעה לשינוי שיטת הבחירות והשתתתה על בסיס אזורי־אישי גלומה התקווה, כי לציבור החוץ־מפלגתי והחוץ־מנגנוני תהיה השפעה רבה, ואולי בלעדית, על הרכב הכנסת. לכך נלווית ההנחה, כי הציבור נבון יותר מאנשי המנגנונים המפלגתיים ועל־כן נבחריו הישירים יתאימו לתפקידם יותר מנבחרי המנגנונים. יתר על כן, רבים סבורים כי בדרך זו תצטמצם התלות של הנבחר במנגנון מפלגתו וכי עצמאותו תניב החלטות שקולות יותר, המשקפות טוב יותר את רצון הציבור. בבסיס ההנחה הזו מונחת הדעה הנפוצה, כי המפלגות דואגות רק לעצמן ושליחיהן דואגים רק ל„כסאות", וכי משטר המפלגות נטל, כביכול, מן הציבור את חירויותיו הפוליטיות. כאמור, דווקא בקרב ציבור המשכילים נפוצות דעות קדומות, ארצ"י־באנקריות, על כלל הפוליטיקאים.

יש כאן, ללא ספק, מידה של חיקוי ומוקד ההתקנאות הוא ארצות־הברית. זה בעצם חלק מן החלום האמריקאי של הישראלי המצוי.

רבים סבורים כי שינוי שיטת הבחירות יצמצם את הפיצול המופרז של המפה הפוליטית בישראל, ואולי אף יביא עליו קץ. יש גם שסבורים, כי שינוי שיטת הבחירות יוציא מן הכנסת את המפלגות הקיצוניות משמאל ומימין. רבים מקווים כי השינוי המיוחל יבטל את כוח לשון־המאזנים שניתן למפלגות הדתיות וכי אפשר יהיה להינתק משיטת הקואליציה ולעבור למשטר דו־מפלגתי.

כידוע החליטה הכנסת, לפני כמה שבועות, להניע את תהליך השינוי – היא אישרה את הצעות החוק לשינוי שיטת הבחירות בקריאה ראשונה. אין לדעת כיצד, באיזה קצב, ואם בכלל, ינועו גלגלי המשך החקיקה, אך חשוב להזהיר את הציבור העורג לשינוי, כי לפחות חלק מתקוותיו לא בהכרח יתממשו.

גם אם יעבור החוק את כל תחנות החקיקה, אם בנוסחת יעקובי־דיר־שובסקי ואם בנוסחת מורי הפאקולטה למשפטים („נוסחת־דייכמן"), לא יקטן מספר המפלגות בישראל עד כדי גיבוש משטר דו־מפלגתי. המפלגות הדתיות לא ייעלמו מן המפה. הקצוות יישארו בפנים, אם כפי שהם ואם בהתקבצויות למחנות גדולים יותר. כבר היתה לנו בכנסת הראשונה חזית דתית מאוחדת, ואין כל סיבה שלא תקום חזית ערבית מאוחדת.

השיטה החדשה עשויה דווקא לפגוע בשמאל יותר מאשר בימין. אין כל בטחון שהמפלגות יאבדו את השליטה המוחלטת על הזירה הפוליטית וגם כוח המנגנונים לא יצטמצם. ייתכן שישתנו במקצת שיטות הגיוס הפנים־מפלגתיות, אך אלה משתנות ממילא וללא עזרת המאיץ של שינוי שיטת הבחירות.

כך או כך, קשה מאוד להמשיך לשחות לאורך זמן כנגד הזרם הזה של פופוליזם, הנשען על מערכת פרסום סוחפת ועל „בני־סמכא" אקדמאיים ומצעי המפלגות. בלב חצוי הצבעתי גם אני בעד השינוי, בעיקר בשל מחוייבותי למצע מפלגתי. מי שנשלח לכנסת בשם מפלגה, מחוייב למצע, לטוב ולרע. למפלגתי יש ציפיות רבות משינוי שיטת הבחירות. הלוואי שיתגשמו.

פאקיסטן / „אקונומיסט" ל„דבר"

תקציב איסלאמי

נשיא פאקיסטן מרחיב את השפעת האיסלאם והגיש תקציב „ברוח הקוראן". השאלה האמיתית: איך עוצרים את האופוזיציה

אין־זה חדש שכמה דברים מחרים נעשים בשם הדת. אבל נשיא פאקיסטן, גנרל זיא אל־חאק, עשה מאמצים מיוחדים ב־25 ביוני, כשהציג את התקציב ה„איסלאמי" של ממשלתו.

לאחרונה נעור הנשיא זיא והרבה באיסלאם לעניני מדינה. הוא פיטר את ממשלתו של מוחמד חאן ג'ונג'ו ב־29 במאי – במידה ידועה, כך אמר, משום שהיא לא היתה די נמרצת בהנהגת תכנית האיסלאמיזציה שלו. ב־20 ביוני הורה הנשיא כי מערכת המשפט של פאקיסטן תושתת מעתה על משפט השריעה האיסלאמי, הידוע בעונשים הפליליים האכזריים והארכאיים שלו. אחד מאנשיו טען, שהעמדתה של אשה בראש הממשלה תסתור את השיטה המשפטית החדשה. למרבה הנוחות, פירוש זה של השריעה יכול לחסום את מנהיגת האופוזיציה הראשית, בנאזיר בהוטו, מהתחרות בבחירות הארציות.

אבל מה הזמין הנשיא בתקציב ה„איסלאמי" שלו? כשהציגו בטלוויזיה, הוא הזיל כמה דמעות למען עניים של פאקיסטן. עניינו העיקרי של התקציב, הוא אמר, הוא ביטול הפער בין עני ועשיר. אבל למען עניין זה לא צריך היה הגנרל לקרוא מתוך הקוראן. אין בנמצא „כלכלה איסלאמית". הקוראן משרטט אמנם אידיאל של צדק חברתי שעל כל המוסלמים לדבוק בו, אבל רכוש פרטי, מסחר ורווח כולם קבילים. צדקה היא חובה דתית המחייבת כל פרט, ואל לעשירים לצפות לגמול בעולם הבא אם הם אנוכיים. אבל זוהי הבעיה שלהם, לא של המדינה.

הגנרל זיא הבטיח למאזיניו גם „כלכלה חופשית לגמרי מריבית", וזהו צעד אחד מעבר לבנקאות ללא ריבית (להלכה, אבל אף פעם לא למעשה) הנהוגה בכמה מדינות מוסלמיות. גם כאן הוא עומד על יסוד רופף. המלה הערבית „ריבה" בקוראן תורגמה כ„ריבית". אבל איש אינו יודע, גם לא גדולי המלומדים בקוראן, מהו משמעה המדוייק – רווח פשוט, או הלוואה בריבית.

התקציב הוא מסמך מסובך (הבנק העולמי, שנתן לו את ברכתו הזהירה בפומבי, אינו כל כך בטוח, בינו לבין עצמו, אם יש בו די כדי לשמש משען כספי לממשלה). הגדרתו של הגנרל לתקציב נועדה, ללא ספק, לטשטש עוד יותר את כוונתו. המפלגה האיסלאמית ג'אמעת־אל־איסלאמי, תומכת ותיקה של זיא, אינה מקבלת את הברק האיסלאמי שהוא שם על התקציב. כדאי לו, אולי, להרהר בסיסמה שהופיעה בהפגנה של האופוזיציה שהיתה לא מכבר בלאהור: „פאקיסטן שייכת לכל. הדת היא עניינו הפרטי של כל אחד".

אסטרטגיה (ג') / טלי זלינגר

דיאלוג מסחרי

מול צמצום הסיוע בשנים הקרובות, אחת התשובות היא הגברת שיתוף הפעולה הכלכלי. האמריקאים רוצים למכור וגם הישראלים יכולים

המידע שהתפרסם בסוף השבוע שעבר בדבר עיסקה רחבת היקף למכירת נשק אמריקאי לכווית ואולי גם למדינות אחרות, אינו משנה את תמונת ההבנה האסטרטגית בין ארה"ב לישראל. יש בעיסקה רמז לוגי שעיקרו: ישראל אינה המדינה היחידה הנתפסת כנכס אסטרטגי, קיים או נשקף, במזרח התיכון. היא אחת בשורה, לא ארוכה אמנם, של מדינות מתונות ושפויות היכולות לבלום את האיום הקומוניסטי ואת סיכוני המלחמה במפרץ והזקוקות להגנת עצמן בהקשר הזה.

לכך נוסף ההיבט הכלכלי, שבישראל עדיין מסרבים להבין את כובדו ואת המשמעות האפשרית שלו על היקף, אם לא על אופי, השיתוף האסטרטגי והנדיבות האמריקאית שליוותה אותו. האמריקאים רוצים למכור, והרבה, כדי להשביע את התעשיות המקומיות שלהם ולהתגבר על גרעונות, והצורך הזה מצטרף להכרה העמוקה בקונגרס בנחיצות „ההגנה המרחבית" באזור, שמלבד ישראל נכללות בה גם מצרים במידה גדולה, וסעודיה, כווית וירדן במידה כזאת או אחרת. דווקא משום כך מטרידה העיסקה הבריטית למכירת נשק רב מאוד לסעודיה לא רק את מערכת הבטחון הישראלית, אלא את הממשל האמריקאי וגרורותיו התעשייתיות־בטחוניות, שהפסידו עיסקה שיש בה היבט אסטרטגי וכלכלי, החשובים במידה שווה.

כסף הוא עדיין שם המשחק, ותהיה לו השפעה לא מבוטלת על תמונת שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ארה"ב לישראל בשנים הקרובות. דב זקהיים, מאנשי הפנטאגון בעבר ובעל חברת ייעוץ ותיווך במערכות נשק בהווה, ישב בפנטאגון על התקציב, שישראל להוטה לנצל בכל פה. הוא קורא ללהיטות הזאת „תלות", ולסיוע האוטומטי „אופיום". ההתפתחות הצפויה על־ידיו ועל־ידי מומחים אחרים לשנים הקרובות תאופיין בפחות כסף, דבר שיחייב את ישראל לעבור תהליך גמילה חלקי, על כל הקושי הפיסי הכרוך בדבר. שיתוף הפעולה האסטרטגי יימשך גם בממשל הבא ועם אלה שלאחריו, אך ייתכן שיקבל דגשים אחרים.

על־פי הצפוי לא תיחלש התמיכה בישראל בקונגרס באופן משמעותי, אך תקציבי הסיוע יקטנו בשנים הקרובות, לפחות בערכם הריאלי. ההישגים שהביא השר רבין מביקורו האחרון בוואשינגטון הם למעשה שמחת עניים, לאור ההבנה ההולכת סוף־סוף ומחלחלת כאן באשר לקשיי התקציב שצפויים ולמגבלות שייגזרו עלינו. יש הגורסים, כי המחסור ישפר את מנגנוני ההתייעלות של ישראל ומערכות הכלכלה והבטחון שלה. בהנחה שהרצון הטוב להמשך סיוע ושיתוף פעולה יימשך, והממשלים הבאים יחשבו שהתנאים הגיאו־פוליטיים מחייבים הליכה בקו אסטרטגי דומה – צריך למצוא אפיקים אחרים לשיתוף הזה ולסיוע עקיף, אך רב תועלת לשני הצדדים.

אחד האפיקים האפשריים האלה הוא „דיאלוג מסחרי". שנות ההידברות הפורה שנסקרו בפרקים הקודמים הביאו להתקרבות בין הארגונים הצבאיים של שתי המדינות. דמיון בולט בתורת הלחימה של חילות היבשה והאוויר, דמיון שמקורו בחשיבה דומה מראש אך גם בהפריה הדדית, ומטבע הדברים מהשימוש במערכות נשק דומות, פתח ערוצי תקשורת נוספים. באין גדילה של הסיוע הכספי לישראל, אפשר שהתעשיות הישראליות יוכלו להגביר את המכירות למערכת הבטחון האמריקאית. דב זקהיים מאמין, שזאת אפשרות ריאלית חרף הרגישות הגוברת של התעשיות האמריקאיות בעניין זה והגיבוי שנותן הממשל למאבקן על הבכורה.

בכינוס בנושא המשך שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל וארה"ב שהתקיים כאן בראשית החודש, הסכימו הכל כי את גלגלי שיתוף הפעולה הזה אי־אפשר עוד להפסיק, לא רק בגלל הארגון הביורוקרטי שכבר התמסד, אלא בגלל ההבנה העמוקה לחשיבות העניין וערוצי התקשורת המצויינים שהתפתחו. צמצום סיוע החוץ וקיצוץ תקציב ההגנה האמריקאי יכולים להדק את ההידברות בין הפנטאגון למערכת הבטחון של ישראל בנסיון משותף למצוא פתרונות, ותהליך ההתגבשות של תכנית הצטיידות חיל הים אחרי ביטול ה„לביא" הוא דוגמה טובה למעורבות עמוקה אך פוריה של המשרד האמריקאי אצל זה הישראלי. תכנית פיתוח טכנולוגיות ה„חץ" היא דוגמה אחרת ויש פרויקטים משותפים נוספים. כולם נכללים במסגרת מה שאפשר לכנות „נישואי הנוחות", היכולים לספק אינטרסים של התעשיות הישראליות וצרכי הבטחון כמו גם צרכים אמריקאיים מובהקים אשר ישמנו את גלגלי השיתוף האסטרטגי.

כך או כך, פתיחות ישראלית לקבלת „מרות" ועצות טובות, שלא לומר אילוצים אמריקאיים, תפקידו ההולך ומתרחב של הפנטאגון בתהליך הזה מבטיחים את המשכו, אף שלהיבט האנושי יש משקל לא מבוטל והוא עלול לשבש את ההבנה. עם רוב שרי הבטחון של ישראל בשנות התפתחות הקשר האסטרטגי, היתה הבנה טובה וכימיה פוריה כשהשר רבין הוא ראש וראשון לחביבי הפנטאגון. יוצא דופן באופן בולט על דעת כל מי שהיה מקורב לתמונה האסטרטגית, היה השר אריאל שרון. לתוצאות הבחירות בישראל ולזהות האיש שיעמוד בראש מערכת הבטחון הישראלית יש השפעה, על כן, על המשך וטיב הקשר.

מידע

הקצנה

השפעת ההתקוממות בשטחים על דעת הקהל בישראל היא אחד הנושאים המסקרנים ביותר הנבדקת בשבע עינים על־ידי מתכנני מערכות הבחירות במפלגות, וכן על־ידי חוקרים אקדמאים. סקר בנושא זה מגלה, כי:

★ 58.4 מהנחקרים טענו שהאירועים בשטחים לא השפיעו על דעתם הפוליטית.

★ 17.7 הודו, כי נעשו יותר מוכנים לוויתורים.

★ 23.9 אחוזים טענו, כי נעשו פחות מוכנים לוויתורים.

רובם המכריע של אלה ששינו את דעתם לא החליפו דעה בדעה, אלא הקצינו דעה שהיתה להם קודם לכן. רוב אלה שדעתם נעשתה קיצונית יותר, היו מלכתחילה בעמדות קיצוניות למדי.

הסקר נעשה בחודש אפריל השנה, בקרב האוכלוסיה היהודית הבוגרת בישראל, לצורך איתורם של תומכי כהנא.

صكا من الاصل

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

צ'יף סובייטי

הרמטכ"ל הסובייטי, המרשל סרגיי אחרומייב, צפה במחולות אינדיאניים וברודיאו של קאובויים כאשר ביקר בשבת במדינת אוקלאהומה. המרשל אחרומייב, המכהן גם כסגן ראשון לשר ההגנה, פתח ביום שלישי שעבר בסיור של חמישה ימים בארה"ב, כדי לבקר בבסיסים צבאיים ולקבל מושג על ארה"ב. המפקד הסובייטי ופמלייתו, שבאו לחגיגה בלוויית האדמירל ויליאם קראו, ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, קיבלו כשי מלבושים אינדיאניים מסורתיים. (ע"צ).

בתמונה: הרמטכ"ל הסובייטי לובש את מלבושי האינדיאנים שקיבל כשי.

הפסקת חשמל

"כוכבת" טקס הענקת פרסי "תעשייה יפה בישראל יפה", שנערך אמש בכפר המכביה היתה ללא ספק מערכת מיזוג האוויר, שפסקה מלפעול עקב תקלה בזרם החשמל הארצי. אורחת הכבוד רעיית הנשיא אורה הרצוג נאלצה לקרוא את דברי ברכתה, כשהיא כולה מיוזעת מהחום הכבד תוך כדי שהיא פושטת את מקטורנה. "אם מישהו חושב שזוהי נקמתה של חברת החשמל", אמר בהומור המנחה משה טימור, "הו טעות בידו, כי המקהלה שמופיעה לפנינו היא לא אחרת מאשר חבורת הזמר של עובדי חברת החשמל". עודד בר מאיר

שרה לדוגמא

את ביקורה הרשמי בישראל פתחה שרת הבריאות של גרמניה פרופ' ריטה זיסמות עם מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי. השתיים הן ידידות זה שנים מספר ומחליפות דעות בנושא נשים ומשפחה. השרה, אשר מכהנת גם בתפקיד שרה לענייני משפחה ונוער נוסף על תפקידה כשרת הבריאות, מהווה דוגמא מצוינת שבתפקידים בממשלה יכולות לכהן גם נשים שלא נבחרו לכנסת, שכן ריטה זיסמות לא כיהנה בבונדסטאג והתבקשה על־ידי הקנצלר קוהל לבוא ולכהן כשרה בממשלתו. מזכ"ל נעמ"ת הצהירה, כי נוכח מיעוט הנשים בכנסת טוב יהיה, כי השרות בכל ממשלה אשר תהא אחרי הבחירות, תבואנה מחוץ לכנסת על מנת להגדיל את הייצוג הנשי. בתצלום: מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי עם שרת הבריאות פרופ' ריטה זיסמות.

הגדלת התמיכה

סגן ראש הממשלה יצחק נבון הכריז בתום הקרנת בכורה של הסרט הישראלי החדש "הקיץ של אביה", שנערכה בסינמטק בירושלים, על החלטתו להעניק פרסי יצירה לעידוד הפקת סרטי איכות ישראליים. משרד החינוך יעניק ליוצרים משכורות חודשיות במשך שנה, כדי לאפשר להם ליצור בתחום הקולנוע ללא בעיות פרנסה. כמו כן הודיע השר על הגדלת התמיכה הכספית בסרטים ישראליים חדשים מ־70,000 ל־150,000 דולאר לסרט.

אמש עלה מסך הבכורה על האופרה "כרמן" מאת ביזה בהפקה בימתית מלאה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. על האופרה ניצח זובין מהטה. הבמאי ומעצב התפאורה והתלבושות הוא ז'אן־פייר פונל.

בתמונה: "כרמן" קתלין קולמאן ו"דון חוזה" בארי באס בקטע מתוך המערכה הד־4 באופרה "כרמן".

נרגש

מבקרי התיאטרון הישראלים לא התלהבו במיוחד מסגנון הבימוי של עמרי ניצן למחזהו של ברטולד ברכט "מעגל הקיר הקווקזי". הבמאי הצרפתי זירום סאבארי התלהב מאוד. עובדה: הוא הזמין את עמרי ניצן לביים את מעגל הגיר" ב"תיאטר נסיונל דה שיו". בשבת חתמו השניים בפאריס על טיוטת הסכם שבו נאמר בין השאר, כי החזרות יימשכו כחודשיים וההפקה תועלה בפאריס בסתיו 1989. אתמול חזר ניצן לישראל לאחר שהיה בת יום אחד בפאריס והוא מודה, כי הוא נרגש.

יורד מהגולן?

האם עוזב שמעון שבס את קיבוצו אפיק ויורד מהגולן? שבס, יועץ שר הבטחון להתיישבות ולתעשיה בערי הפיתוח ומראשי המתיישבים בגולן, הודה כי סיבות אישיות הניעו אותו ליטול שנת חופשה מקיבוצו ולעבור למרכז הארץ יחד עם אשתו וארבעת ילדיו. הוא מכחיש בכל תוקף כי מדובר בעזיבה. פירסום הידיעה במקומון בגליל בסוף השבוע שעבר, גרם לתדהמה בקרב תושבים באזור הגולן, העמק והגליל, שכן שבס היה מזוהה כל השנים כאחד מראשי המתיישבים בגולן ושימש במשך שנים מספר יו"ר ועד המתיישבים וסגן ראש המועצה האזורית גולן.

שמעון וייס

זה לא עזר

ראש עיריית ירושלים נקלע אתמול לעיצומו של הוויכוח בין חברי הכנסת מן האופוזיציה שפתחו בשביתת רעב, במחאה על אוזלת ידה של הממשלה בטיפול במשבר במערכת הבריאות, לשרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו שבאה לאוהל שהקימו הח"כים מול משרד ראש הממשלה, כדי לעודדם. "עמדתי כאן פעם וזה לא עזר לי" אמר קולק לח"כים המיוזעים, בהתכוונו לשביתת היחיד שלו בתביעה משמיר לאשר את תוכנית האיצטדיון של ירושלים. "אני מקווה שלכם זה אולי יעזור" סיים ראש העיר ולאחר שלחץ את ידי כמה מן הנוכחים מיהר לדרכו. יורם לוי

השפעתו

פרופ' אליה סילברשטיין, המלומד הסובייטי יהודי, שעל מותו במוסקווה בשבוע שעבר בגיל 84 דווח בקצרה, החזיק בחלק יוצא דופן בחיים התרבותיים בברה"מ. הוא היה המייסד של סדרת "ספריית המורשת", וביוזמתו הוזיקו ספריות רבות והצילו מן השכחה יותר מ־100 כרכים שפורסמו בסדרה זו. בעקבות השפעתו נשמרו שני פריסים ציוניים ואף נאספו באסופת עבודותיו של מקסים גורקי, בתקופת סטאלין. בשתי העבודות האלה תואר למשל המשורר חיים נחמן ביאליק "משורר עברי גדול, כמעט גאון" וז'בוטינסקי – "סופר רוסי בעל שיעור קומה". לאחר מות סטאלין תבע סילברשטיין שהעבודות, שהוחרמו בזמן סטאלין, יוחזרו לאסופותיו של מקסים גורקי. הודות להתערבותו התפרסם המאמר "אגדת היהודי" במהדורה המעודכנת של כתבי מקסים גורקי.

היהודי הראשון

בן בריסקו (בתמונה) נבחר לראש עיריית דבלין. אביו רוברט בריסקו היה היהודי הראשון שהחזיק במשרה זו ב־1956.

גם מוסינזון כוייס

הפסטיבל "קולות מן העולם השלישי" שנערך בפארק אשכול שליד אופקים, כחלק מאירועי "אל הנגב" היה אירוע תרבותי ססגוני, שנמשך ארבעה ימים כמעט רצופים ומשך למקום אלפים רבים של צעירים ובני נוער מכל הארץ. אולם על ההצלחה של ההפנינג ההמוני העיבה העובדה, שבין הרבים שבאו כדי ליהנות ממוסיקה שחורה וטובה היו גם כייסים רבים. ביום שבת, בו ננעל הפסטיבל, נרשמו כ־100 גניבות מהחוגגים, והקורבן הבולט ביותר היה מנכ"ל האירוע, אביטל מוסינזון, שהגנבים הזריזים רוקנו את כל מכנסיו, לרבות רשיון הנהיגה שלו והכסף שהיה ברשותו.

אמיר רוזנבליט

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

אדישות משפילה

עם היד על הלב עלינו האזרחים להודות, כי אנחנו נושאים באשמה על שמתירים לשרת הבריאות, לשר האוצר ולהסתדרות לשחק בנו בהידברות אידקץ שמביאה בעקבותיה עיצומים, שביתות השבתות בבתי־החולים.

האדישות עושה בנו שמות עד כדי התעלמות מן המתרחש סביבנו, אך אין אנו מזילים עוד דמעה נוכח מראה חולה אנוש שוועק לחיים.

אני מאמינה בכוחו של גוף ציבורי לקרוא את האזרחים למחאה כללית. אתגר מעין זה מתאים לתנועה למען ארץ ישראל טובה או לתנועה למען ארץ ישראל יפה – והשעה דוחקת!

בלה קרני
תל־אביב

המדינה במצב טרגי

כך כינה אחד הפרופסורים את משבר הרפואה במדינה, ואני חושב שהוא צודק בהחלט. כבר יותר משישה חודשים משתוללים שביתות ועיצומים של הרופאים, וכל פעם מצטרף פרסונל אחר. כעת יצאו לחופשה מאורגנת האחיות וכאילו לאיש לא איכפת פרס לחולים ובני משפחותיהם. אומרים לנו, כי חולים כבר מתו כתוצאה מהשביתה ולאיש לא זז. אפילו השירות האחרון – והוא שירות העזרה הראשונה של מד"א שבת. עד היכן אנחנו עוד מסוגלים להתדרדר?

כבר אין חוק וסדר במדינה. כולנו אשמים. נשיא המדינה ביקש את כל הגורמים לחסל מהר ככל האפשר את המשבר – אבל אין תגובה. הממשלה החליטה על ועדת חקירה ממלכתית שתחקור את מכלול הבעיות וכן הוקמה ועדת שרים מיוחדת שתטפל בצרכים הדחופים ובכל זאת המצב הולך ומתדרדר ומחמיר מיום ליום.

ושאלתי: האין לנו ממשלה אשר תוכל לחייב את כל הגורמים לשבת יחד ולא לצאת מהחדר עד אשר יצא עשן?

ולציבור הרחב אני פונה: עד היכן אתם מוכנים לעמוד מנגד ולראות את הטרגדיה האיומה המתרחשת לנגד עינינו ואיש לא קם ולא פוצה פה ואינו מזעיק שמיים וארץ נגד הסבל הנגרם לחולים ולבני משפחותיהם.

יעקב זרחי
אזור

אקדח או אקדוח

בחידון הלשון בטלוויזיה התעוררה השאלה, איך צריך לבטא את השם שהמציא אליעזר בן־יהודה, אקדח או אקדוח? למעשה קבע בן־יהודה, כשפירסם את חידושו באחד מעיתוניו, ב־1897: אקדח. כך גם נדפס בחלק הראשון של מילונו, שיצא לפני 1910. אבל הקוראים, שנתקלו במלה הזאת בעיתונים העבריים שיצאו בארץ ובחו"ל כתובה בכתיב החסר של אז, יכלו לקרוא את המלה גם אקדח וגם אקדוח, ואמנם שתי הנוסחאות רווחו שנים רבות.

אבי ע"ה, קדיש יהודה סילמן, מחלוצי העליה השניה, חיבר ב־1908 את השיר "שם שועלים יש", שנעשה במהרה ל"להיט" של אז. בשיר הזה עונה בשיר השומר בכרם לבחורה ששואלת אותו: "כיצד תגרש? (את השועלים): "באקדוח ילדתי, באקדוח נשמתי, באקדוח תמתי, יונת חן שלי". לפני שנים הועלתה במליאת האקדמיה ללשון השאלה אקדח או אקדוח. ספר ה"זכרונות" של האקדמיה מספר לנו שהיו"ר, נשיא האקדמיה, פרופ' ב"ה טור־סיני ז"ל, הציע אקדוח, ולחיזוק טענתו פצח בשיר של סילמן "באקדוח ילדתי..." מתוך "שם שועלים יש". חברי האקדמיה מן הסתם התרו החזיקו אחריו בשיר. בסופו של דבר פסקה האקדמיה ברוב קולות לטובת צורה אחת: אקדח.

ד"ר ראובן סיוון
ירושלים

שקר טיפשי

מובארק עוואד המגורש לא למד או לימד באוניברסיטה דבר, פרט לשנאה ושקרים. אחרת לא היה מספר שקר פרימיטיבי כזה, שהוא נרדף בישראל על היותו נוצרי. יש לקוות, שעיתונאים ודעת הציבור לא יאמינו לשקרים אלה.

הנני נוצריה וחיה זה 18 שנה במדינת ישראל, ואיש לא תקף או העליב אותי בשל כך. ההיפך הוא הנכון, אזרחים יהודים לאין ספור אמרו לי שאין זה חשוב כלל איזה צבע עור או איזו דת, העיקר להיות בן־אדם.

כעת באופנה אצל הפלשתינאים להעמיד פנים כנוצרים נרדפים בישראל, אך העצים לא צומחים עד השמים, כי אלהים עומד שם.

אמי פושינג
תל־אביב

כאבם של אחרים

יזהר סמילנסקי חושב שבסכסוך הערבי־יהודי הרשע הוא היהודי. גם במאמרו "בואו חשבון" ("דבר" 10.6.88) הוא כותב, בין השאר: "הנה הם (המתנחלים) שם מתרוצצים על ההרים ההם וגפרורים בידיהם... ולא יניחו עד אם הדליקו את הארץ...".

האם הסופר הנכבד והמנוסה לא מרגיש שעבר כל גבול של טעם טוב?

בימים אלה עשן ואש עולים בכל חלקי הארץ בגלל הצתות ויודעים היטב מי הם המציתים. ובכל זאת בראשי האנשים מסוגו של סמילנסקי – המצית הוא היהודי ואפילו אם רק מטאפורי.

כותב שורות אלה "אחר" מהם. לא פעם עברתי בשדות חיטה או שעורה של "המקומיים". היה די בגפרור אחד כדי לשרוף הכל אך עד לרגע שבו קראתי את המאמר של סמילנסקי לא באה לי מחשבה מטורפת זאת. אני יהודי לא דתי וגם "דבר אחר" לא מוקצה בשבילי. ברם יגידו ש"הקיצוניים המשיחיים" מסוגלים לכל...

אך בינתיים לא שמעתי שמישהו בין הקיצוניים עשה דבר כה נבזי. אין אנוכי יודע לכתוב יפה כסמילנסקי אך מוכן אני לקחת על עצמי לנפץ רוב הטיעונים שלו. לא מוצא אני גם תשובה לשאלה הבאה: מאיפה "הכאבים

החוקים של אחרים" אצל הסופר?

באחד המאמרים הוא בעצמו כתב: "עדיין לא רואים את הצד השני נחפז להושיט יד" ("דבר" 20.4.88). זה יודעים כולם. אז מה מניע אותו לא רק לכאוב "כאב של אחרים", אלא גם להטיל אשמה בצד שלי (וגם שלו בסופו של דבר).

לב מזין
שערי תקוה

כישלון החינוך

כידוע מקור הליקויים הרבים בחברה הישראלית הוא בחינוך היהודי, או נכון יותר בחוסר החינוך היהודי. כמו שאמר הפילוסוף האנגלי ג'ורג' לוקס עוד במאה ה־17: "רווחתו של העם תלויה בחינוך הנכון של ילדיו". הוכחה לכשלונות של חינוך יהודי אפשר למצוא בדבריו של ד"ר כרמי יוגב, מנהל גימנסיה "הרצליה", שבשיחה עם כתב עיתון "הארץ" אמר, שהוא מקנא באהבת מולדת, שיש לערבים שלמדו הרבה מהערכים שהיהודים זנחו...

הכישלון בחינוך היהודי לאהבת מולדת הוא הסיבה העיקרית לירידת נוער יהודי מן הארץ, ומן הבעיה הכואבת הזאת מתעלם משום מה משרד החינוך.

לשר החינוך יצחק נבון כדאי מאוד במקום לדבר גבוהה על חינוך, לטפל באופן ממשי ודחוף בשורשים החולים של החינוך היהודי שהם הגורם לירידה.

שפרה אייזנשטיין
ירושלים

כן, הזכויות ההיסטוריות

אפרים שטיפמן מקיבוץ אפק קובע במכתבו ל"דבר" (23.6.88), כי אין לטעון לזכויות היסטוריות על ארצנו, כי במהלך ההיסטוריה החליפו לא מעט עמים מקום. הטיעון הזה צריך לעורר התנגדות אצל כל אדם בלתי־משוחד. יש רק להדגיש את העובדה, כי לו הערבים לא היו נלחמים בנו כשיהודים הגיעו באלפיהם לארץ וב־1948 מסכנים את עצם הקיום הפיסי של יהודי ישראל, לא היינו לוקחים מהם אף שעל אדמה. זה היה מתקבל בעולם כמוסרי וטוב בניגוד לזכות ההיסטורית.

ההיפך הוא הנכון. חזרנו לארץ בגלל הזכויות ההיסטוריות ולמרות זאת רצינו לחיות בשלום עם שכנינו. בזיעת אפינו הפכנו אדמה שוממה לפוריה. קנינו אדמה במיטב כספינו, ורצינו להקים לנו מדינה קטנה אחת ויחידה אחרי אלפיים שנות דיכוי וגלות. היינו מוכנים לפשרות עם הערבים, שיש להם מדינות לרוב וקרקע לאין ספור. אגב, אינני מכיר שום עם שהחליף מקום ושקורותיו כקורות היהודים. במשך שנות הגלות לא הפסקנו אף לא ביום אחד להתפלל, להתגעגע ולנסות לשוב לארצנו ממנה גורשנו תמיד. בזכות הזכויות ההיסטוריות ניתנה לנו הצהרת בלפור והחלטת האו"ם להקמת המדינה היהודית אחרי השואה הנוראה.

יחיאל גלברד
נתניה

דבר — לפני 60 שנה

נמל חיפה יבנה בקבלנות

נמסר מלונדון כי בבית הנבחרים נמסרה הודעה בשם הממשלה, כי נמל חיפה יבנה בקבלנות, ולא ברשותה הישרה של הממשלה. מקווים כבר אשר יהיה לקבל הצעות קבלנות בסוף נובמבר.

התנפלות על פקיד "צער בעלי חיים"

ביום א' יצא פקיד של החברה "צער בעלי חיים" בלווית שני שוטרים לכפר איגזים על־יד עתלית לבקר שם בהמות עבודה. בבואם אל הגורן התנפלו עליהם אנשי הכפר והחלו לזרוק בהם אבנים. הפקיד נפצע. למחרת אסרה המשטרה 30 איש.

לפני 40 שנה

הרעשת גבול של העיר העתיקה

ביום ו' ברגע סיום ההפוגה שהוארכה בשעתיים לפי בקשת ועדת או"ם כדי לאפשר לעובריה לצאת מירושלים ולמפקחים ועוברים מרעיים לעלות להר־הצופים, החלו הערבים בהרעשת העמדות בדרום העיר ובמעפנה.

כוחותינו פתחו בשתי פעולות וגלה מצליחות שני בניינים ערביים גדולים ליד שער יפו, ועתה פתוח שדה הראיה מעמדותינו לעבר החומה כולה.

איך נכבש שדה־התעופה לוד

ראשונים לפרוץ את חגורת הביצורים הסבוכה שהקיפה את שדה התעופה, היו אנשי חיל הטנקים הכבד של צבא־ישראל. אחריהם נעו עשרות מכוניות משוריינות וזחלים. תותחים ומרגמות חיפו על תנועת הטנקים. שעה ארוכה נמשך הדו־קרב ולבסוף הוכרע.

דגל ישראל לא יונף ב"פראגה 88"

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בפראגה, בירת צ'כוסלובקיה, צפויה בחודש אוגוסט 1988 (26/8 – 4/9) תערוכת בולים עולמית בהשתתפות מאות מציגים מעשרות מדינות בעולם, לרבות ישראל.

"פראגה 88" היא תערוכה בהיקף גדול ותיערך בארמון תערוכות מרכזי בפראג, המשתרע על שטח רב. מספר המסגרות שיוצגו בתערוכה הוא 4500, כשבכל מסגרת כ־16 דפי תצוגה. בס"ה מדובר על תערוכה בהיקף גדול מאוד שכמוה לא היו זה זמן רב בארצות מזרח אירופה. ישראל הוזמנה רשמית להשתתף בתערוכה, כבר בשנת 1985, כאשר התקיימה בתל־אביב תערוכת "ישראפיל" העולמית, והנציג הצ'כי לוילם דבורצ'ק השתתף בה ואף בירך. מאז נעשו הרבה הכנות, נקבע נציג ישראלי לתערוכה, לביא בלאו, שופט – ד"ר מ. ברגמן (ישראלי היושב בשווייץ), אבל ההכנות שבפירסומים אכן יודפס שהוא שופט ישראלי. בעשתה הרשמה לתערוכה ונקבעו סופית 8 אוספים שאושרו. מארגני התערוכה קבעו שאין להציג חומר בולאי שיש בו "מאשימות ונוגעות" וזה אומר שאוסף שואה, למשל, שיש בו אפילו נושא כמו מחנה הריכוז טרזיינשטט נפסל ולא יישלח לצ'כוסלובקיה (!), המדובר באוסף ענק של ארווין דנק מחיפה שבעבר צויין אף במדליות זהב.

מתוך 8 האוספים שיישלחו בימים אלה לצ'כיה, אין אף אוסף בולאי ישראל (לא באשמת הצ'כים) ומובן אין אף אוסף בנושא לאומי שלנו כמו ציונות, יודאיקה, דואר צבאי, או כאמור, שואה. היחיד שיש בו בכל זאת הנקודה הישראלית הוא אוספו של א. זכאי מבאר־שבע, שמציג נושא "מכנאן לירושלים" והכוונה לתולדות הדואר של האיזור הנ"ל, בעיקר בתקופה של עד מלחמת השיחרור.

מלבדו יציגו בצ'כוסלובקיה: ת. סינק – אוסטריה קלאסית; זאב בריק – תקופת ויקטוריה; לביא בלאו – מוסיקה, מהרנסנס ועד מוסיקת הרוק; ד"ר א. גרוסויגל – אקוואדור; משה שמואלי – רוסיה בתקופת המהפכה בשנים 1917–1922; ובולגריה במאה ה־19; ד"ר עימנואל אילן – התקופה הפרה־פילטלית – דואר שעבר חיטוי בתקופת המגפות.

בס"ה יהיו לנו בצ'כיה 40 מסגרות תצוגה, נציג התערוכה (ל. בלאו) וכאמור, שופט אחד, ד"ר מנפרד ברגמן משוויץ. אליה וקוץ בה: כאשר עמדו למנות שופט ישראלי, שעל־פי הקריטריונים של מידת ההשתתפות היינו זכאים לקבל שופט, גרמו למוסדות הבולאיים שלנו, שבימים אלה יש אכן קשיי בבחירת שופט אבל... אם נסכים למינויו של ד"ר מנפרד ברגמן משווייץ, שנועד לו תפקיד חשוב אחר במסגרת התערוכה, תינתן הסכמת הצ'כים לקבוע את ברגמן כשופט ישראלי.

בהתאחדות בולאי ישראל דנו בעניין זה בכובד ראש, אולם בלית ברירה הוסכם על ד"ר ברגמן, בתנאי שבפירסומים יופיע לצד שמו של ד"ר ברגמן, השם ישראל. היו חברים בוועד הפועל של ההתאחדות שאמרו כי אכן יהיה כך, הוכחה להם אישית העניין. הרגישות לשם ישראל, כמו לדגל ישראל, נובעת מתקדימים קודמים שהיו בצ'כיה, כאשר בשני נושאים אלה היו בעיות.

נראה שגם השנה יש בעיות ב"פראגה 88". ראשית כל – דגלנו לא יתנוסס בחוצות פראגה יחד עם עשרות דגלים אחרים כפי שזה מקובל בתערוכות עולמיות. הסיבה – הוחלט לאור ניסיון העבר, להניף בפראגה רק 3 דגלים: דגל צ'כוסלובקיה, דגל האו"ם ודגל הפי"פ (הפדרציה הבין־לאומית לבולאות). שנית, ברשימת השופטים שפורסמה בבולטין מס' 7 המהודר של התערוכה, מופיעים שמות 54 שופטים וגם שמו של ד"ר מנפרד ברגמן, אולם משום מה לצד כל שם מופיע שם מדינתו של האיש, אך רק ליד ד"ר ברגמן אין ציון כזה...

בתוך 54 השופטים יש 11 שופטים שמונו על־ידי הפי"פ רק P.I.P. ולידם לא צויינה ארץ המוצא ! האחרים יבואו מבריטניה, צרפת, ברזיל, תורכיה, סינגפור, פורטוגל, איטליה, ארה"ב, לוקסמבורג, פינלנד, רומניה, ברית המועצות, הודו, קובה, בלגיה, יפאן, הולנד, נורבגיה, שוודיה, סין ודנמרק. 12 שופטים מצ'כיה וכאמור 1 מישראל שהוא היחיד שמוצאו לא פורסם. (ראה קטע הרשימה עם כוכב ליד מנפרד ברגמן) (!). יתכן שאנו רגישים יותר על המידה, אבל כשאתה רואה את הדגשים הלאומיים בפירסומים הצ'כיים, כמו למשל, ציוני תודה למדינות שתרמו פרסים לתערוכה המודפסות בשפת המדינה ולצידה תצלום דגל המדינה (יפאן, צרפת וגרמניה) ובאותה החוברת רשימת שמות השופטים עם שמות המדינה, פרט לישראל... זה קצת מרגיז.

לדעתו של לביא בלאו, נציג התערוכה הישראלי, יש עדיין סיכוי שבקטלוג התערוכה אומנם יופיע השם ישראל, כפי שהובטח.

המלכה ללא כתר

אליזבת השניה, מלכת אנגליה, חוגגת השנה מלאות 60 שנה ומובן שהמאורע מוזכר בהרבה בולים. מאוסטרליה קיבלנו בול דיוקן נאה, קצת יוצא דופן – המלכה בכובע ככל אדם.

באוסטרליה הופיעו גם 5 בולים נאים לטריטוריה האנטארקטית, בהם 5 בעלי־חיים מן הקוטב. חמשת הבולים צמודים בשורת בולים אחת.

תמונתה של פלורה

מדינת האיים הקריביים רדונדה, הנפיקה זה עתה 8 בולים עם יצירות אומנות של טיציאן (1488–1576) במלאות 500 שנה להולדתו של הצייר הדגול.

בין התמונות יצירות כמו תמונתה של פלורה, הגב' הצעירה, הגב' בשחור, האפיפיור פאול ה־3, ויתנצנו קפוז'ו, אנדריאה גריטי, הרועה הצעירה בפרווה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה.
בקשה למתן אישור להקלה/לשימוש חורג על חלקה מס' 110 בגוש 10041 ברח' אבשלום דהיינו תוספת של 6% בניה לשטח הרצפה הכללי.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רח' הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותבואנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 5353
איתן י' כהנא
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
הופעה מיוחדת נוספת
"כרמן"
אופרה מאת ביזה בבימוי מלא
זובין מהטה, מנצח ז'אן פייר פונל, במאי ומעצב
כרמן — קתלין קולמאן, מצו־סופרן
מיכאלה — סינתיה היימון, סופרן
דון ז'וזה — בארי בס, טנור
אסקמיליו — גרג ביקר, באריטון
תל אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר. מאן
יום ד' 13 ביולי 1988 בשעה 8 בערב
נותר מספר מצומצם של כרטיסים החל מ־45 ש"ח בתל אביב בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10–13; 17–19. בימי ו' 10–13 בלבד. ובסוכנות "קסטל" אבן גבירול 153, טל: 03)444725).
הנחה של 20% למנויי התזמורת לפי תלוש 104

בנק אמריקאי ישראלי
הודעה ללקוחותינו
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ מבקש להודיע ללקוחותיו, כי ביום 17.7.88 יחויבו חשבונותיהם בדמי ניהול פקדון נ"ע למשמרת עבור שלושת החודשים: אפריל, מאי ויוני 1988. נתונים מפורטים על גובה סכומי החיוב מצויים בסניפי הבנק. כל לקוח יוכל לקבל נתונים על הסכום המדוייק שבו יחוייב חשבונו בסניף הבנק בו מתנהל פקדון ניירות הערך שלו.
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ

קבלת מודעות 24 שעות נדחון
מודעות משפחתיות דחופות
אבל יתר סוגי המודעות ל"
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

אלמקס
משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת

תל־אביב	פתח־תקוה
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731	שטראוס – שטראוס 43 – 909020
בבלי – שד' 1 פינת שלונסקי 10 בבלי – 440552	בת־ים
ירושלים	מגור – אליהו גולומב 20 – 583360
אליהו – ישעיהו 10 – 383753	בני־ברק רמת־גן
חיפה	בני־ברק – ר' עקיבא 118 בני־ברק – 7837353
יבנה – אבן סינא 7 – 672208	רמת־גן – ביאליק 38 רמת־גן – 725674

אלמקס

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות תורנות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433500
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' וערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261112
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – ארון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־255922
קו פתוח לקשישים 03־690685
האגודה לאבירות האוזן בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל: 239207 בימים א' – ה' 5 – 9

קריית ספר / בועז אפלבאום

נסיך — ולא חרותניק

„הנסיך", מאת ניקולה מאקיאוולי; תרגם מאיטלקית גאיו שילוני, ערך מיהד שיף, הוצאת „זמורה־ביתן", 162 עמ'.

„הנסיך" הוא צ'זארה בורג'ה, בנו של האפיפיור אלכסנדר השישי ואחיה של לוקרציה הידועה לשמצה, איש מושחת לכל הדעות. קונדוטיירה, כלומר גנראל של שכירי־חרב, לגיון זרים. הוא רצח את אחיו חואן, דוכס גאנדיה, ניסה להתנקש בחיי גיסו אלפונסו, יורש־העצר של נאפולי, התחתן עם אחותו של מלך נווארה — הכל למען בסס את שלטונו במדינת־האפיפיור, הכל למען הגדיל את שלטונו מעבר לגבולות מדינת־האפיפיור. אה, כן — הוא תמך גם בציירים ובמשוררים והיה מינהלן מוכשר, שמרגלים ומודיעים משרתים אותו. חזק היה באמנות המלחמה, ומסוגל לכרות ראשו של פר במהלומה אחת, אבל לא היסס לקצץ לשונו של אדם שסיפר עליו בדיחה. כלומר, חוש־הומור לא היה לו.

סביב הדמות הכאריזמאטית הזאת בנה ניקולה מאקיאוולי את תורתו שלו בדבר הריאליזם המדיני. המאקיאווליזם הוא, בפועל, המלצה להפריד בין המעשה המדיני לבין האידיאלים הנוצריים, תאמרו — מוסריים. ואולם באילו כלים מדעיים נקבע שהאידיאלים הנוצריים הם, אכן, מוסריים? שכן, מי היה קארל החמישי, קיסר הקיסרות הרומית הקדושה, שהחריב את בירת הנצרות, אם־לא ריאליסט נטול כל מצפון? ומי היה מרטין לותר, מייסדה של הנצרות העצמית המודרנית, אם לא האיש שהסגיר את האיכרים למנצלים הפאודלים שלהם? והכלכלה הקאפיטליסטית — האם איננה נראית, בטווח הארוך, כמין אילוסטראציה לתורתו של מאקיאוולי? ביותר זו הדייגניסטית, התאצ'ריסטית? ובל נשכח את ארי־דורנו החביב. לא נוצרי, אמנם, אבל בהולט חושב עצמו למוסרי.

המשלים הללו מדגימים, בעליל, כי הריאליה מתחננת לכורח האכורי שיבוא ויאנסם. יתירה מזו רעיונות כלבד אין בכוחם לעמוד בפני הגיונה הקשוח של המציאות, והברירה היחידה הניתנת לאדם, למעשה, היא להיכנע לריאלי או להיות לו לטרף. ציני, אכזרי — אבל תקיים למארקס, לניטשה, לפרויד. כבר הדראמה האנגלית, זו הג'יימסיאנית והאליזאבתנית — כלומר, גם מארלו וגם שייקספיר — הוטרדה על־ידי המאקיאווליזם. האיש מאקיאוולי היה לאורח קבוע על־בימות, מייצג את תמצית השקר והצביעות. לא מעשי האלימות של רוזנים הם שגרמו זעזוע כללי. לא שירי ההלל של פייטני־החצר הם שעוררו שאט־נפש בלב הרבים — אלא צידוק שיטותיהם על־ידי הסופר, שכרך יחד את פילוסופיית־הכוח עם בשורת־הנוסר, את זכויות אציל־הנפש עם זכויות הפיקח, את מוסר ה„אריה" עם מוסר ה„שועל".

מיום שקיימים שליטים ונשלטים, אדונים ועבדים, מנצלים ומנוצלים — קיימות גם שתי מערכות שונות של מוסר: האחת בשביל בעלי האון והאחרת בשביל החוסרים אותו. מאקיאוולי היה הראשון שפקח את עיני האנשים לראות את השניות המוסרית הזאת. הוא הראשון שניסה להצדיק את קיומם של קני־מידה שונים לגבי עסקי־מדינה ולגבי אורחות פרטיים. למאקיאוולי היו, וישנם, מעריצים בכל המקומות, בכל המדינות, בכל האומות. גם אצלנו — כאן ועכשיו. או, בבקשה, תלמידי־השטן, בואו מאחורי הקליעות: בבקשה, שקרנים, התגלו והידלו לדבר בלשונו של מאקיאוולי. ואתם, סתם שנונים — אתם חשודים מראש. אף אחד מכם איננו „נסיך"!

אשדוד / דני צדקוני

גמל שקט

מתוך שמונת האישים שניהלו את נמל אשדוד מאז הקמתו לפני עשרים ושתיים שנה, תקופת כהונתו של אילן אור היתה הארוכה ביותר. אור, תושב חיפה, חוזר בימים אלה לנמל חיפה. בזמנו, כשנקרא לנהל את נמל אשדוד, היה סגן מנהל נמל חיפה. עתה הוא חוזר לשם כמנהל.

נמל אשדוד, שיחסי העבודה הגרועים שבו היו לשם־דבר, נרגע בימיו של אור, מה שהעניק אותו לעמדת הבכורה בין נמלי ישראל. אין זה רק הישג האישי של אור — העובדים, ללא ספק, שותפים לו. סייע להם גם השינויים במשק.

המודדים להצלחה או לכשלון בניהול נמל הם תנועת המטענים העוברת בו. כשקיבל אור את הנמל בשנת 1983/84, היתה תנועת המטענים בו כ־6.5 מיליון טון ומצבת עובדיו מנתה 1365 איש. עתה גדלה תנועת המטענים בו ב־36.5%, כלומר הגיעה לתשעה מיליון טון, ומצבת עובדיו ירדה ל־1055 איש. תהליך הייעול בוצע ללא שביתות, אבל בקשיים רבים, כמו כל ניתוח. השביתות היחידות בנמל באותן שנים היו על רקע חידוש הסכמי העבודה במשק או במסגרת השביתות הארציות הכלליות שיזמה ההסתדרות. חלק מהלקוחות, שברחו בזמנם לנמל חיפה בגלל השביתות התכופות באשדוד, חזרו לנמל הדרומי.

תכנית הייעול של אור היתה מלווה בהשקעות לא קטנות — כ־77 מיליון דולר הושקעו בבינוי ו־32 מיליון בציוד. כיום אילן חושש לעתידו של הנמל. לדבריו, יחסי העבודה בנמל הם עתה על סף משבר. המעבר להסכמי־עבודה דו־שנתיים במקום דו־שנתיים עשוי לגרום לטלטלה ביחסי העבודה במשך כל השנה, מפני שהמו"מ על חידוש ההסכם יתמשך כל השנה. ההסתדרות אינה מסוגלת להביא לאיחוד הוועדים — עשרה (!) במספר — והדבר מכביד מאוד על הייצוב. שלא כבמפעלים אחרים, אין לעובדים בנמל עמיתים־לעבודה קבועים לעבודה ואף לא מנהלים קבועים; הם תמיד עובדים בתוך סבב. אגב, זו אחת הסיבות העיקריות לתסיסה המתמדת בקרב עובדי הנמלים בכל העולם.

העקומות בלוחות התיפעול בנמלים מצביעות על נוסחה פשוטה: כשיש שיבושים ביחסי העבודה, מידלדלת תנועת המטענים; כשיחסי העבודה משתפרים, מתרחבת התנועה. אור הקדיש לנושא הזה הרבה מזמנו, בלי לוותר על העיקרון, שהסכמי עבודה יש לכבד. הוא ניהל מו"מים ודיונים רבים עם נציגי העובדים ולא ויתר על שום סוג של תקשורת עם כל דרגי העובדים — *תקשורת בלתי־אמצעית ותקשורת באמצעות* עלון הנמל וכדומה.

כיום הגיע נמל אשדוד לפרשת דרכים. בתשתיתו הנוכחית אין הוא יכול להגדיל את כמות המטענים שתעבור בו בלי שייפגע טיב השירות, דהיינו, אוניות יצטרכו להמתין, מה שיגרום להפנייתן לחיפה. בידוע לא קיבלה הממשלה את הצעת רשות הנמלים, להרחיב את נמל אשדוד כלפי צפון (השקעה של 120 מיליון דולר), כדי להפכו לנמל המאה העשרים ואחת, כלומר נמל שיקלוט אוניות פתם ואחרות, במעמס של 150,000 טון. במקום זה הוחלט לפתח את רציף מס' 9 כרציף לפריקת הפחם, 2.5 מיליון טונות בשנה, בעיקר בשביל תחנת רוטנברג באשקלון, שבהפעלתה יוחל בשנה הבאה. מעריכים שיהיה קשה להשתמש בו להעברת מטענים נוספים.

הצעת רשות הנמלים, המונחת עתה בממשלה, היא לנצל את רציף 9, עד לתחילת פריקת הפחם, כחלופה לשני הרציפים, 3 ו־5, שיוכשרו באותה עת לקליטת אוניות גדולות, עד ל־160,000 טונות.

אחת האפשרויות להגדיל את כושר התיפעול של הנמל היא במעבר לעבודה בשלוש משמרות מלאות. כיום יש משמרת גדולה בבוקר, משמרת קטנה יותר אחר־הצהרים ומשמרת לילה קטנה מאוד. על־פי מצבו של כוח־האדם הנוכחי, מעבר לשלוש משמרות בנמל הוא בלתי אפשרי. גילם הממוצע של העובדים הוא 47־50. אלה מסוים מהם מוגבל ביכולת עבודתו, בגלל גיל, מחלות ופציעות. מדיניות הקפאת התקנים מנעה קליטת עובדים חדשים. עתה מקווים בהנהלה, שבתוך שנה־שנתיים ידועו בכוח־האדם בנמל — ייקלטו עובדים צעירים, משוחררי צה"ל. מועמדים לעבודה בנמל לא חסרים. אלה, שלא כקודמיהם, יוכשרו לתכליות שונות וישובצו בכל עבודה, לפי הצרכים, לרבות עבודה במשמרות.

סיטרואן ב. אקס. — המשפחתית המומלצת על פי הסקר של „ויץ'"

רכב / אריה ארד

שמונה הגדולות

ירחון רכב בלתי תלוי בבריטניה מפרסם את רשימת המכוניות המומלצות. יש שם ביקורת על המכוניות בארץ

ירחון הצרכנות הבריטי „ויץ'" הוא אולי האמין ביותר מסוגו בעולם. יתרונו הגדול, שהוא מתקיים מתפוצתו בלבד ואינו מקבל מודעות. את המוצרים הנבדקים הוא קונה מהמדף ובוחנות אותם קבוצות מומחים בלתי תלויים לחלוטין. זו השנה השש־עשרה מפרסם „ויץ'" מדריך שנתי למכוניות פרטיות. השנה מכיל המדריך 100 חוות־דעת על 100 דגמים אירופיים ויפאניים, בהם רבים מהפופולאריים ביותר בארץ. הבדיקה נעשית לאורך 13,000 קילומטר ובמאות שעות מעבדה. גישתו של „ויץ'" שונה מגישת רוב כתבי־העת המוקדשים לרכב, לרבות הישראלים. שלא כמותם, אין הוא בוחן בראש וראשונה את „הביצועים", אלא את אמינות הרכב, צריכת הדלק והקלות — או הקושי — שבמכירת המכונית לאחר כמה רבבות קילומטרים. כל מדריך שנתי של „ויץ'" מסתיים בקביעת המומלצות של מומחי הירחון. רק חמש מהמומלצות נמכרות בארץ. שלוש האחרות הן יפאניות.

למעוניינים במכונית קטנה ממליץ „ויץ'" על „ניסן־מיקרה", בעלת מנוע של 988 סמ"ק, בלשון הירחון: „אמינה מאוד, מכונית לאלה המעדיפים נהיגה קלה... עידון ותסכון בדלק על־פני ביצועים — אם כי יש מקום לשיפור איכות הנסיעה ונוחות היושבים מאחור". „פג'ו 205" ניצבת, לדעת הירחון, מעל לדגמי הסופר־מיני הרגילים, בזכות „בשורה טובה בין איכות הנסיעה ואיכות הנהיגה... בסך הכל נוחה למדי. הדגמים בעלי המנועים הגדולים יותר הם הטובים ביותר ומנוע הדיזל ראוי לשבח. האמינות ממוצעת".

„סיטרואן ב. אקס", הפופולארית גם בארץ, היא המשפחתית המומלצת. „רכיבה קלה", מסכם הירחון. „נסיעה חלקה ונהיגה נעימה הן עדיין שילוב נדיר. גירסות דיזל וסטיישן טובות. ההסתייגות העיקרית היא מרמת הבטיחות הפאסיבית שלה, הנופלת מהממוצע. האמינות: ממוצעת".

משפחתית אחרת הנכללת בין שמונה המומלצות היא הגירסה המורכבת בבריטניה של „ניסן בלובירד" היפאנית. „אמינה מאוד", לדעת הירחון.

מכונית־המנהלים המומלצת היא „הונדה אקורד", בעלת מנוע של 1,955 סמ"ק. „מרשימה בקומפקטאנטיות שלה מכל הבחינות, למעט האיזורור. שמה של אמינותה הולך לפניה".

„הימור בטוח" מכנה „ויץ'" את מכונית ה„וולבו" מסידרת 200. „רגם שעמד במבחן הזמן, עם דגש חזק מאוד על הבטיחות הפאסיבית. מרווחת לחמישה; הסטיישן קובע תקן חדש למרווחות. אמינות לטווח ארוך ועמידותה נגד החלודה טובות מהממוצע".

„אודי 80" ו„אודי 100" הן המומלצות מקרב מכוניות־היוקרה. „חטובה וספורטיבית", מכנה „ויץ'" את „אודי 80" ומוסיף: „אחיזות כביש עילאית, אולי במחיר נסיעה קופצנית; פחות טובה לנוסעים, במיוחד מאחור, מאשר לנהג". „אודי 100" מתוארת כ„משייטת יוקרתית". „כמשייטת מהירה לטווח ארוך היא עילאית", כותב „ויץ'". „קשה למצוא בה פגם, פרט לאיוורור לא מספק".

עד כאן המומלצות. להלן כמה חוות־דעת על כמה מכוניות הנמכרות בישראל:

אלפא 33 — „קוסמת מאוד לנהג, למרות תיבת־ההילוכים העלובה ותנוחת הנהיגה המגושמת".

פולו — „מושלמת מכמה בחינות, אך מאכזבת בבלמיה המדאיגים ובנסיעתה העלובה. הישנות יותר אמינות".

גולף/ג'טה — „מרווחות ואמינה. ה־1,300 חסרת כוח ואינה נוחה".

ב.מ.וו. סידרה 3 — „מעודנת ונעים לנהוג בה, אך מחייבת זהירות על כביש רטוב. לא מרווחת ... אמינה למדי".

דייהטסו קורה — „נהיגתה משעשעת, אך מחייבת מידה של זהירות. מרווחת מאחור לשניים, אך ללא נוחות רבה וללא מקום למטען".

דייהטסו שארייד — „מכונית מבטיחה, אך חסר לה כוח".

פיאט אונו — „יש לה מעלות, אך גם חסרונות רבים. הישנות יותר אינן אמינות, החדשות טובות יותר".

פיאט רגאטה — „מרווחת למדי לאנשים ולמטען, אך אינה מעודנת מבחינות רבות. הסטיישן רב־שימושית. אינה אמינה".

פורד פייסטה — „האצ'בק קטנה בעלת התנהגות טובה, אם־כי אינה מרווחת כיריבותיה החדישות יותר. המרכב מאריך ימים".

פורד אסקורט/אוריון — „נהיגתה מהנה והיא נוחה למדי. הישנות יותר אינן די אמינות".

פורד סיירה — „לא משהו מיוחד. גירסת ה־1,600 אינה אמינה ביותר; האחרות סבירות".

אוטוביאנקי 10 — „חסרונות רבים מדי בתחומים רבים מדי".

מיצובישי 190 — „מעולה מרוב הבחינות, אם כי מפתיע עד כמה צר המקום מאחור. אמינה, יקרה, אך שומרת היטב על ערכה".

פג'ו 305 — „מכונית משפחתית חלקה, נעימה ונוחה; עושה צרות".

פג'ו 309 — „כל־כו קומפקטנטית, אם כי יש מקום לדאגה בקשר לאמינותה".

פג'ו 405 — „מבטיחה, נהיגתה מהנה מאוד; נסיעתה ומושביה נוחים".

פג'ו 505 — „גדולה, קומפקטנטית ונוחה; המנוע בנפח 1,971 סמ"ק מתוספס ורועש".

רנו 5 — „מכונית רגילה מאוד, שנסיעתה טובה אך אינה יוצאת־דופן; אמינות עלובה".

רנו 11/9 — „מכונית שתולשותיה חותרות תחת מעלותיה. אינה מרשימה — חסרונותיה רבים מדי".

רנו 21 — „מהירה, שקטה ונסיעתה נוחה — אבל לנהג יש בה כמה טרדות".

מזדה — „האצ'בק נוחה למדי, עם אחיזת כביש ונהיגה טובות מאוד. חסכונית".

מאסטרו — „נוחה ובעלת יכולת ברוב התחומים, אך יש בה כמה דברים מרגיזים והיא רועשת מדי. אינה אמינה".

מונטגו — „מכונית קומפקטנטית מרוב הבחינות. אחיזת כביש ראויה לציון, אך הישנות יותר אינן אמינות".

סיאט איביזה — „שיפור ניכר לעומת הדגם הקודם, אך עדיין מתוספסת מדי".

סיאט מלגה — „לא נעים לנהוג בה או לנסוע בה. אפילו מחירה הנמוך אינו מפצה על חסרונותיה".

פרוטון אלפור — „במיטבה בעיר. מרווחת, אך מאכזבת במושביה האחוריים ובאיוורור העלוב".

פרוטון פרימס — „המון הנאה בנהיגה, אך רחוקה מלהיות אידיאלית למשפחה".

אופל קורסה — „קומפקטנטית בדרך כלל. רווחת היושבים מאחור הוקרבה על מזבח המקום למטען".

אופל קאדט — „מהנה לנהוג בה, פחות מהנה לנסוע בה, במיוחד מאחור. מקום רחב ורב־שימושים למטען".

אופל אסקונה — „גילה ניכר בה, במיוחד באיכות הנסיעה וברעש, אך עדיין תחרותית".

אופל אומגה — „ביצועיה מרהיבים ונעים לנהוג בה; קומפקטנטית, אך אינה בולטת מבחינות אחרות".

וולבו, סידרה 300 — „נסיעתה ואחיזת הכביש שלה אינן הולמות רמתה של מכונית חדישה, אבל בטיחותה טובה מהממוצע".

וולבו, סידרה 700 — „מרווחות לחמישה, אך מאכזבת באחיזת הכביש, באיכות הנסיעה ובנוחות הנהיגה".

שחזור / דוד מושיוב

חצר הראשונים בעין שמר

השבוע ייחנכו החצר והמוזיאון על ראשית ההתיישבות בעין שמר. מחושות עלובות לקיבוץ פורח

במסגרת הפעולות לשחזור תולדות ההתיישבות החקלאית, שופצה אחרונה דוברובניק בגליל העליון, מתכננים שחזור נקודה של חומה ומגדל ליד קיבוץ ניר דוד, ובימים אלה הסתיימו עבודות השחזור של חצר הראשונים — החצר הישנה של קיבוץ עין־שמר. החצר ומוזיאון ראשית ההתיישבות של הקיבוץ ייחנכו השבוע בטקס חגיגי.

מייסדי קיבוץ עין־שמר — אנשי גרעין „עין גנים" — הגיעו למקום ההתיישבות־הקבע שלהם בשנת 1927, אולם לחצר מוקפת גדר האבן היתה היסטוריה קודמת. בשנת 1920 הגיעה למקום פלוגה של גדוד העבודה, כדי להקים את בית האבן והחומה. האנשים העבירו את החצר לאתרה הנוכחי — כ־700 מטרים מדרום־מערב לאתר המקורי. את האבן הביאו ממחצבה בקרבת מקום. לחיזוק הגדר „סוכר" הבונים פסי רכבת וארנים ממסילת הברזל התורכית, שעל־גבה הוליכו עצי אלון מהסביבה לטול כרם. בחומה היו אשנבי ירי ובראשה שברי בקבוקים וזכוכית חדה. האנשים גרו בצריפים, באוהלים ובבית האבן. בחצר היו אורווה לסוסים, רפת קטנה ולול.

אחרי זמן מה נטשו אנשי גדוד העבודה את המקום ואחריהם, ב־1925, באו למקום אנשי קבוצת „ברנר". כעבור שנתיים הגיעו חבריה למסקנה, שאין ביכולתם להחזיק מעמד והמקום נמסר לגרעין „עין גנים", מיסודו של „השומר הצעיר". מאז נפסקה התחלופה. קיבוץ עין־שמר קיים יותר משישים שנה. בקיבוץ יש כיום כ־400 חברים. פרנסתו על החקלאות — כותנה, מטע, רפת ולול — ועל התעשייה — גומי ופלאסטיק. ערך הייצור שלו כ־18 מיליון שקל, שני שלישים מזה מהתעשייה ושליש מהחקלאות.

מתוך רצון לשחזר את המקום קרוב ככל האפשר למקור חיפשו, ומצאו, במקומות שונים בארץ מבנים ישנים, עם רעפים זהים לרעפים שכיסו את הצריפים באותה תקופה. באתר שוחזרה במלואה החצר המקורית משנת 1920, ובה החומה, השער ובית האבן. כן שוחזרו צריפי המגורים, הנפחיה, האורווה ואוסף מיוחד במינו של מכונות חקלאיות שהיו בשימוש לאורך מאה שנים. באסמי התבואה מוצגת תערוכה של תולדות הלחם, ובבית האבן — תערוכת הנשק ששימש את מגיני המקום.

בין היתר יש במקום אולם ובו מיצג אור־קולי — „חלוץ קטן גדול", וכן מוזיאון ארכיאולוגי „דרך הים". באוסף מוצגים נדירים מסביבת הדרך הקדומה, שהקיבוץ יושב לידה.

לראשונה מוצגים כאן לפני הציבור מימצאי האתר הפולחני מראשית ההתנחלות הישראלית בתר עיבל לפני 3200 שנה. המקום, סמוך לשכם, נתגלה ונחפר על־ידי חברי הקיבוץ ד"ר א. זרטל וג. מרקס.

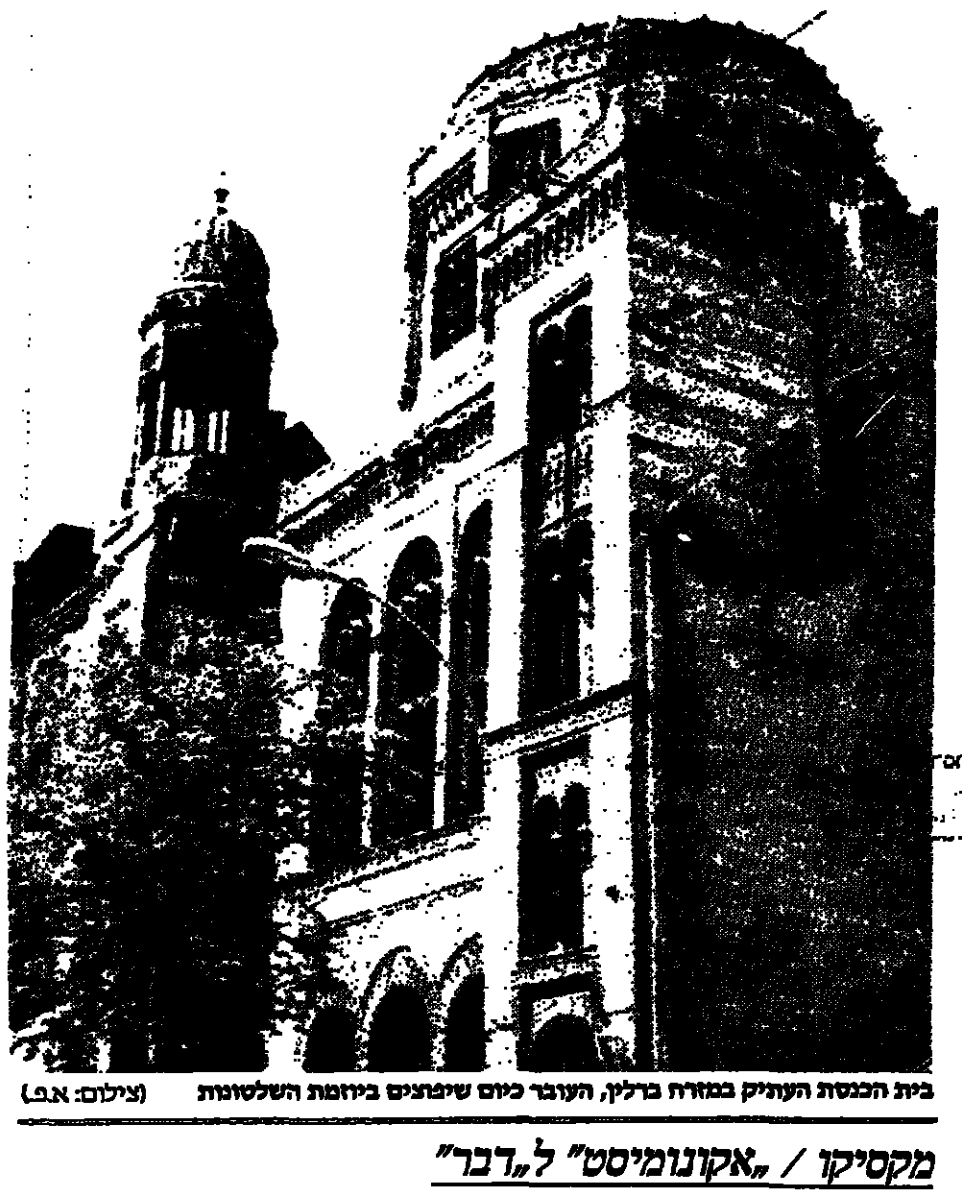

בית הכנסת העתיק במזרח ברלין, העובר כיום שיפוצים ביוזמת השלטונות (צילום: א.פ.)

מקסיקו / „אקונומיסט" ל„דבר"

שוליים צרים

המירוץ לנשיאות מקסיקו היה הצמוד ביותר בתולדותיה. כל־כך צמוד, שאפילו אחרי סיומו התוצאות לא מוסכמות על הממשלה והאופוזיציה

לאחר מערכת הבחירות הקשה ביותר ב־48 השנים האחרונות, הגיעו הבחירות הנשיאותיות במקסיקו לסיום מביך ומבולבל בשעות המוקדמות שלאחר יום הבחירות ב־6 ביולי. יושב־ראש המפלגה „המהפכנית המוסדית" (פר"י) השלטת, חורחה דה לה וגה דומינגז, הכריז על מה שהוא כינה „נצחון נקי שאינו שנוי במחלוקת" של מועמד המפלגה קארלוס סאלינס דה גורטארי. הוא לא הציג שום מספרים כדי לאמת הכרזה זו, אשר עוררה עם זאת קריאות שמחה מציבור עייף ונרגז של פקידים במטה המפלגה.

שלוש שעות קודם לכן, נכנסו שני יריביו העיקריים של סאלינס בכעס למשרד הפנים והכריזו שהבחירות עוותו על־ידי הונאה שיטתית. מנואל קלוטייה ממפלגת הפעולה הלאומית וקארדנאס, מנהיג הקואליציה הסוציאליסטית החדשה, איימו לקרוא תיגר על כל ממשלה שתוקם על יסוד „המעשים הסלפניים" האלה. פקידים משתי המפלגות תבעו את הנצחון לעצמם, על אף שגם הם לא יכלו להציג מספרים כלשהם. *היה זה רק לאחר הודעת הנצחון של פר"י* שוועדת הבחירות הפדראלית התכנסה כדי לפרסם את הסדרה הראשונה, המוגבלת, של תוצאות רשמיות. תוצאות ראשוניות, שהובטחו לשעות הערב המוקדמות של יום הבחירות, נדחו, כך נאמר, בגלל „בעיות מחשב". המספרים הסופיים היו צפויים ב־10 ביולי.

תחנות טלוויזיה ועתונים הנוהו, ממש לפני הבחירות, לא לנהל בחירות מידגם (ליד הקלפיות), אשר מהן ניתן היה להגיע להערכות בלתי תלויות. אבל הרושם היה ששיעור המצביעים עלה על ה־70% של בחירות 1982, שלקארדנאס היתה הצלחה יוצאת מן הכלל בדרום הארץ ובמרכזה, שקלוטייה הרחיב את הבסיס הצפוני של הימין, ושסאלינאס השיג עודף קולות הגון, אם לא יותר מכך. אבל יום ההצבעה, במירוץ הבחירות הצמוד הראשון זה עשרות שנים, הגיע לסיומו כשאיש אינו יודע מי ניצח, או בכמה קולות ניצח.

אבל גם כך, הרי לא היה כמעט ספק שסאלינאס יהיה הנשיא הבא של מקסיקו. מפלגת פר"י סיימה את מערכת הבחירות שלה ב־3 ביולי בחגיגת הכיכר המרכזית הענקית בכ־400,000 חברי מפלגה, שרובם הובאו באוטובוסים מן הפרובינציות. הארוע נראה יותר כמו עצרת נצחון. בעיני המאה ה־18 של הכיכר קשטו בדגלים של פר"י. קונפטי תלת־צבעיים ירדו כמטר על הנאספים שעה שסאלינס נשא נאום נמלץ על „מודרניזציה", אשר רק מעטים מן האיכרים ואנשי איגודים מקצועיים שנאספו שם יכלו לשמוע או להבין.

מאוחר יותר באותו לילה נרצחו עוזרו הפוליטי הראשי של קארדנאס, פרנציסקו חאוויר אובאנדו הרנאנדז, והאסיסטנט שלו ראמון גיל הרנאנדז. אובאנדו עסק בארגון רשת ארצית של משקיפי קלפיות ומודיעים — שנכללו בהם גם פקידים זוטרים רבים של פר"י בפרובינציות — כדי להשגיח מפני זיופים בבחירות. הקארדניסטים כינו מיד את הרצח הכפול „פשע פוליטי מובהק", שכוונתו להפחיד אנשים שהתנדבו, בגלוי ובחשאי, לעמוד על המשמר נגד זיופים.

כל פקידי הבחירות של מקסיקו הם נאמניה של הממשלה. אבל סאלינאס לא נראה כלל נבוך מן האפשרות שאפילו נצחון מזויף יכול היה לזכות את פר"י בשוליים הצרים ביותר ב־59 שנותיה. „זוהי הכזה לחיוניות הדמוקרטית של מקסיקו", הוא אמר בראיון. „העובדה שיטנן אופציות ואלטרנטיבות היא צעד קדימה בחיים הדמוקרטיים של מקסיקו, ואני רואה בזה משהו חיובי מאוד ומעודד מאוד". סיפר את זה למפסידים, המאמינים שהם באמת ניצחו.

הנשיא החדש קארלוס סאלינס

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה מס' 357 בגוש 7138 הנמצאת ברח' שלמה המלך 5.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה באזור שיעוד מגורים א'.

מבקשים הקלה של 2.5% עבור תוספת קומה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מפרסום הודעה זו.

אהוד קנמן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מבנק למשרד חברת ידי זהב בע"מ, לתקופה של שלש שנים, בקומת הקרקע ברחוב בלפור מס' 25 בתל־אביב, גוש 6134 חלקה 141, תיק בנין 4/16־025, בקשה מס' 880661.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת אישור הנ"ל במקום זה. רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתוך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. במפי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

חברת שיכון עובדים בע"מ — להקמת 3 בנייני מגורים ברחוב 2 בנוהמבר מספר 3; 4; 5 מגוש 4 לפי תוכנית חפ/1182 ג', בגוש 10913 (בהסדר).

הבקשה כרוכה בהיתרים הבאים:
1. התוספת קומה נוספת מעל למותר.
2. הקטנת המרחק המותר בין הבניינים עפ"י תוכנית החלה במקום.
3. בליטה למרווח הקדמי.
4. עודף שטח בניה מעל למותר של כ־340 מ"ר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישר על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אינג'. יעקובי
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מבנק לבורסה לתכשיטים בקומת קרקע ובמרתף לתקופה של שנתיים, ברחוב ארלוזורוב מס' 161, פינת דרך חיפה. גוש 6108 חלקה 109, 108, 107, 106. תיק בנין 161־4/193 בקשה מס' 880552

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. במפי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לבנין ותכנון העיר בני ברק

הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מר חסר שמחה, וויסמן פאמלה הגישו בקשה לועדה זו בתוכנית מס' 20421 לבנות בנין בן שתי קומות מעל קומה מפולשת ברח' ברודיה 11־9 גוש 6192 חלקה 667 באזור ב' בהקלות הבאות (6%) בנין בבית מעלית/שיפור תנאי דיור/קומה נוספת מעל (105%) המותרים וזה שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים ב־105 החלה במקום. כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני ברק

הועדה המקומית לבנין ותכנון העיר בני־ברק

הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מר מ. פרידמן הגיש בקשה לועדה זו בתוכנית מס' 20425 לבנות בנין בן 3 קומות ברחוב העצמון 50 גוש 6187 חלקה 17 אזור ב' בהקלות הבאות (6%) בנין בבית מעלית/שיפור תנאי דיור מעל (105%) המותרים. וזאת שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים ב־105 החלה במקום. כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני ברק

הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית טבעון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית טבעון בקשה להקלה:

בגוש 11410 חלקה 121 רחוב יזרעאל 30 ק. טבעון משפ' ארנונה לוי בקשה להקלה במרווח/ בניה בליטת בנין למרווח הצדדי־צפוני עד 30 ס"מ

התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה

צבגב שמר בטחון ביום 7.7.88 התחום על־ידי 2 ערבים על־שם חרש דוד והרג'יל אברהם. כל העושה עיסקה בשטר זה שם את כספו על קרן הצבי.

לזכרו של

נבו שלמה

שלמה נולד בטרני שבפולין הגדול בבית חם ומסורתי. תלמיד שקדן ומעמיק, דייק באופיו, למד בבי"ס מקצועי כהכנה לעליה לישראל. היה הניף תנועת החלוץ בעיר וניסה להגיע לישראל בעליה של סטבסקי. אולם המלחמה פרצה ושמה קץ להלומות. גויס לצבא האדום ובאוהו פולין עבר תלאות רבות. על הסבל ותלאות הנדודים לא הרבה לספר, אך הם היו קשים. עם גמר המלחמה הגיע לטרני, מצא עיר חרבה ושואה שפקדה את כל המשפחה. שם נשא לאשה את הנה מבית פרל. הגיע לפולין והצטרף לקיבוץ של דרור. כאיש עבודה ויודע עברית היטב, היה פעיל בתקופה זו בתנועה. בשנת—1946 באישור אנטק ז"ל יצא כאחראי על קבוצת נוער שיצאה בדרך בלתי ליגלית לארץ. בספטמבר 1946 יצא מצרפת בספינת המעפילים יגור, הראשונה שהגלותה מחופי הארץ לקפריסין, משם לארץ לקיבוץ אלונים.

בקיבוץ השתלב בעבודה ובחיי התרבות. במלחמת השחרור גויס לפלוגה של עמק יזרעאל, נפצע ונבס בשער בחיים. נלחם בדגניה ותמיד אהב להראות לילדים את הטנק המפורסם ולהוסיף חוויות־אישיות, מאלתים עבר לגבעתיים, כאיש נאמן לתנועת העבודה ולערכי צדק כאב כל עוול במדינה.

בתקופת עבודתו בעתון „דבר" כ־20 שנה, השתדל לשפר ולהוסיף מגוויים. היושר הוא שהדריך אותו וקרן ביופיו החותי הזוהר הלבבי, כי האור בקע מבעדו. היה כפרח יפה והנה נקטף ללא שוב. אין ניחומים לאשה, לילדים, לנכדים, לאם ולכל הקרובים והחברים. הוא תמיד יהיה איתנו והזוהר הטוב והכן ילווה אותנו.

ידידים אוהבים

صكنا من الاصل

مكنا من الأهل

עובדות חיים לילדים

מאת נעמי ברגור

סיפור הילדה המאומצת מברזיל, שעמד בראש החדשות בעת האחרונה, עורר ודאי שאלות אצל ילדים סקרנים, החשופים לכלי התקשורת. גם בתי בת השש החלה לחקור בסוגיית האימוץ. במיצוות החינוך המודרני התושפני, ביקשתי לפרוש בפניה את הנושא בצורה הרחבה ורבת ההיבטים ככל שניתן, בהתאם לגילה. דרך קלה ויעילה לעשות זאת היתה כמובן באמצעות ספר ילדים. אך, על מדף ספרי הילדים שלנו לא היה שום ספר על אימוץ. היו שם ספרי אגדות, ספרים על חיות, ספרים על צעצועים, ספרי קלטות, ספרים קומצים וספרים מזמרים. היה ספר על פיפי וקקי, כי זה כמובן נוגע לנו אישית והיה גם ספר על אח חדש שנולד במשפחה, כי גם את הסיפור הזה עברנו. אך מה שרחוק מטבורנו המשפחתי לא נכלל בחומר הקריאה הביתי שהגשנו לילדינו. שאלתי את עצמי מדוע.

שלא כמו הורינו, שהסתירו מפנינו את עובדות החיים בשיחה ביידיש, אנחנו בעד לגלות ולהסביר לקטנים, גם אם הנושא קשה, מביך ומפחיד. באחד מראיונות הסופשבוע התלוננה פסיכולוגית־סכסולוגית ידועה שאין עדיין שום ספר ילדים על דגדגן. אבל יש כבר ספרי ילדים על מוות, על מחלה קשה, על נכות, על הטרדה מינית – עם ניקוד ותמונות צבעוניות. אלא שאנו מכניסים ספרים אלה הביתה רק כשהבעיה הספציפית פורצת בדלת אמותינו. ונשאלת השאלה מדוע נקנה לילדנו ספר על מות סבא רק כאשר הסב במשפחתנו נפטר, כשם שנקנה לו בגדים רק ברגע שהוא זקוק לו? אולי הסבא של אחד הילדים בגן נפטר והדבר מטריד את מוחו הסקרן של הילד הפרטי שלנו?

נראה לי כי ספר על מחלה, על ילד חריג וכיו"ב ילמד את הילד הבריא והנורמאלי להבין ולקבל את הסובבים אותו. נזדמן לי לראות, במעון פרטי לתפארת, ספר על ילד נכה. באותו מעון אין אף לא ילד נכה אחד. הגננת, שהיא ממילא עמוסת צל"שים, קיבלה עוד צל"ש.

החלטתי להיות הורה אולטרה מודרני ולחשוף את ילדי הרכים לתופעות הטבע הבלתי נעימות, גם אם הן לא קרו לנו אישית. יימצאו ודאי פסיכולוגים שישבחו את גישתי ואחרים שיטענו נגדי כי אני זורעת פחדים מיותרים בנפשותיהם בטרם עת.

התחלתי בן הספר „חצבים על ניר" (יונה טפר, הוצאת הקבוץ המאוחד). השם אינו מעיד על תכנו של הספר ולפיכך, הורים רבים שודאי נזקקו לספר בנושא זה, דילגו עליו בחנות הספרים – והפסידו. אולי אם היה שמו של הספר „פתאום חלה סבא" הוא היה זוכה לתפוצה הראויה.

הספר מצטיין קודם כל מבחינה ספרותית. זהו סיפור רגיש, בנוי היטב, המתאר מירקם יחסים קרוב ומיוחד בין הילד יאיר לסבו. הסב לוקה יום אחד בשבץ מוחין ומערכת היחסים המופלאה מקבלת תפנית. הספר מתאר את מכלול הרגשות שעוברים על הילד עקב מחלת הסב: בלבול, כעס, כאב, צער, זרות וניכור, ומגולל את שלבי התמודדותו של הזאטוט עם המצב החדש.

עלילת הספר מתרחשת בקיבוץ. לילד עירוני זוהי הזדמנות להתוודע לצורת חיים אחרת ויחד עם זאת להזדהות עם עולם הילדות המוכר. מסופר גם על סבא בגולה, על סבא החלוץ, על בניית הארץ, כל אלה נושאים „רצויים" ו„מבוקשים". יש בו שמחה וצער, עונג וכאב, דחייה וקבלה. הספר נוגע בנקודות כל כך מוכרות לנו, שאינן קשורות בהכרח למקרה הספציפי המסופר בו. למשל, שינויים בהתנהגותו של הילד עקב אירוע בלתי נעים שקרה במשפחה ויחסם של הילדים אליו לאחר אותו אירוע. אפשר להחיל דפוסים אלה על כל משבר משפחתי, גם גירושין למשל. גיבור הספר, שחיפש תמיד את קירבתו הפיסית של הסב, סולד עתה ממגע עם הזקן המשותק, הרתוק לכסא גלגלים. תופעת הירתעותם של ילדים ממגע פיסי עם נכים, חולים וזקנים מוכרת מאוד.

קראתי את הספר לבתי בת השש (הספר מתאים לגילאי 6־7 ומעלה) ומצאנו בו עולם ומלואו. וזאת, למרות שהסב במשפחתנו הוא פעיל ומלא מרץ. הרגשתי שהעשרתי את הילדה, בנוסף לחוויה הספרותית, גם ב„נתח חיים" חיוני.

אמא של ציון, אחד מעשרה

מאת נעה גל

החלום שלה היה לעשות סרט על פי הספר „אל עצמי", סיפורו של הילד ציון כהן. לפני חמש עשרה שנים התפרסם הספר, בימים אלה הוא מוצג בבתי הקולנוע.

בכל פעם שפנה אליה במאי קולנוע, לביים סרט על פי ספרה, ניסתה גלילה רון־פדר לעניין אותו בציון, בן למשפחה שבורה – אב בכלא ואם שנטשה, הגדל בבית סבתו ולאחר מכן מועבר למשפחה אומנת. שלוש פעמים ראו את יוזמתה עד שנוצר קשר בינה ובין תמיר פאול, במאי קולנוע צעיר, שאהב את „אל עצמי".

המעורבות בעיבוד העלילה לסרט היתה משותפת לה ולתמיר וכך גם נתקבלו הערותיה של גלילה במבחני הבד ובעת ההכנות לצילומים. תשע פעמים כתבה גלילה את התסריט והנוסח הסופי גובש גם בהתאם לאופיים של השחקנים שנבחרו. לדוגמה היא מציינת, כי בחירתו של פאול בילד אריק אותנה לתפקיד ציון היתה גם הבחירה המוקדמת שלה, כך שההסכמה בסופו של דבר, היתה מלאה.

אבל מיהו ציון?

„בניגוד למה שפורסם אין ציון אחד", מסבירה גלילה. „ציון הוא תערובת של עשרה ילדים. הנתונים הביוגרפיים שאובים מעשרה ילדים שונים".

גלילה ובעלה אבי, זוג סטודנטים ירושלמי, גידלו בביתם את כל עשרת ה„ציונים" במשך שבע שנים ושמשו להם משפחה אומנת. על פי הנחיית משרד הסעד היו כולם בנים שהגיעו ממשפחות במצבי מצוקה שונים.

„אני באה מבית מאוד שלם. מגורים על הכרמל. לימודים בבית הספר „הריאלי", הורים, שלושה ילדים. על האוכלוסיה ממנה באו הילדים האלה קראתי רק בספרים.

„כסטודנטית עבדתי כבודקת פסיכוטכנית לתלמידים טעוני טיפוח המועמדים לפנימיות מגיל ארבע־עשרה. נתקלתי בסיפורי התיקים שלהם המתארים הזנחה, מכות, נטישה. שאלתי פעם מדוע לא מוציאים את הילדים מן המציאות הזו עד לפני גיל ארבע־עשרה. השיבו לי: אם את רוצה לפעול יש מסגרת של משפחה אומנת, את יכולה להציע את עצמך".

כך הגיע לבני הזוג פרי ילד בן 8, שלא היה מוזנח ומורעב, ושלא „מצא לנכון" להיות אסיר תודה, כפי שציפתה גלילה וחזתה ברומנה המפוטם בסיפורי דיקנס. לא זו בלבד, אלא שהילד שסבל מפעילות יתר, החל להשתולל בביתם „לנגן" על מכונת הכביסה ולפגוע ברכושם. הוא הוגדר כלוקה בפיגור וחוקק לבית ספר מיוחד. בגילו לא ידע עדיין קרוא וכתוב, כמעט שלא דיבר. התנהגותו בתקופה הראשונה גרמה לגלילה לחשוב שאולי לא כדאי להשאירו ו„עד שיעבור" ביקשה ממורה בבית הספר הסמוך לביתה שתקבל אותו לכיתתה.

תוך מפגש עם בית הספר בשכונת מגוריו התרשה ברלק הילד לדיון הלימודים. בעזרתם של גלילה, מנהל בית הספר ומחנכת הכיתה סגר בתוך חודש פער לימודי בן שנתיים. „זו היתה הפעם הראשונה, בגיל עשרים וחמש, שנתקלתי במושג „פיגור סביבתי". מכבן שנקשרנו לילד, והמורה אמר שהוא ככל הילדים, ויכול להתקבל לבית הספר". גלילה חשבה שהיא עזה למעשה ניסים וביקשה לעזור לילד נוסף.

כך הצטרף לציון עוד אח ואחריו עוד אחד, וכשהיו שלושה חשב אבי, בעלה, מספיק – המקום בביתם צר מדי, הצפיפות גדולה.

גלילה, שבמקרה נקלעה למשפחה אומנת שגידלה עשרים ילדים במעין מוסד קטן ברגם עלום, ספרטני ואפור, חלמה על האפשרות שהמשפחה האומנת שלה תמנה 15 ילדים ולכל אחד תהיה שם מגבת בצבע אחר... זוג נעלים שונה. כל ילד יהיה אדם לעצמו.

היא מצאה בית אבן ירושלמי עם חצר ענקית, עצי פרי וצמחיה. אבי השתכנע ונעתר.

„היו רגעים של נחת", מספרת גלילה, „ביום שישי סביב השולחן בארוחה משותפת, היו סיורים וטיולים משפחתיים, רכיבה על אופניים כשילדי השכונה מתקנאים בעשרת „האחים" הרוכבים עם „אביהם", בחגיגות בית הספר היה הלב מתרחב מגאווה כשהקהל הריע „לילד של גלילה ואבי"".

והיו משברים: בריחות מבית הספר, גניבות מהמרכוליה, הפרגוגית, תחושות של בושה וכשלון. אורחים לא יכולים היו לבוא לביקור, פשוט לא היה מקום. הילדים, כמו ילדים, גם רבו והכו לעתים זה את זה.

ארבע שנים אחרי שהגיעו עשרת הילדים, נולדה בתם הראשונה של גלילה ואבי. „חששנו איך יקבלו הילדים את הצטרפותה למשפחה. איך ינהגו בה. קשה לתאר את ההרגשה כשהילדה שוכבת בלילה במיטה ואחד הילדים יושב על ידה ומנסה להרדים אותה בנגינה על גיטרה... אז ידעתי שבינתיים העניין עבר בשלום".

לכתוב סיפורים התחילה גלילה בגיל 9. אחר כך למדה ספרות ותנ"ך באוניברסיטה, וכמי שנמשכה לסיפורי תקופת ההתנחלות והמנדט ידעה תמיד שהיא רוצה להיות סופרת מקצועית העוסקת בסיפורי היסטוריה. בגיל 22 התפרסם ספרה הראשון „ילדי השכונה במחתרת".

כשהגיעו הילדים לביתה פיתחה כלפיהם אמביוולנטיות מיוחדת שתוצאותיה שינו את דרך כתיבתה.

היא ידעה שהיא משמשת להם סמכות, ועליה להסביר להם את הקודים החברתיים המקובלים ולייצג את החובות והכללים המקובלים בעולמנו. ומאידך נמשכה אל עולמם שלהם. אל הטבעיות והפשטות שבו. „הם היו חבר'ה פשוטים וידעו להיות שמחים בחלקם. אני, שבאתי מנורמות בורגניות וחשבתי כל הזמן שצריך להיות „בסדר", רציתי להרשות להם, למרוד. להצטרף אליהם. עם חלק מהדברים הייתי שלמה כסמכות: סדר, נקיון, משטר של בית בו כל אחד לוקח חלק, אבל כשילד קם וברח מבית הספר קינאתי בו על כך שהוא יכול כך לקום ולברוח... דווקא בגלל הנטיה שלי להזדהות עם ילדים בכלל, ומשום התמימות והקירבה אל הילדים שגידלתי, אני חושבת שיכולתי להתחבר אליהם ולהצליח, באופן יחסי, במשימה. נתנו להם זכרונות ילדות טובים, חוויות כמו של מדריכים בתנועה. ולכתיבה שלי נוספו תבלינים שהתבשלו והתפרצו בשלושה שבועות רצופים בהם כתבתי את „אל עצמי" במשיכה אחת. השתמשתי לראשונה בסגנון שאף פעם לא השתמשתי בו קודם לכן. כתבתי בגוף ראשון, על ילד רחוב, בשפת רחוב. עד כדי כך היה הדבר ראשוני ושונה, שכשהבאתי את כתב היד להוצאת הספרים הם סירבו לפרסם בטענה ש„כך לא כותבים"..."

בסופו של דבר התפרסם הספר כסיפור בהמשכים ב„הארץ שלנו" בעידודו של אהרון אשמן ז"ל ובסיומו, לאחר פרסום הפרק האחרון, התפוצצה תיבת הדואר של גלילה ממכתבי קוראים והדוור נאלץ לדפוק על דלתה כדי להעביר את ערמת הדואר...

מעודדת משפע המכתבים, כתבה את החלק השני „מכתבים לבתיה". הספר על שני חלקיו שימש בסיס לסרט ועוד לפני כן לתסכית רדיו בהמשכים.

היום גלילה ואבי הורים לשלושה בני 12, 9, 6. ילדיהם „האחרים" התפזרו. חמשה מהם מצאו את דרכם בחיים. שירתו בצבא, התקדמו ואף הקימו משפחות משל עצמם. האחרים כשלו, ויש מהם שמעבירים את חייהם בכלא.

גלילה רון־פדר. ללמוד מהילדים

בימים אלה היא עסוקה בכתיבת ספר חדש על התאבדות בקרב בני נוער. ספריה מפורסמים היטב ונקראים בשקיקה על ידי אלפי בני נוער, איתם היא נפגשת במהלך שנת הלימודים. מוזמנת לשוחח עם קהל קוראיה, מנתיבות ושדרות ועד שלומי וקרית שמונה, דרך ילדי צפון תל אביב „וגם הם להפתעתי מזדהים עם ציון כהן...

„דווקא משום שאני נפגשת עם הילדים ויודעת מיהו קהל ה„יעד" שלי, האחריות שלי גדלה כלפיהם ואני נזהרת מכל טעות. מההערות שהם משמיעים אני לומדת הרבה. אני יודעת שילדים לומדים משהו מן הסיפור, אבל לא תמיד את מה שאני התכוונתי שילמדו. ההשפעה היא לפעמים במקום אחר לגמרי וזה מחייב".

הסל של מרתה

מלונה עד אשקלונה: זהירות, גולשים כאן

מאת מרתה מיילס

„פארק מים" הוא אחת „התעשיות" המתפתחות לאחרונה בארץ. התעניינותי בגנים אלה הוצתה בעקבות הזמנה לביקור שנשלחה לי מהפארק „לונה גל" שעל שפת הכינרת, החוגג מלאת לו חמש שנים. מאמר במדור הרפואה של ה„ג'רוזלם פוסט", שביסס רופאים בבי"ח ברזילי שבאשקלון, הסב את תשומת לבי לסכנות הכרוכות בשעשועי המים האלה.

24 מבקרים ב„אשקלונה" סיפרו רופאי „ברזילי" בבטאון „הרפואה" – טופלו בביה"ח מאז נפתח הפארק האשקלוני לפני שנה. שלושה מהם סבלו משברים באזורי הצוואר ועמוד השדרה. למרבה המזל, איש מהם לא נותר פגוע לתמיד.

בארה"ב, שם מצויים מאות פארקי מים כאלה, מדווחים על מקרים של שיתוק ואף מוות, כתוצאה מתאונות על מגלשות מים, ועל פגיעות אין־ספור החל מזעזועי מוח ותליות פרוקות וכלה בשברון שיניים.

הרשויות המתאימות בישראל ניעורו לסכנות הפוטנציאליות רק לאחרונה – מה שלא יורגש כנראה בעונה הנוכחית.

בעתיד, יאלצו פארקי המים להשיג רשיון מהרשות המקומית, רשיון שיינתן רק אם המיתקנים ועזרי הבטיחות בפארק יעמדו בדרישות שייקבעו במשותף על־ידי משרד הבריאות והמשטרה.

על כך דיווח לי חגי חפץ, ראש האגף למשימות מיוחדות במשרד הבריאות, המטפל גם בחופי־רחצה ובבריכות שחיה. לדבריו יש לפרסם את התקנות החדשות לקבלת רשיון על־מנת שייעשו מחייבות.

המצב כיום הוא, שרוב הפארקים מבטיחים לבאיהם שיש להם רשיון הפעלה – מה שבוודאי נכון, אך אין זה מבטיח שהרשויות שנתנו להם רשיון מפקחות על הסדרי הבטיחות. חפץ, היודע יותר מכל אחד אחר על נושא זה בארץ, מניח ש„תאונות נגרמות בעיקר בשל רשלנות המבקרים" ולא בגלל פגמים בסיסיים בציוד. „במעט כל הפארקים בנויים בהתאם לסטנדרטים בין־לאומיים והם הציוד מיובא מאירופה", אומר חפץ. „כל הפארקים המנוהלים היטב שמו שלטי הוראות בטיחות", והוא מוסיף ומייעץ לקהל לציית להוראות על השלטים.

„הוקי" של הפארקים בישראל היה זה של קיבוץ שפיים. הוא בן שש – ולא הגדול שבהם – והיחיד שקיבל ציון לשבח ממשרד הפנים על „בטיחות, בטחון ונקיון", שניתן לו בתחילת השנה לאחר סקר כללי של מתקני מנוחה פעילה.

אחד הגורמים ששכנעו את משרד הפנים להעניק אות זו לשפיים הוא השער הנשלט ע"י עין אלקטרונית המותקן במגלשות המהירות שבפארק, „הקמיקזות הארוכות". שער זה מונע אפשרות שאדם יתחיל להחליק במגלשה לפני שהקודם לו הגיע לבריכה למטה. במגלשות הכחולות, המתונות יותר, עומד משגיח שעושה אותה הפעולה – מסביר יונה סל, מנהל הפארק. יש בפארק גם בריכת גלים מלאכותיים, בריכת שחיה רגילה, שתי בריכות לילדים עם מגלשות קטנות, ומדשאות רחבות ידיים. גם בשפיים היו מספר פציעות – אם כי קטנות – בשש שנותיו, רובן טופלו בידי חובשים העובדים במקום. מעט נלקחו לבתי חולים ושוחררו באותו יום.

פארק שפיים (טל: 052־523509) פתוח שבעה ימים בשבוע, משמונה בבוקר עד שש בערב ובימי ראשון וחמישי גם משמונה עד 11:30 בלילה במחיר מוזל של 10 ש"ח. המחירים הרגילים: 23 ש"ח למבקרים מגיל חמש ומעלה. מי שמגיע אחרי שתיים בצהריים משלם רק 16 ש"ח למחצית היום הנותרת.

ה„לונה גל" שעל שפת הכינרת הוא פופולארי מאוד – עד כדי כך ששמו הפך להיות כינוי לכל פארקי המים. אנשים רבים מוכנים לנסוע כל הדרך צפונה כדי להשתעשע בו (סקר מראה ש־65 אחוז ממבקריו הגיעו לאיזור במיוחד למענו) וביום קיץ של אוגוסט מבקרים בו כ־4000 איש. המבקר המיליון – הצפוי השנה – יקבל כרטיס כניסה חינם לחמש שנים. בפארק זה יש מתקן ייחודי לו והוא מסלול „המפלים הגועשים" שבהם עוברים המבקרים, יושבים באבובים; גם ביום „חלש" יחסית יש תור למפלים אלה. אמיר ולש, מנהל הפארק אומר שלא מעטים יותר מעשר דקות בכל התורים גם יחד. רק החום גורם למבקרים לחשוב שהם עומדים בתור שעות ארוכות. חברים סיפרו לי, לעומת זאת, שחיכו בתור הרבה יותר מכך. כדי לבלות פחות בתורים כדאי לבוא לשם כנראה אחרי תחילת שנת הלימודים. עונת הלונה גל מתחילה ב־1 במארס ומסתיימת אחרי סוכות.

באשר לבטיחות – אמיר ולש מוסר כי בחמש שנותיו רק 12 איש אושפזו בבתי חולים (אחד אפילו לחודש), בלי פגיעות לצמיתות. רבים יותר טופלו בתחנת העזרה הראשונה והיו שנשלחו לחדרי מיון. ולש מבטיח שכל המתקנים בטוחים, אפילו ה„טיישף" המאיים, שהבא לקירבו מרגיש כאילו החליט להתאבד. ולש מבטיח שהתיאום ההנדסי הוא כה מדוייק עד כי הבטיחות במתקן זה עולה אף על אלה של המגלשות המתונות ביותר.

בכל המתקנים יש שלטים עם הוראות למשתמש. אבל לפעמים, מספר ולש, קורים דברים מוזרים. כמו אותו מבקר, שהתעקש להחליק בעמידה כי הוא יודע לעשות סקי, וזה אסור, כמובן. יש שלטים האוסרים על כניסת ילדים עד גיל מסויים, יש שלטים המחייבים את המשתמש לדעת לשחות. בלונה גל אין עין אלקטרונית; שומרים אמורים לעמוד בפתח ובקצה כל מסלול – אבל לא תמיד זה כך, מנסיוני. אני נכנסתי למגלשה ללא משגיח לאחר שלמיטב שיפוטי חלף די זמן מאז שקודמתי ירדה בה. היתה זו אשה דתיה, שנכנסה למגלשה בכל בגדיה. הבגדים הסתבכו והיא נתקעה ואני נתקעתי בה ובי נתקעו שלושה ילדים. את המכה בגב חשתי למשך אותו יום. פקידי הפארק אומרים שהיה על המשגיח לאסור עליה להחליק בכל בגדיה.

מאמר העוסק בנושא שהתפרסם בבטאון של בית הספר לרפואה באוניברסיטת הרווארד אומר, שהסכנה הגדולה ביותר היא להחליק בשרשרת, כשמחליק אחד יושב בין ברכי רעהו או שהם אוחזים זה ברגלי זה ומחליקים על בטנם. באופן כללי, מבוגרים נפגעים יותר מילדים ושמנים יותר מרזים. הבטאון ממליץ לדאוג שהמגלשות יהיו בטיחותיות ביותר ולא לסמוך על שיקול דעתם של המחליקים.

טוב יעשו הרשויות הממונות על תקנות בטיחות בפארקי מים אם יקחו בחשבון את האופי פורק־העול של הישראלי הממוצע. בלונה גל, למשל, יש הנוטשים את האבוב באמצע „המפלים הגועשים" ועולים ברגל לראש המסלול, כדי להרוויח נסיעה נוספת חינם. „איננו יכולים להשגיח על כולם", אומר ולש. בלונה גל פיתחו שיטה חדשה למנוע כניסת מסתננים, הכוללת צילום מיידי.

הביקור בלונה גל (06־763750) אינו זול. יום מלא, מתשע ושלושים בבוקר עד חצות – או כל חלק ממנו – עולה 27 ש"ח. ילדים עד גיל ארבע נכנסים חינם. אחרי שמונה בערב – רק 20 ש"ח. בסופ"ש פתוח הפארק רק עד שבע בערב.

יש „מזנון מהיר", המצהיר על כשרות אך אין לו תעודת הכשר כי מבשלים בו בשבת.

קצת צפופים המתקנים בלונה גל, והמוסיקה רועשת, לטובת הדור הצעיר. מי שמתעייף מזה יכול לגשת לחוף גולן משופע המדשאות ולשחות באגם חינם או לעשות טיול קיאקים (בתשלום), ואפילו לחנות בו למשך הלילה בשקי שינה. הקמת אוהלים אסורה. בסמוך לו יש קמפינג לאוהלים וקצת יותר רחוק שני בתי הארחה.

האם פארק המים „אשקלונה" באמת מסוכן יותר מאחרים או שסבל מדיווחים בעתונות? – מעט משני אלה, לדעתי. אין להכחיש שבפארק זה ישנם המתקנים הנועזים ביותר. שתי מגלשות צהובות „קמיקאזה גבוהה", שהן „המהירות והארוכות ביותר בארץ" – לדברי אחד מבעלי הפארק, ג'ון בלפור, ובהן מחליקים במהירות של 80 קמ"ש. בלפור עומד על כך שאין הן מסוכנות אם נשמעים להוראות ושבכל אחת מהן יש שני משגיחים בפתח ומשגיח בקצה התחתון. גם הכחולות המתונות הן הארוכות ביותר בארץ. באשקלונה ישנו גם „הבלון הרטוב" היחיד בארץ, המבנה השברירי שמטפסים אל פסגתו בחבל ומחליקים ממנו למטה אל בריכה. אחת מהפציעות הקשות ביותר המתוארות על־ידי רופאי ביה"ח ברזילי אירעה על מתקן זה: קצין צה"ל לשעבר החליק כשניסה לטפס על הבלון ובילה חצי שנה בבית־חולים. בלפור טוען שהדיווחים על הפציעות ב„אשקלונה" מוגזמים והלקו אירעו באשמה. „אם המבקר מתנהג בהתאם להוראות", הוא אומר, „אין הבילוי בפארק מסוכן יותר מנהיגה במכונית או במתקן שעשועים יבשתי". ה„אשקלונה" (051־39992) נפתח מדי יום בתשע בבוקר ונסגר בחמש. באוגוסט יהיה פתוח גם משבע עד 11 בלילה. כרטיס כניסה עולה 22 ש"ח, מגיל שלוש ומעלה. משעה שתיים בצהריים משלמים רק 13 ש"ח.

אין אלה הפארקים היחידים בארץ – ישנם גם „חוף צמח", „נווה ים" ועוד ויש גם מגלשות הצמודות לבריכות כמו זו שבבריכת גורדון בתל־אביב. על כולם יהיה צורך להחיל תקנות של בטיחות ובינתיים – נחליק לנו על אחריותנו.

לונה גל, לחוף גולן. הסכנות וההנאה

מה ומי מקדם מכירות?

בואו ניקח לדוגמה שלוש מסיבות עתונאים...
למה?
שיהיה לכם סבלנות עד הסוף... מתחילים!

המסיבה הראשונה

הסיבה למסיבה – יקבי רמת הגולן השיקו (איזו מלה יפה) יין חדש – ה„שרדונה". [illegible] כך נאמר במסיבה, ל„אציל ולמכובד ביינות הלבנים".

אז נתכנסנו במלון הילטון בתל אביב, כדי לשתות ממנו בלוויית ארוחת צהריים טעימה להפליא, שהוכנה בשבילנו ע"י השף של המלון זאב קרן.

שמשון וולנר, המנכ"ל הטרי של יקבי הגולן, שיבח בפנינו את היין החדש שמשווק תחת השם „ירדן" וגם בישר לנו בשמחה שמומחי יין מהולנד, אנגליה ושוויץ טעמו ממנו, גמרו עליו את ההלל והתוו עליו את הצ'קים.

היה יופי!!

המסיבה השניה

הסיבה – „אוסם" פותחת קו ייצור חדש לפסטה בביח"ר שלו ביקנעם. פסטה, למי שלא יודע, הוא השם האיטלקי לאיטריות וכל מיני דומים לזה.

אז שוב נתכנסנו לאכול ארוחת צהרים, שהכין לנו זאב קרן השף של הילטון, ארוחה שכללה אין ספור מנות, ווריאציות על הנושא פסטה, כלומר איטריות. מר פרופר מ„אוסם" שיבח בפנינו את קו הייצור החדש של הפסטות, תוך שהוא נכנס לפרטי ייצור נכון של פסטות, שימוש בחיטה נכונה בשביל פסטות ובעיקר תוך נסיון לשכנע את הנאספים (נאספות ברובן) שפסטה הוא מוצר שאיננו משמין. עובדה, יש אפילו ספר באנגלית ששמו „דיאטה של פסטה". אינו משמין, אבל טעים, זול ומשביע.

ובאמת, היה טעים!!

המסיבה השלישית

מגדלי הברבר בגליל החליטו להביא את בשורת ברבר הגליל לפני השפים בארץ ולשכנע אותם שכדאי להם להגיש לאורחי המלונות והמסעדות שלהם את המעדן הזה.

הברבר, למי שלא יודע, הוא מין ברווז שמוצאו דרום אמריקאי.

אז שוב, נתכנסנו, הפעם מעט עתונאים והרבה שפים (מי לא היה שם?) לאכול מטעמים מבשר הברבר שהתקין בעבודתו... מי? נכון!!! זאב קרן, השף של מלון הילטון – תל אביב.

ומר ראובן דרורי, מנכ"ל „ברבר הגליל" שיבח בפנינו את תכונותיו של ברווז טיפוחיו, שהוא דומה לבשר־ציד ושהוא טעים, ובעיקר, שהוא דל שומן וכולסטרול ומשווק כבר בהצלחה בכל העולם תחת השם המסחרי „ירדן". והוגש שם גם „אמרלד ריזלינג" של כרמל, כיון שזה בהרמוניה מלאה עם הברבר, ומאשש בכך את הפתגם האומר „ברווזים חיים במים ומתים ביין".

וזה היה באמת לא רע!!

עכשיו, תגידו לי, מה המשותף לכל שלושת המוצרים, האם?

אז אני אגיד לכם...

אחד – שניים מהמוצרים נקראים „ירדן", שם שהוא כנראה סגולה בדוקה למכירות טובות;

שניים – שניים מהמוצרים צוינו כטובים לדיאטה, גם זה כנראה הולך טוב היום בשוק.

שלוש – אבל כל השלושה בחרו לקיים את המסיבה בהילטון תל אביב.

מעניין למה?

איזי לנג

קצר ובכל זאת חשוב

כמו יוסף. שני אנשי מקצוע, אלי פלה ואבי ברמן, המשתתפים בתכנית הרדיו „יש לי חלום", פותחים סדנאות לפתרון חלומות בראשית אוגוסט ובמשך אוקטובר. 12 משתתפים בכל סדנה יזונו אלה בחלומות של אלה ויחפשו את הקשר שלהם לחיי הנפש ולחיי היום־יום. פרטים בטלפון 03־410476 או בת.ד. 39721 ת"א

גם איבסן. נ.ג.ר.ה. מכון לימודי ומחקר לנשים, בניהול נדין הלנדר, הדה סילבאואר, רבקה נרדי והדסה וסרצוג מקיים סדנאות קיץ 1988, בת"א, בחיפה, בירושלים, בהרצליה ובנתניה, שהדגש בהן הוא על לימוד מיומנויות אפקטיביות, חיזוק ועדכון הכוחות הנפשיים ושיפור איכות החיים האישיים – וגם על אסרטיביות, בקצרה. פרטים: מכון נ.ג.ר.ה, 052־555949, בשעות 09.00–15.00 אצל אילה או במשיבון להקלטת הודעות; בחיפה – אצל ענת, 04־37770 בין 08.00 ו־13.00; בירושלים – אצל עדנה, 02־423195 אחרי 16.00 ובנתניה – אצל ליקה, 053־615861 בין 08.30 ו־13.00 וב־06־388077 בין 16.00 ו־20.00.

אליפות ישראל ה־52 באתלטיקה

חבל שהתחילה וטוב שנגמרה

פועה נייגר היוותה את נקודת האור היחידה – שיפרה שיאה הארצי ב־400 מ' משוכות • החלום האולימפי נגוז

מאת שמואל קליגר

מזג שהשיום כבר נגמרו יום האתלטיקה המסכם של אליפות האתלטיקה הי52 שוב הביא לאלפיים צופים מפח נפש. בצד חום מעיק שבוודאי לא הקל על בחירי האתלטים נקבע בתוצאות: נגוז החלום האולימפי והאתלטיקה נשארה בלתי מוצגת בסיאול.

אתלטיקה

רק פועה נייגר הפרה את השיגרה, בשפרה את שיאה הארצי בריצה למרחק 400 מ' משוכות בזמן 1:00.18 דקות. שיא ישראלי אחר במהלך שתי ימי תחרויות של אליפות ישראל ראוי רק לתמלה לרחמים ואפילו התרוץ של החום הכבד לא יישמע.

רשימת המאוכזבים ארוכה. לאחר כשלונו של נחום רוגל בקפיצה משולשת שלשום, הוא השיג אמש בקפיצה לרוחק 7.39 מ' – למטה מהמצופה. בתחרות סיים רוגל שני, לאחר קפיצה מצויינת של הקופץ האירי פורסיים עם שיא ארצי של 7.95 מ' שהושגה בקפיצה שנעלה את התחרות וסחפה תשואות ביציעים – בהולם מן הארועים הדריגים בה.

אילן גולדווסר היה רחוק משיא הישראלי בריצה ל־400 מ' משוכות (51.18 ש'), כשרץ את המרחק ב־51.72 שניות. גולדווסר סיים את התחרות במקום השלישי, אחרי אתלטים מאנגליה וגרמניה. ראוי לציון הישגו של הצעיר יהודה מורלי, שסיים חמישי עם שיא ישראלי לנוער (52.43 ש').

סיגל גנון היתה מאוכזבת בקפיצה למרחק (6.19 מ'). עינה לנקרי ניצחה בריצה ל־800 מ' בזמן של 2:12.79 דקות. דליה נבות היא אלופת ישראל בהטלת כידון (41.60 מ'), אף שסיימה שנייה, אחרי אתלטית מקפריסין. יואב שרף השיג את התוצאה הטובה בכדור ברזל (15.29 מ'). דורון שטרוק ניצל אמש – כמו שלשום – את העדרו של איתי אילוז בריצה ל־200 מ' וזכה באליפות עם הישג של 22.05 שניות, למרות שסיים את הריצה במקום הרביעי אחרי 3 אתלטים מחו"ל. האתלט האטרקטיבי ביותר בריצות הקצרות היה גם אמש שחום העור הבריטי דיוויד קירטון עם הישג של 21.63 שניות שסיים ראשון בריצה זו.

אורית קולודני השיגה את אליפות ישראל בריצה ל־200 מ', אף שסיימה רביעית אחרי אורחות מגרמניה ופורטוגל. אורית עברה את המרחק בזמן מאכזב של 24.17 שניות.

צפריר מינצר ניצח ב־110 משוכות בזמן 15.23 שניות. דליה נבות קפצה לגובה 1.73 מ' וזכתה לשתי קופצות מאירלנד (המנצחת ביתרה ל־1.88 מ'). רוני מעוז הוכרז למנצח בריצה ל־800 מ', אף כי סיים רביעי, אחרי אורחים מצרפת ופורטוגל. זמנו של מעוז 1:51.72 דקות. אגב באותה ריצה סיים רב קרמר במקום השישי.

בהטלת כידון לגברים ניצח מיכה כהן (51.10 מ'). יחזקאל חליפה הוא אלוף ישראל בריצה ל־5000 מ', כשעבר המרחק ב־14:00.96 דקות. המנצח בתחרות היה ברטון מאנגליה. צילה אשר הדפה את כדור הברזל למרחק 12.99 מ'.

בובקה שיפר את שיאו במוט – 6.06 מ'

השיאן העולמי בקפיצה במוט, הרוסי סרגיי בובקה, שיפר אמש את שיאו, כאשר ניתר לגובה של של 6.06 מ', הישג טוב יותר בס"מ אחד משיאו הקודם.

ספרד העפילה לגמר בסיאול

נבחרת הכדורסל של ספרד הצטרפה לברזיל וליוגוסלאוויה שישתתפו בטורניר האולימפי בסיאול, לאחר שהקדימה את איטליה ויוון בזכות הפרש סלים עדיף.

שחיה

6 זהב, 3 כסף ו־10 מארד בסיום בגרמניה

נבחרת השחיה של ישראל זכתה אתמול בשש מדליות זהב, שלוש כסף ועשר ארד ביומה השלישי והאחרון של התחרות במערב־גרמניה, בה נטלו חלק עשר מדינות.

בגביע על־שם „סופרקאפ" זכתה ברה"מ, שצברה 2998 נקודות ואילו ישראל זכתה בכסף, בהישג של 1992 נקודות. בגביע לנבחרות גילאים זכתה אנגליה – 712 נקודות, לפני ישראל (628).

ואלה הזוכים במדליות הזהב: 100 חופשי – עומרי טל; 100 מ' פרפר – נעמה מישר; 100 מ' גב – נמרוד ביקרביץ ואליאב טל; 200 מ' חזה – גלעד חן; 200 מ' מעורב אישי – נעמה מישר.

לספורט, שהפסידה ליוגוסלאוויה (84:73), 6 נקודות יתרון ביחס הסלים על איטליה (2 נקודות מינוס) ויוון (מינוס 4). לכל שלוש הנבחרות מספר נקודות זהה (11), אחרי ברה"מ (14) ויוגוסלאוויה (13).

ברה"מ הכביעה את איטליה 86:107 (41:47); יוון גברה על מערב גרמניה 87:94 ובריטניה גברה על צרפת בתוצאה 76:91.

מאושרת פועה נייגר
(צילם א. קנפר)

בית"ר י־ם ספגה שישיה בדנמרק

במיטב המסורת של משחקי קבוצות ישראליות במסגרת האינטרטוטו, ספגה אתמול קבוצת בית"ר ירושלים תבוסה קשה מקבוצת איקאסט מדנמרק – 6:0.

היה זה משחק, שבו הבקען מידב השערים עד כה במסגרת האירופית ושתי הנציגות הישראליות הוכיחו עד כה, כי הן ספקיות השערים העיקריות. זאת לאחר ששלשום ספגה שמשון ת"א ארבעה שערים ללא מענה מקבוצת שטורם גראץ.

כעת תצא קבוצת בית"ר ירושלים לאוסטריה כדי להתמודד במשחק האחרון עם שטורם גראץ, בעוד שמשון ת"א תצפין לדנמרק כדי להתמודד עם איקאסט.

כדורסל

ישראל אלופת טורניר בלגיה

נבחרת הכדורסל של ישראל זכתה בטורניר היוקרתי בבלגיה, לאחר שניצחה בגמר את אנגליה 12:13. ארנון פלג הבקיע 6 שניות לסיום את שער היחיד במשחק שהוביל לשער הנצחון היקר. המבקיעים לישראל: טל סגניק 5, רמי פריזר 3, אהוד בן דוד ובני לנצ 2 כ"א וארנון פלג 1.

המשחק היה שקול בכל רבעיו, כשהאנגלים מובילים בהפרשים זעירים והישראלים משווים, עד שבסיום ניצחה ישראל. הרבעים: 3:3, 6:5, 9:8 וברבע האחרון 12:13. בטורניר נטלו חלק ישראל, שוויה, צרפת, אנגליה, אוסטריה, דנמרק, שוויץ ובלגיה.

ישראל הכניעה את מצרים 0:3 בגביע „גלאה" בטניס

נבחרת הנערים של ישראל עד גיל 20, אשר נטלה חלק במשחקי גביע „גלאה" באיטליה, ניצחה בבית התנחומים את מצרים בתוצאה 0:3.

קודם לכן נוצחה ישראל ע"י יוון 2:1. את הנצחון היחיד מול היוונים השיג אמיר ברקודי.

● נבחרת הנערות של ישראל עד גיל 20, שהשתתפה בגביע „אן סאסבול" בצרפת, נוצחה במתיחות המשחקים ע"י אנגליה 2:1. את הנצחון היחיד השיגו דליה קודיאס ותגית אוחיון, שגברו על הוד קלר ווילקי וולדר 6:3, 5:7, 6:3.

בבית התנחומים נוצחה ישראל ע"י ארה"ב 2:1. הנצחון היחיד הושג ע"י חגית אוחיון, שגברה על ניקול אריגה 6:7, 3:6.

מונתה ועדת מינויים בהפועל לאיגוד הכדורסל

מזכירות מרכז הפועל מינתה אתמול ועדת סקר ומינויים לקראת האסיפה הכללית הדרשנית, של איגוד הכדורסל. האסיפה הכללית של האיגוד תתקיים ב־6 בספטמבר השנה.

בועדה שמונה חברים: אהרן להב (יו"ר), יושר עינבר, שמשון בובר, אליהו בבילה, זימרה ברק, ש. הר־אבן, זאב שור, עמי שלף. רכז הועדה יהיה איתן חפר.

מאוכזב אילן גולדווסר (צילם א. קנפר)

יש תזוזה אצל האדומים 'יצמצמו הסגל; השחקנים מוכנים לפריסת חובות

מאת אהרן להב

המשבר בקבוצת הכדורגל של הפועל ת"א, אלופת המדינה, עשוי לקבל תפנית חיובית כבר בימים הקרובים. „יש תזוזה" בישור אתמול אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת הפועלים, לחברי מזכירות מרכז הפועל.

„היום או מחר נתתום עם מאמן צעיר לעונה הקרובה ואת גיוס הכספים להתחלת הפעילות לקראת חידוש הפעילות נעשה מתוך משאבים של הסניף בסיוע מועצת הפועלים" – אמר מילר.

לדבריו תופעל מיד תבנית חירום על פיה יצומצם סגל השחקנים וסכומי השכר יקטנו.

חלק גדול משחקני הקבוצה שישאר בה לעונה הממשמשת ובאה הסכימו לוותר על חובות וחלק אחר ביאות לסידור של פריסת חובות לעתיד.

בהפועל תל־אביב אפשר גם אחרת

מאת אהרן להב

בעוד שאגודת הפועל ת"א נמצאת בעיצומו של משבר וסכנה מרחפת על המשך קיומן של הקבוצות הבוגרות בכדורגל ובכדורסל בגלל משבר כספי קשה וגרעונות עתק – מוכיח הדור הצעיר של האגודה, כי אפשר גם אחרת.

87 כדורגלנים צעירים – ילדים ונוער – עומדים לצאת בשבוע הבא לטורניר רב משתתפים בעיר גטבורג שבשוודיה. זהו טורניר נוער מסורתי בו משתתפות מאות קבוצות מ־40 מדינות (גם קבוצות הנוער של מכבי חיפה) ותבליתו להקנות לכדורגלני העתיד נסיון הפיננג מקצועי.

החלק החיובי באירגון המסע הזה היא העובדה שכל השחקנים הצעירים משלמים את כל הוצאות הנסיעה השהייה בשוודיה וחלק מהם מלווה על־ידי הוריהם. המבצע הזה עוד לפני עשרה חודשים, כאשר האגודה התל־אביבית החמנה על־ידי המארגנים ליטול חלק בכל הטורנירים לגילאים השונים. צוות מאמני הנוער בראשותו של אליעזר שפיגל וכן האחראים למחלקה העבירו מידע להורי הצעירים שהתארגנו, בהרו את משרד הנסיעות והחלו בהרשמה לנסיעה בתשלומים חודשיים.

ההורים מממנים גם את הוצאות הכספון המאמנים. „לנו הנסיעה ללא עזרה האגודה שהופקה" – אמר אתמול יבגיא הפועל ת"א לוועדת ההנהלה של מרכז הפועל, שבכנסה לאשר הנסיעה. למזכ"ל הפועל המקבלת של משרד הנסיעות על כל התשלומים החודשיים למטע.

בימים של מצוקה כלכלית קשה באגודה המסאורת, טוב לשמוע על צורה אחרת של עיסוק בספורט ובמימונו כשמדובר בדור העתיד של הכדורגל הישראלי.

היום הנהלת כדורסל חדשה להפועל תל־אביב

מאת משה כהן

לשקם את ההריסות – זאת תהיה מטרת הנהלת הכדורסל החדשה של הפועל ת"א. הבוקר עומד להתתם סוף התהליך המוכבם הטוהל בין ארבעת חברי ההנהלה לבין מועצת פועלי ת"א.

בימים האחרונים התנהלו שיחות רבות בין מחזיק תיק הפועל, אלי מילר ומזכיר הפועל, מאיר ברנשטיין.

לבין המועמדים לניהול הקבוצה. תחילה היה מדובר בשישה מועמדים, אבל לקו הגמר הגיעו רק ארבעה.

מדובר בעמותה עצמאית, שתהיה אחראית לניהול קבוצת הבוגרים. מועצת הפועלים תשתתף בתפעול הקבוצה ע"י הקצבה של 250,000 שקל וערבות על כיסוי חובות העבר. קבוצת הנוער תשאר ברשות אגודת הפועל ת"א. לגבי קבוצת הנשים התעודדה בעיה עם שתי שחקניות, שקיבלו שחרור מההנהלה הקודמת והדבר גרם למעשה להתמוטטות הקבוצה.

המטרה הראשונה של ההנהלה, בראשותו של אריה גבעוני, תהיה לנסות להציל את מה שעוד ניתן. מדובר ב„קפטן", עמוס פרישמן, בהארותי לאסוף ושמעון אמסלם. נודע, כי נערכו איתם שיחות והם התבקשו להמתין.

במקביל ינסו חברי ההנהלה (גבעוני, רפפורט, ברזילי ורייכמן) לחפש שוקעי חיזוק ישראלים לקבוצה. נודע, כי כבר עלו שמות של שחקנים כמו דני בירבה, אוד גורן ופנחס חוזה. גם לגבי המאמן, העניין עומד להגמר בימים הקרובים. השם הבולט היה של יהושע רוזין, אבל יתכן שמאמנים בכירים אחרים יצטרפו למירוץ.

תקנון נוקשה שיחסום אגודות בהעסקת שחקנים זרים – מציע היו"ר סוירי

מאת אהרן להב

תכנית לשיתוף כדורגלנים זרים בישראל בעונת 1989/90, אחרי שהליגה הלאומית תצומצם בסיום עונת 1988/89, מבלי שתהיה פגיעה במצבן הכספי של האגודות – הגיש אתמול יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, בישיבת מזכירות מרכז הפועל, שהמשיכה לדון בשיתוף זרים בליגה הלאומית.

היו"ר סוירי ליווה את הגשת המסמך בהסברים בעל־פה על נחיצות הזרים להבראת הכדורגל

כדורגל

הישראלי והעלאת רמתו תוך שמירה על שפיות בתשלומים והבטחת התשלומים לכדורגלנים הזרים על־ידי האגודות.

על־פי התכנית, תפעיל ההתאחדות לכדורגל תקנון מיוחד שיחייב את כל אגודות הליגה הלאומית. אגודה בליגה הלאומית בלבד, שתרצה לצרף לשורותיה שחקן או שני שחקנים זרים, תחויב בהגשת מסמכים לגוף מוסמך (ועדת ביצוע לשיתוף שחקנים זרים) מטעם ההתאחדות, שיכלול מאזן של העונה החולפת מאושר על־ידי רואה חשבון והצעת תקציב מאוזן לעונה החדשה. בהעדר מסמכים כאלה תהיה האגודה מנועה מהתקשרות עם שחקנים זרים.

האגודה תפקיד ערבות בלתי חוזרת, שתיקבע על־ידי מרכזי הספורט כחלק בלתי נפרד מהאמנה הבין־מרכזית, להבטחת תשלומיה לשחקנים הזרים בהתאם לתקציב. תיקרת הסכום לשחקן זר לא תעלה על תיקרת התשלומים המוסכמת באמנה הבין־מרכזית. שחקן זר יכלול במכסת שחקני ההסכם של האגודה.

על השחקנים הזרים יחול תקנון התשלומים, לרבות חובת הפקדת החוזה בידי הנאמן של ההתאחדות וכל הפרה של התקנון או חתימת כפל הסכמים תביא להפסקת פעילותו של השחקן הזר לאלתר. הגוף המוסמך, ועדת הביצוע לשיתוף שחקנים זרים, יהיה מורכב מאנשי מקצוע ומומחים בסמכות שיפוטית על פי תקנון ההתאחדות ויהיה רשאי להטיל עונשים הקבועים בתקנון ההתאחדות לכדורגל בישראל.

יורשו לשחק בישראל רק שחקנים זרים המשחקים בליגות המוכרות על־ידי ההתאחדות הכדורגל הבין־לאומית. שחקן זר שירשם בהתאחדות לכדורגל בישראל בהתאם לתקנון, ייחשב כשחקן זר גם אם עבר מאגודה לאגודה בפרק זמן של עשר שנים. זאת כדי למנוע שהליכי התאזרחות או גיור יביאו למצב שבו יגדל מספר השחקנים הזרים בכל קבוצה.

הוחלט על היתר שיתוף שחקנים זרים תהיה לשתי עונות פעילות לנסיון. בתום שתי העונות תידרש שוב החלטה מיוחדת ומפורשת של ההתאחדות לכדורגל על הארכה. אם לא תתקבל החלטה חיובית מפורשת בתום שתי עונות פעילות, יפקע תוקפו של ההיתר והשחקנים הזרים לא יורשו לשחק במסגרת ההתאחדות לכדורגל בישראל, גם אם באותה תקופה התאזרחו או התגיירו.

יחול איסור על העברת שחקנים זרים, אשר ישחקו על פי תקנון זה, לליגות נמוכות. קבוצה שתרד מהליגה הלאומית תחוייב בשחרור השחקנים.

היו"ר סוירי הדגיש, כי יגיש את התקנון לאישור מוסדות ההתאחדות אחרי אישורו במוסדות הפועל.

תיקו אפס במשחק ארגנטינה – בראזיל בגביע הזהב במלבורן

נבחרות הכדורגל של בראזיל וארגנטינה נפרדו אתמול בתיקו אפס, במשחק בינתן במסגרת טורניר גביע הזהב הנערך במלבורן אוסטרליה.

בראזיל, שצברה עד כה שלוש נקודות משני משחקים, מוליכה בראש הבית ונותר לה עדין משחק נגד ערב הסעודית. לאוסטרליה וארגנטינה שתי נקודות והן יתמודדו ביניהן ביום רביעי.

ביאה לשתי יריבות מושבעות וותיקות התנהל במגרש משחק רצוף פגיעות וקשות, במהלכו רשם השופט בפנקסו שישה שחקנים בגלל עבירות גסות. גם המגרש הבוצי הוסיף לעצבנות השחקנים.

לשתי הנבחרות ניתנו הזדמנויות להבקעה, אולם אלה לא נוצלו ע"י החלוצים. אלופת העולם, ארגנטינה, לחצה על הברזילאים במשך 20 דקות הפתיחה, אולם לאחר מכן עברה היוזמה לרגלי הברזילאים, שבמשחק מסירות קצרות מהיר עין השתלטו על כר הדשא.

לאחר רודריגו ניתנה הזדמנות להעלות את ארגנטינה ליתרון, אולם הכדור שנגנה על־ידו בדיקה ה־28 חלף ליד הקורה לחוץ. חברו, הארגנאן ריאן, החמיץ הזדמנות נוספת, שמונה דקות לאחר פתיחת המחצית השניה. הברזילאים האלה, רומאריו ומילר ליהסטו בהגנה הארגנטינית, אך לא מצאו את הדרך לרשת, שכן מולם התייצב שוער מעולה בדמותו של איסלס.

גרמני ניצח בקטע השמיני של ה„טור"

רוכב האופנים המערב גרמני, רולף גולץ, ניצח בקטע השמיני בטור דה־פראנס, מריימס לנאנסי, כשעבר את 219 הקילומטרים ב־5:26.18 שעות הקדים את הבלגי, אטין ההראלדה, והאיטלקי ג'יאני בינין.

שטיב בגאתר מקנדה, לובש לראשונה את „החולצה הצהובה", לאחר שער אתמול לבשו אותה רוכבים מהולנד.

סונאס השלים רכישות בשבעה מליון לישט

מאת שמואל טל

גרהאם סונאס, מנהלה של ריינג'רס גלאזגו, ממשיך להגדיל את המושבה האנגלית בקבוצתו הסקוטית ולהקטין את חשבון הבנק שלה. בשבוע שעבר השלים הוצאת שבעה מיליון לישט, כששילם 500,000 לישט עבור הלוצה של נוריץ', קוין דרינקל.

גראהם אמנם שוהה בחופשה, אולם הוא השאיר הוראות חד משמעיות למגנו, וללטר סמית, רזה רכש כאמור את דרינקל, שהוא השחקן העשירי שהגיע לריינג'רס מהליגה האנגלית.

סונאס לא אמר בכך את המילה האחרונה והוא מקווה לצרף עוד שני אנגלים לקבוצתו, מגינה של אברטון גארי סטיבנס, והבוד לקבוצה, הקשר מרבור סטיבן. שניהם אגב חברי הנבחרת האנגלית, שהודחה בבושת פנים באליפות אירופה האחרונה.

אלופת וימבלדון זכתה גם ביפאן

אלופת וימבלדון, המערב גרמניה שטפי גראף, אינה מסתפקת בהישגיה עד כה. אתמול באוסאקה, יפאן, הוסיפה תואר נוסף לאמתחתה, כשהביסה ללא תנאי, תוך 44 דקות, את הבולגריה מנואלה מאלייבה בשתי מערכות חלקות 0:6, 0:6.

בין הגברים ניצח האמריקאי טים מאיוט את בן ארצו הוותיק ג'ימי קונורס 4:6, 3:6, 4:6.

במשחק הזוגות המעורבים ניצחו מאיוט ומאלייבה את דיויד פייט וגראף 2:6, 4:6.

6,100 צופים חזו במשחקי הגמר.

★ האוסטרלי דאריל צ'ייל זכה אתמול באליפות הפתוחה של שווייץ, כשגבר בגמר על יעקב האלשק הצ'כי 3:6, 4:6, 7:6. זהו זכייתו הראשונה של האוסטרלי בן ה־22 בטורניר פרס גדול.

סמבה דרום־אמריקאית

הברזילאי ג'ובאני והארגנטינאי ריקארדו ג'יוואסטיס נאבקים על הכדור במהלך משחק התיקו אפס בין נבחרותיהם בגביע הזהב באוסטרליה

חמוס מה N.B.A

ההבטחה של המאמן פאט ריילי

אחרי בגמנות הפרי נתגים בשלוש סדרות בגמר, הקשרות המשך קהל בחול והנמנים כבים בשיכור הו. שכבר משחקים אחרי 25 דקות של כיפת הנקה האלופים, לוס אנג'לס לייקרס על התארים. בשבוע שעבר התקבלו 3000 צופים ב„פורום" באנהיים לראות את הדראפט.

הזוכים הגדולים היו הלוס אנג'לס קליפרס, שהצליחו לרכוש שלושה מתוך 15 השחקנים בראשם. ראשון נבחר על ידם, כמצופה, דני מאנינג הבוחר בעיסקה מורכבת עם פילדלפיה וסיאטל רכשו גם את צ'ארלס סמית מפיטסבורג וגארי ראגנס ממישיגן. שלושה אלה יכולים להוות גרעין לקבוצת אליפות בעתיד. מאנינג הוא ללא ספק „סופרסטאר", סמית, מהחמישיה הפותחת בנבחרת האולימפית של ארה"ב, ששיחקה במאדריד, וגראגס, הטוב מבין הרכזים שיצאו מהמכללות השנה, עשויים בהחלט להיות כוכבים ב־N.B.A.

הדראפט – שיא העונה

היבט צדדי ומעניין של הדראפט הן עסקות החלפת שחקנים, המתרחשות בדרך כלל, כאשר מתאספות הקבוצות. כך היה גם השנה, כאשר השיקאגו בולס רכשו מהניו־יורק ניקס את ביל קרטרייט תמורת צ'רלס אוקלי. אוקלי ישמש לניקס כתוסף כדורים הזרים, החסר להם מאוד, וקרטרייט יחזק את משחק הציר של הבולס. שתי הקבוצות ירויחו הרבה מעיסקה זאת. גם אטלנטה הוקס התחזקו ע"י רכישת רג'י תיאוס מסקרמנטו, תמורת רנדי ויטמן. בדרך כלל עוברות 3־4 עונות לפני שאפשר להעריך נכונה את השפעת הדראפט. בממבט ראשון הדראפט של השנה הוא בעל עומק מיוחד והקבוצות רבות תשתפרנה ע"י השחקנים שנוספו להן. מלבד הקליפרס, דנוור, גולדן סטייט, אינדיאנה, פילדלפיה, פיניקס ושיקגו בולס הרוויחו במיוחד.

על דטרויט. מה גרם לבצונק אולי ההבטחה שנתן המאמן פאט ריילי, מיד אחרי נצחון הלייקרס על בוסטון לפני שנה, כי קבוצתו תזכה באליפות הזוגת.

ריילי דחף השנה את שחקניו כרודף שיים. אולי ידע שרק מוטיבציה ממנצ זה תוכל להביא את קבוצתו המזדקנת והגאה לתואר נוסף. המשחק השישי היה הזדמנות ממשית לדטרויט להגיע לאליפות, כאשר הובילו בשלוש נקודות, דקה לפני הסיום. מה היה ההבדל בין הקבוצות אולי המאמנים. 17 שניות לפני תום המשחק פיגרו דטרויט בנקודה ונכשלו בשני נסיונות לנצח. פעם אחת כאשר לא הצליחו להעביר את הכדור לאייזיה תומס ופעם שניה כאשר הכדור חזר לידיהם 6 שניות לפני הסיום, אולם לא הצליחו להגיע לסל משום שנגמרו פסקי הזמן שלרשותם. חוק ברזל של אימון ב־N.B.A. הוא שלעולם אסור לקבוצה להשאר בלי פסקי זמן. בסוף המשחק עדיין בשאר לרשותו של פאט ריילי פסק זמן אחד.

בראה שזה היה רגע התהילה האחרון של הלייקרס, אלא אם תשתנה הקבוצה באופן יסודי. הם אינם נעשים צעירים יותר והספסל שלהם חסר עומק. מה נותר לדטרויט כדי לנצח באליפות? אולי לא חסר להם דבר. הם קבוצה כמעט ברמה של אליפות. יש להם ספסל טוב והמשחק הגנה מעולה. ג'ון סאלי ודניס רודמן יכולים רק להמשיך להשתפר ואשר מכל, היום יש לקבוצה נסיון שרכשה בסדרות משחקי הגביע.

בשביל אוהדי N.B.A. מושבעים, שיא העונה האמיתי הוא הדראפט השנתי של שחקני המכללות. בשנים האחרונות הפך הדראפט להיות אירוע

הלוח הכללי

רוצים לקנות

רהיטים

טיולים

מקררים

ריפוי והרזיה

מכונות כתיבה

הלוואות

מכוניות

דירות מרוהטות

הצעות עבודה

הברות

ירושלים

ריפוי והרזיה

הברות

דיפות גגות

פוליש וניקיון

שוק המציאות

נרשמו לנישואין

שידוכים

לחברה לקשרות בכוו התושבים:
1. פקיד/ה רישוי לעבודה בתחנות
2. מסור
קונסמגם בעיים
03-382565 03-382497

هكذا من الاصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

פסטיבל הקולנוע
גם סרטים, גם אווירה

מכל הפסטיבלים במקומותנו, המהנה המעניין ביותר הוא הפסטיבל לקולנוע. 10 ימים של כיף למשוגעי ולחובבי קולנוע. האהבה והסקרנות לקולנוע היא המלכדת את באי הפסטיבל הזה ויוצרת אווירה בלי מרבאות. אורחים מחו"ל – במאים, שחקנים, מפיקים ועיתונאים – לא הפסיקו להלל את האווירה המשפחתית, הלא־מכופתרת המאפיינת את פסטיבל ירושלים. מימדיו הצנועים והעדר היומרה שבו הם יתרונות ראויים להלל. נכון שלא היו כאן פסגות אמנותיות מרעישות, נכון גם שהיו לא מעט סרטים דלים וחסרי עניין. אך תמיד מזומנת לך האפשרות לעזוב סרט ולנדוד לאולם הבא כדי לצפות בסרט אחר. כמעט בו זמנית מוקרנים שלושה או ארבעה סרטים: לפחות אחד מהם מבטיח עניין.

כיוון שהשתתפתי רק במחציתו השניה של הפסטיבל כממלאת מקום עמיתי יגאל משיח, אציין מעט מן הסרטים הבולטים בחלק זה. „השעיה", סרטו הראשון של הבמאי הפולני ואלדמאר קז'יסטק הוא ודאי סרט נועז במושגים מזרח־אירופיים. העלילה מתרחשת בשנות ה־50. פולני, שהיה חבר במחתרת הפרטיזנים הלא־קומוניסטית („ארמייה קראיובה") מבוקש על ידי השלטונות. הוא מוצא מסתור במרתף הבית שבו מתגוררת אהובתו (השחקנית ההודרת כריסטינה יאנדה בתפקיד שונה לחלוטין מאלה שגילמה ב„איש השיש" ו„איש הברזל" של ואידה) בעיר ליגניצה. השלטונות „מטהרים" אותו לבסוף מכל אשמה ומודים שנעשתה טעות. הבמאי לא הרחיק עדות, ולא בחר בעלילה המתרחשת בשנות המלחמה. גם הבחירה בגיבור שאינו יהודי, אלא פולני, מכוונת מאוד.

„אשה הורגת" הוא סרט קוריאני על אציל השוכר לו בת כפר פשוטה כדי שתלד לו בן. בין השניים מתרקם, בניגוד לכללי הפרוטוקול הקשוחים, יחסי אהבה. הבימוי, המשחק והצילום מרשימים מאוד.

„שלוש אחיות", סרטה של מרגריטה פון טרוטה, הוא יצירת מופת קטנה. עיבוד חדשני על פי „שלוש אחיות" של צ'כוב. פון טרוטה העתיקה את העלילה לשנות ה־70 והיא מתרחשת בפאביה שבאיטליה בצל האירועים הפוליטיים באיטליה בשנים אלה. הסרט מצטיין בעיצוב אמנותי יפהפה ובמשחק מרשים של צוות שחקנים נפלא בראשות פאני ארדן המקסימה שהיתה גם אורחת הפסטיבל.

„נשים", סרט תיעודי קצר בן 30 דקות, על קבוצת נשים במאלי המתלכדת כדי לתמוך זו בזו על רקע מצוקה כלכלית. המסרים הפמיניסטיים שבפי הנשים נשמעים כאילו נלקחו מתוך „המין השני" של סימון דה־בובואר. הזוית המיליכוד שבה נתונות הנשים היא היוצרת את ההכרה הפמיניסטית. הן נאלצות לפרנס את עצמן ואת משפחתן ומתלכדות כדי לתמוך אשה ברעותה. המסורת כופתת אותן. אין הן רשאיות להתגרש מבעליהן. אחד מן הבעלים נשאל על ידי המראיינת מדוע לא יתגרש מאשתו. „אותנו לימדו להתחתן", הוא משיב, „לא להתגרש".

ואלדמאר קז'יסטק, במאי „השעיה"

מצויינים היו גם סרטי האנימציה מתוצרת פולין והונגריה. האכזבה הגדולה היו סרטיה של ג'ין בירקין בשיתוף עם אביש ואררה. כל כך הרבה הבל ואגרמאגיאקיות כבר לא נראו מזמן על המסך.

אכזבה אחרת היתה המסגרת התחרותית היחידה של הפסטיבל: טקס הענקת הפרסים לסרטי פרוטמת מצטיינים. יו"ר חבר השופטים יגאל משיח נאלץ לספוג כמה "מחמאות" על שהואיל להתייחס לסרטים האלה ברצינות ולשפוט אותם כפי שראוי לרמתם. מי שלא היה ראוי לשיפוט ולהתייחסות הם אנשי הפירסום שהתחרו על הפרס. הם אחראים למשב הרוח הרעה היחיד בפסטיבל היפה הזה. בשנה הבאה אפשר יהיה לוותר עליהם.

מירי פז

„הווירטואוזים של מוסקווה" לביקור ראשון בישראל

„הווירטואוזים של מוסקווה", בניצוחו של הכנר ולדימיר ספיבקוב, יגיעו לסדרה של תשעה קונצרטים בישראל במהלך חודש ספטמבר. התזמורת תופיע בארץ בארבע תכניות שונות עם ארבעה סולנים – ולדימיר ספיבקוב עצמו, הפסנתרן בן ה־15 יבגני קיסין, זמרת הסופרן ארקדיה דבשטין ומזרת המצרסופרן תמרה סיניאבסקי.

„הווירטואוזים של מוסקווה" נוסדו ב־1979 על־ידי הכנר ולדימיר ספיבקוב אשר בנה תזמורת בת 28 נגנים המורכבת כולה מסולנים אוכי פרסים בתחרויות שונות ברחבי ברה"מ והעולם. בטרם בואה לארץ תופיע התזמורת בסדרת פסטיבלים באירופה כשהחשוב שבהם הוא פסטיבל זלצבורג.

סולן בן 15, יבגני קיסין

ה„מטרופוליטן" ביפאן

היפאנים מגלים התלהבות, הולכת וגוברת, למוסיקה מערבית – תזמורתית, קאמרית ואופראית. בית האופרה „מטרופוליטן" מניו יורק, מהטובים בעולם, ביקר בשבועיים האחרונים ביפאן והופיע בטוקיו, אוסאקה ונגויאה, ב־13 הצגות של שלש אופרות: „נישואי פיגארו" של מוצארט, „ספורי הופמן" של אופנבאך ו„איל טרובאטורה" של ורדי. כל הכרטיסים אזלו, בשלושה ימים, זמן רב מראש. היה זה חג אמיתי לשוחרי האופרה היפאניים הרבים.

הלהקה זכתה לקבלת פנים אוהדת ביותר. ביפאן נחשבים מבצעים גדולים של מוסיקה קלאסית ל„כוכבים", ממש כמו זמרי־פופ ושחקני קולנוע מפורסמים. לשימת לב מיוחדת, ברדיו, בטלוויזיה ובעתונות, זכו המפצה והמנהל המוסיקלי של ה„מטרופוליטן" ג'יימס לווין והסופראן קתלין באטל והטנורים פלאסידו דומינגו ופרנקו בוניסולי. הביקורות בעתונים, על מופעי האופרה, היו מפורסות ומנומקות במקצועיות שאינה יורדת מהמקובל במרכזי המוסיקה במערב. אגב, הצוות האמריקאי האורח כלל כחמישים זמרים־סולנים, מקהלה בת 72 זמרים ותזמורת עם 103 נגנים. לדברי האמריקאים אורגן הסיור המסובך, על ידי המארחים היפאניים, ביעילות מדהימה. בשנה הבאה יבקר ביפאן תיאטרון האופרה „בולשוי" ממוסקווה. היפאנים כבר עומדים בתור לכרטיסים. בעונה 1992־93 עומד להחנך בטוקיו בית־אופרה חדש מהמשוכללים בעולם.

ישראל דליות

„הקאמרית הקיבוצית", מעונה לעונה

התזמורת הקאמרית הקיבוצית משתדלת לפעול בלי יומרות חורגות מיכולתה האמנותית. בעונה שהסתיימה בימים אלה, הורגשה מגמה לאיזון רצוי ברפרטואר, בבחירת יצירות שרובן היו בבחינת אתגר סביר לאפשרויות הביצוע המקצועיות של התזמורת. בתכניות המורכבות בקפידה נמצא, בין השאר, המפתח להישגים ולפעילות מוסיקלית משכנעת. ברור שבכמה מקרים לא הצליחה התזמורת, למרבה הצער, להתמודד כראוי עם יצירות כמו, למשל, סימפוניות של היידן, הקשות לביצוע יותר משנהוג לשער. היידן הוא מלחין בעייתי למדי, שנוטים להקל ראש בצדדים המורכבים והמסובכים שביצירותיו. קבוצת כלי הקשת בלטה, בכמה קונצרטים, ברמתה הטובה, במיוחד במוסיקה בת־זמננו.

התזמורת ניגנה, בעונה שחלפה, ב־58 קונצרטים (41 בקיבוצים ו־17 בערים), עם 15 תכניות שונות. מהן שישה בשיתוף עם „להקת המחול הקיבוצית" ושבעה קונצרטים לנוער. בשלוש סדרות השתתפו מקהלת הקיבוץ הארצי, מקהלת האיחוד והמקהלה הפילהרמונית. בוצעו חמש יצירות מאת מלחינים ישראליים (ארבעה מהם חברי קיבוץ).

בעוד הנגנים „יצאו לחופשה" כבר עודכנה העונה הבאה שתתחיל באוקטובר ותכלול 12 סדרות שעל חמש מהן ינצח המנהל המוסיקלי ליאור שמבדל. מנצחים אחרים – לפי סדר הופעתם: אדגר בראון (מארה"ב), מרדכי רכטמן, יצחק תמיר, סידני הארט (מארה"ב) שהוא אורח־קבוע בתזמורת, פראנסואה סגמילון (משווייץ), ירחום שרובסקי, איאן הבסון (מארה"ב) שיופיע גם כפסנתרן־סולן. הסולנים: הוויולן דניאל בנימיני, בסונטה אופ. 120 מאת ברהמס בתימור לוציאנו בריו וב„התפתחויות" מאת סרג'יו נטרא, הקלרניתן יהודה גולני, הפסנתרנים הצעירים גלעד מישורי, שזכה לביקורות נלהבות בשנה שעברה, ואילן רכטמן (שניהם בקונצ'רטות של מוצארט), הכנר יאיר קלס, האלט מירה זכאי ב„חזרה לדרום" מאת חיים פרמונט, למילים של אבא קובנר (יצירה מוזמנת) ו„קינת אריאנה" של מונטוורדי בעיבוד שמבדל, הכנרת ברמלה שגיא (נגנית ראשית) והחצוצרנית הצעירה המעולה סיגיה זר־אביב, חברת התזמורת, שתבצע קונצ'רטו מאת הומל, הצ'לן איתי חן והגיטריסט נפתלי להב שישמיע את יצירתו „בוקר בשדות העמק", הבריטון רפי פרייזר ב„אברהם ויצחק" מאת סטרווינסקי והוויולן יעקב אבנבם ב„פלוס קמפי" מאת וואן ויליאמס בהשתתפות מקהלת האיחוד. האנסמבל הווקאלי מברן (שווייץ) ישתתף בביצוע קנטטות של באך ושתי יצירות חדישות.

המלחין המרכזי בתכניות יהיה מוצארט שהאופרה הפסטורלית שלו „באסטין ובאסטיאנה" שחיבר בהיותו בן תשע, תועלה בבימוי מלא (כמחזה מוסיקלי) לילדים ולנוער, בהשתתפות סולנים מקומיים. כמו כן תבוצע המוסיקה שלו למחזה „תמוס מלך מצרים" ו„סרנדת קרן הדואר". ברפרטואר המגוון הכולל גם יצירות חדישות ופנינות מוכרות מופיעים המלחינים: רספיגי, ארנסקי, אריאגה, שוברט, הארטמן, רוסיני, ויואלדי, בטהובן, שנברג, באך, היידן (סימפוניה מס. 92 „אוכספורד"), וובר, ראוול, דיליוס ואלגאר. בבכורה תושמע „אוסטינטו" לכלי קשת מאת דב כרמל, שחוברה בהזמנת התזמורת.

ישראל דליות

לילות יפו
עוד בועה

רווית פסטיבלים אקטית היא כבר בבחינת תסמונת חברתית ולאומית. לא ברור מי מתחרה ובמה. הפסטיבל, הקרוי „לילות יפו" היה סמן קיצוני של סתמיות. ללא תפיסה מגובשת, ללא יעד מוחה כלשהו. בתוך העיסה המבולבלת הזאת היו כמה מופעי רחוב טובים ואף מצויינים: להקת ג'אז מעולה, רקדניות פלמנקו, הגיגת רמבטיקו. אלא שצלילי הפלמנקו החרישו את צלילי הג'אז שהחרישו את צלילי הרמבטיקו. החוויה הדומיננטית שנותרה מכל אלה היא צפיפות מהולה ביזע.

תיאטרון הסימטה אירח בהזדמנות זאת שורה של הצגות חסרות יומר ברובן. העילה היחידה להעלאתן הוא הכורח לעשות תיאטרון. כמה חבל שכמה שחקנים ובמאים מוכשרים השקיעו את כשרונם בעשייה הבהולה הזאת.

מירי פז

מחזה חדש של דניאל לפין

שלושה אמריקאים המחליטים לבנות קאנטרי קלאב דווקא במובלעת חריה עומדים במרכז הצגה סאטירית חדשה שכתב דניאל לפין (שותפו של יוסי לבב ל„כולם היו בני חוץ מנעמי" וכותב הטקסטים למופע החדש של „הגבטלנים"). ספי ריבלין, ששון גבאי ואורי אברהמי הם השחקנים שיגלמו בהצגה 27 התפקידים שונים. יביים ישראל גורלוקוב (פולי). הצגה ראשונה מיועדת למוצאית ספטמבר.

אייזיק שטרן עם הפילהרמונית

הכנר אייזיק שטרן, המבקר בימים אלה בארץ כדי לטפל, בין השאר, באפשרויות הרחבת פעילות המרכז למוסיקה בירושלים, בתוקף תפקידו כיו"ר הועד המנהל שלו, יופיע בסולן בקונצרט חד־פעמי ומיוחד של הפילהרמונית הישראלית ב־12 ביולי לכבוד יום הולדת ה־90 של איש העסקים ארמאנד האמר, שנאות לתרום להקמת מרכז לימודי מוסיקה לילדים ולבני־נוער מחוננים, ליד מכון וייצמן ברחובות. שטרן ינגן בקונצרט, בניצוח זובין מהטה, את הקונצ'רטו הראשון של ברוך. הכנר הדגול, המטפח בהתמדה יצירות חדישות, זכה לאחרונה להצלחה ולתהודה בהקלטות וקליטור ובביצועי בכורה (בארה"ב ובאירופה) של הקונצ'רטו לכינור ולתזמורת שחובר למענו על ידי המלחין הבריטי סר פיטר מאקסוול דייוויס.

ישראל דליות

יהושע סובול כותב ל„הבימה"

מחזה חדש של יהושע סובול, בבימוי גדליה בסר, ולא בחיפה. טיוטה ראשונה של המחזה „אוהל הגושה בימים אלה ל„הבימה", בעקבות פגיה של התיאטרון הלאומי לסובול, והוא יועלה שם בסוף העונה הבאה. המחזה מבוסס על אירוע אמיתי ועיקרו חשיפת זהותו של מפקד המחתרת בגיטו וילנה ודרישת הגסטפו להסגירו לידיה. המחזה מתאר לילה של חשבון נפש שעורכת נדיה, מי שהיתה 45 שנים קודם לכן מאהבתו של מפקד המחתרת.

ורדה צמרמן

פסלי „הקיבוץ הארצי" בת"א

פסלו של דב אורנר יוצב בכיכר הציבוריות הסמוכה לבניין „המגדל" שבפינת הרחובות דובנוב ודניאל פריש בתל אביב. עבודתו של אורנר „מבנה סולארי" עשויה פלדה נכללת קולסר שמש מפיקי אנרגיה המפעילים אור ניאון במרכזה וכן מנוע המזרים מים בין שתי בריכות קטנות. הפסל נבחר להצבה במקום על ידי ועדת שיפוט שבה ישבו נציגי עיריית תל אביב ונציגי המזמין שהם חברת „רסקו" ומחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי.

קדמה לבחירה תחרות שערך הקיבוץ הארצי בין עשרות מאמניו. אלה היו, לבד מדב אורנר מהזורע, שולי באומן מגשר, יורם גרינבלט ממעברות, דב הלר מגבעת... יעקב חפץ מאיילון, זאב קרישר מהזורע, רודא ריולאנגר מהזורע, דינה שוויקר ממצר ומשה שק מבית ניר. לשלב השני של התחרות עלו עבודותיהם של יעקב חפץ, דב הלר ודב אורנר ובשלב האחרון החליטו השופטים, פה אחד, לבחור בעבודתו של האחרון.

בימים אלה מוצגת תערוכת עשר ההצעות באולם הכניסה של הבניין.

ורדה צמרמן

שידורים
טלוויזיה
חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 רכבת ההתמנות: סרטי הנפשה מדובבים.
09.40 נילס הולגרסון (פרק 6) „תחרות כושר" אקה, מפקדת להקת אווזי הבר, מחליטה לערוך תחרות כושר בין אווזי הבר, ולמולי ניתנת האפשרות להשתתף בה. למרות הקשיים בהם נתקל מולי, מחליטה אקה לצרפו למסע.
10.05 מה פתאום „פגישה עם טרומפטיסט" קישקשתא משתעממם ומחליט להיות חוקר טבע וצייר פרפרים. בשדה הוא פוגש בטרומפטיסט, איש מוזר הגר בבית מוזר ויש לו סיפורים קסומים מעולם המוסיקה.
10.30 חופשי חופשי: עד־כאן קיץ רצף דפי טלטקסט לתוכנת הקיץ.
10.35 תץ וקשת (פרק 7) „המקלט" וויליאם של המבצע נלקח למנזר, ומוצא שם את אשתו ומפיה נודע לו שבנו קבור בבן המנזר.
11.00 זה רק וויליאם (פרק 7) „וויליאם והחזירה האלופה" וויליאם ותבריו מציקים למר באטלר, שכן בכפר העוסק בגידול חזירים. השכן מתכונן להתלונן על וויליאם בפני אביו. כדי למנוע זאת, מחליט וויליאם למצוא „דבר רע" בעברו של מר באטלר, ולהסגירו למשטרה...
11.25 אנחנו ושכנינו: דפי טלטקסט על משנים בסכסוך הערבי־ישראלי.
11.30 הישרדות „צלם חיי הבר" סיפורו של דיטר פלאגה, צלם חיי הבר, המצלם סרטי טבע בכל רחבי העולם. דיטר הגיע למקומות נידחים בעולם וצילם חיות כמו: גורילות, טיגריס, פילים, שקנאים ועוד. הסרט מתאר את אורח חייו יוצא הדופן, יחד עם אשתו המצטרפת אליו למקומות כמו סארי־לאנקה, נפאל ואפריקה.
12.15 מוסיקת פופ „פליינג פיקטס" הופעה פומבית של הלהקה האוסטרלית, השרה בלא ליווי כלי. חברי הלהקה מבצעים שירים ידועים: „עת קיץ", „צעד כמו גבר", „שמעתי זאת בחשאי" ועוד.
14.00 עד כאן – חדשות קול ישראל – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 אבירי האל (פרק 8) ארתור מרגיש שגרבס אינו מתנהג כרגיל וכי מורדריד זמם לבצע משהו באמצעות גרבס. מתברר שארתור הוא אביו של מורדריד. הוא מארגן פגישה פנים אל פנים עם בנו כדי לגלות מה זמם מורדריד. בינתיים חומ, סגנו של מורדריד, מכנס את אסיפת האבירים ומנסה להמריד אותם נגד האחרון.
14.30 בארת הקטקסים „בירת ילדי השמש" סיפ סיפ וסיפסיפון נבחרו לילדי השנה. נמו מרוגז ומחליט להתנקם בסיפסיפון. חוא לוקח סירה עמוסת ענבים ושט איתה ליער השדים. בדרך הוא עובר את המפל הגדול וכמעט טובע.
15.00 קשר משפחתי: על אלימות במשפחה. משתתפים במשחק התפקידים בתיה ברק והילדים עודד ומיכאל רבאו. בהנחייתה של זיוית אברמסון.
15.40 שעת כושר.
16.00 אהר־זה שידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 ארבעים א. „ארבעת בארץ החול" ארבעת נקלעה לארץ החול ומתלבטת עם הנסיכה חולית ב. „חברים מטלכב אחרי" עבמ מוזר מגיע מן ההלל החיצון לארץ הארבעים (דיבוב עברי).
17.50 נסיכת קשת – (פרק ב) אביה של שרה מת לאחר מחלה. שרה חסרת כל, נשארת בפנימה בתור עוזרת. היא „אוכד ליחס קשה ומשפיל עוברת להתגודד בעליית הגג, ורק בקי מתנהגת אליה בחביבות (עברי־ערבי).
18.20 פרס הנפשה.
18.25 פסיקו של מקום – מבט אל מדבר צין.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מלך הבימה – שם הפרק: „מורד בלי כיוונ" צ'ארלי, המורה להיסטוריה, מוצא דרך להשכין שלום בין אריק התלמיד למר דורמבן המורה, אחרי שהיחסים ביניהם הגיעו לידי עימות חריף (עברי־ערבי).
20.30 משחו מהסרטים עניני קולנוע.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 המולה בלחץ – (הסידרה שבה אלינו ב־6 פרקים חדשים) מבלופה קייזר היא התלק הנשי של הזוג פיורצ'יילד, אשר עובד בהוצאת ספרים מכובדת, למורת החוק הפנימי שנקוס כאן – „בלי זוגות נשואים" הם ממשיכים לעבוד יחד – בלא שהתהלה יודעת כי הם נשואים מצב המוליד סיטואציות מביכות ומפתיעות... את החלק הגברי משחק פיטר בולס; ביים: ג'והן והארד דיוויס. (פרק ראשון): קרוליין חושבת לותתפטר מספרותה בהוצאת הספרים בשל חילוקי דעות מקצועיים (עברי־ערבי).
22.00 זה הזמן – בשידור ישיר.
22.50 בלשים בלילה – (פרק חמישי): „הכול בגלל מכתב קטן" מאדי ודייוויד מסתבכים במזימות בין־לאומיות מסוכנות, כשהם מקבלים עליהם עבודה בשביל סוכנות לגביית חובות (עברי־ערבי).
23.40 מסוקר של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מה נשדר הערב".
18.33 „צ'ארלס דיקנס – יצירות מופת" „בית ממכר עתיקות" גירסה מצוירת בת שלושה חלקים לסיפורו הנודע של הסופר האנגלי בן המאה ה־19 – צ'ארלס דיקנס. הסיפור הוא סיפורם העצוב של נל וסבה, אשר נאלצים לפנות את בית ממכר העתיקות שלהם. הם נודדים ברחבי אנגליה ומנסים דרכים שונות שיובילו אותם

הסידרה „המולה בלחץ" חוזרת הערב למירקע לשישה פרקים חדשים

לקראת עתיד טוב יותר. הסידרה מלווה במוסיקה המבוצעת על ידי תזמורת בית האופרה של אוסטרליה. (המשך ביום ד' בשעה 18.33).
19.00 „תופשים אמריקה" (חפעם): „מועשים" פיטר יוסטינוב מציג טכנולוגיה חדשה לריפוי חולי כליות. „דיוקן באמנות" וילסון הרלי הוא טייס וצייר נופים המתאר בעיקר את דרום מערב אמריקה.
19.57 „מה משדר מחר".
20.00 „אדם (טמוית) וכלכלה" (פרק חמישי): „משקאות קלים" – כסף גדולי חברות רבות ניסו להתמודד עם ענקי המשקאות „קוקה קולה" ו„פפסי" הנהנות ממונופול כמעט מוחלט בשיווק משקאות קלים. בתכנית א' נכיר שלושה יזמים שהפכו מיליונרים בזכות נוסחאות חדשות למשקאות קלים.
20.30 „אמנות ישראלית" – „יעקב אגם" סרט המתעד את תערוכתו של יעקב אגם במוזיאון תל אביב ב־1973. התערוכה ובה יצירות קינטיות עוררה הדים רבים.
20.46 „זה יותר קשה, אבל זה הרבה יותר יפה" – סרט תעודי. גבריאל קוטו ופול דופי תוקרים את התהליכי היצירה של סרטי האנימציה. בסרט משולבים דוגמאות של סרטי הנפשה שונים.
21.00 „אוסף שירים" של: ברוס ספרינגסטין, מיק ג'אגר ושלמה ארצי.
21.30 „בלויות מפאריז". מה„סקרזוקרי" וה„כיכר הזוגה" בפאריז מספרת המארחת, אן קטורין, על אתרים היסטוריים בפאריז בשילוב קטעים של אלן סושון, מישל פולנארף, מילך פארמר ורנו ואסטיק דאוחו.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האוור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „חשש בדרך" עם קולין דיוהרסט; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 בייסבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

רדיו
קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניטוחה – א. ולוולם: קונצ'רטו ארמוניקה מס' 2 בסי במול מגור (ע"ע הרק); שופר: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מגור לקלרינט ותזמורת אופוס 26; מוצרט: רביעיות כלי קשת במי במול מגור ק. 458; גלן פילד: קונצ'רטו מס' 3 במי במול מגור לפסנתר ותזמורת; דבוז'אק: סויטה צ'כית אופוס 39.
09.00 קונצרט בוקר – פרסל: שקון בסול מינור לנגן. כלי קשת; אלבר: קונצ'רטו בסי מינור לכנור ותזמורת אופוס 61; ראוול: "מספר של הלילה"; יוהן סוונדסן: שמיניה לכלי קשת אופוס 3; לאלו: קונצ'רטו ברה מינור לצילו ולתזמורת; גרופה: „הקניון הגדול".
11.57 פינת השיר – משירי רחל הלפי.
12.00 מן הסרטיה.
13.05 בהאזנה ניטוחה – היידן: שלישייה בפה מגור לחליל, צ'לו ופסנתר: פרנק־קסאוור, מוצרט:

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – שידורים לימי החופשה „חיו, בוא מדבר אנגלית" – סידרה למתחילים. שעור מס' 9.
16.05 יתיא גיל הבניים.
17.05 צבעי הקשת והופעה „שירי עמים".
22.05 לכל אדם כוכב – והפעם: מל „סרטן".

רשת ב'

18.06 שירים וסיפורים.
19.35 שירים עבריים.
20.05 הלוי – סולם הזמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 בין ועוד.
23.05 קפה ראשון – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

19.05 חיה חיו – מבחר פזמוני העבר.
21.05 קצת אחרת.
23.05 מטביב לחצות – שירים ללילה חם.

גלי צה"ל

16.05 לקראת גיוס – שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל – עם שר הבטחון מר יצחק רבין.
18.05 ראיון מיוחד עם הצ"ל ואור יורם גינן.
18.45 משהו שלנו – עניני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
20.05 כוכב הערב – נסים גרמה.
21.30 אוניברסיטה משודרת – האומנות הנוצרית בימי הביניים – גיבורי התרבות העממית.
19.05 הרדיו החינוך.
20.05 שעה של להיטים.
21.05 ג'יימס טיילור – שידור חי.
23.05 קול הג'ז הזאת.

תכנית מיוחדת עם הוליס איגלשטוס לקראת ביקורו בארץ, תוקרן בטלוויזיה הכללית (2.9) בשעה 16.00.

ארבעה פולונזות; שומאן: סונטה בלה מינור לכנור ולפסנתר; פורה: שלושה קטעים מושרים; „מדריגל", „ימשנות זהב", „התהל"; גרזם מורים: קונצ'רטו לחליל ולרביעיית כלי־קשת; גלינקה: סמפוניה לתזמורת כלי־קשת.
15.00 הסברה מוסיקלית – צלילי מקום ואורח לשעה דבוז'אק באמריקה.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית – מנצח; קורט מאזור סולן: א. טיראדנה – פסנתר (ש.ח.) – פרוקופייב: סימפוניה מס' 1; ליסט: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2; בטהובן: סימפוניה מס' 5.
18.00 דגש על הבמה.
19.00 בין חברים – מעולם מטעמי המוסיקה מצירות; גלברון קרבליו וליסס.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם, התזמורת הסימפונית של דרום מערב גרמניה, באדן־באדן, מיכאל גילן – נונו: לקרלו סקארפה; בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזי ברוקנר; סימפוניה מס' 7.
23.00 מחזורי יצירות – ברטוק: הקונצ'רטי לפסנתר; סיבליוס: פראמות סימפוניות.

בית ליסין

אחד משלנו, ר' ערב 11.7, ג' 12.7, ד' 13.7, ה' 14.7 ב־20.30
צחוק קלפסר הערב 11.7 ב־21.00
הקיץ של אביה הערב 11.7 מתנס סירת הכרמל ב־21.00, מחר ג' 12.7 רביבים ב־21.30, מוצ"ש 16.7 בית ליסין ב־21.00 ההצגה ה־350, לא תוחר כניסת מאחרים
מי מפחד מוירג'יניה וולף הערב 11.7 תיאטרון ב"ש ב־20.30
מרוצי הדוק – להקת נשואי המצגעת, מחר יום ג' 12.7 ב־21.30
יפה ירקוני, ד' 13.7 ב־21.00
המסע – יוסף שילוח בהצגת יחיד, ה' 14.7 אוניברסיטת בר אילן ב־12.45
עיגול ועוד משולש בריבוע – לילדים ה' 14.7 ב־16.30
סטנד אפ קומדי – אותו מצחיק אותו על הבימה, עם: שמוליק לוי'ג, רמי שטרן, דבי ונולי, דני האוצלה ועוד ה' 14.7 ב־22.00
אריק לביא – כל החלומות ו' 15.7 ב־21.00
מיקי גבריאלוב, ו' 15.7 ב־23.00
רבקה רז – רומנסות ספרדיות ושירי לדינו, ו' 15.7 בית שמואל ירושלים ב־22.30
מסיך צפרדע – לילדים, שבת 16.7 ב־11.30
שלום שפירא – אחות הים מוצ"ש 16.7 ב־21.00
מונטי פייטון – טעם החיים, כל ערב ב־23.15, ו' ב־14.30 וב־23.30
חניון פרטי צמוד לתיאטרון

גידי גוב מגיש:

סיפורי ילדים על גבי קלטות

10 קלטות חדשות לילדים, במחיר עממי של 3.5 ש"ח כל קלטת, יצאו בימים אלה. בקלטות – מיטב סיפורי הילדים שנוצרו בארץ, כמו „אליעזר והגזר", „דירה להשכיר", „המפוזר מכפר אזר", „שמלת השבת של הנהלה", „גן גורים", „סיר הסירים" ועוד – אותם מספרים גידי גוב ועפרה ויגרטן.

סרטים

תל־אביב

אסתר: רמבו III, 2.30, 5.00, 7.30, 9.45 | אלנבי: הרפה 9.45, 6.00, עמי ותמי 11.00 בבקר
בית ליסין: מונטי פייטון – טעם החיים 23.15
בן־יהודה: לילה מטורף 5.00, 7.30, 9.45
גורדון: מקום ליד הים 5.00, 7.45, 9.45
גת: ביטל ג'וס 5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 1.00, 3.00, 5.00, 11.00
דיזנגוף 2: תשוקות באמריקה 5.00, 3.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 3: לאן זה פלורס 7.30, 3.00, 5.00, 9.50
הבמה: יבואת לי 1.30, 11.00
דקל: משודים וחושות 9.45, 7.10
הלב־יאר: שלגיה ושבעת הגמדים 8.00
הלסקריט 10.00
הצמח: בית פוט (איש הקוף) ומשפחת הגרדון 5.00, 7.30, 9.45
היכל: עשרים בתשקה 5.00, 7.30, 9.30, 11.30
סינמטק: 6.00 אינדיאנה ג'ונס המקדש
חן 1: בשוחים בתשאלה 7.40, 9.55
חן 2: הקוסר האחרון 6.30, 9.30
הרפתקאות הצימבוק מסביב לעולם 10.30, 12.30, 3.00, 5.00
חן 3: שלושה גברים ותינוקת 7.40, 9.55
בשודים בהשאלה 5.15 המוטה המעופפת 10.30, 12.30, 3.40
חן 4: ספר הג'ונגל (מגולית) 7.35, 9.45; שירת הדרום 10.30, 12.30, 3.00, 5.00
חן 5: פעמים אשתי 5.15, 7.40, 9.55
מרי פופינס 10.30, 12.40, 3.00
לב 1: אהבנו כל כך 12.40, 2.30, 5, 7.15, 9.45
אל עצמי 11, 3, 5, 8
לב 2: החבר של החברה שלי 7.45, 9.55, 11.30, 3.30, 5.50
לב 3: הנסיכה הקסומה 10, 6, 4.10, 2, 12
לב 4: תופשה לכבר 7.30, 9.50, 11.30, 1.30
לימור: סימפונות המשע 5, 7.30, 9.30
מוגרבי: מגור
מוזיאון: עיניים שחורות 7, 9.30, 4.30
מקסים: מלך הפלים 5, 7.30, 9.30
סוזן (לשעבר אלנבי): 9.40, 7.30
פטאזים 4.30
דובת – פרט בגרמניה
סיילת 1: שם המשחק 7.45, 9.45, 10.30, 12.30, 14.30, 17.00
סיילת 2: מכת ירח 5.00, 7.45, 9.45, 10.30, 12.30, 14.30
סיילת 3: זרוק אותה מהרכבת
אוד 2: החבר של החברה שלי 4.30, 7.30, 9.30
10.30 בבקר בעקבות אוצר הגילוס
אוד 3: מלך הפלים 4.30, 7.15, 9.15; 10.30, 23.15 לה במבה
אוד 4: שאלה של שיפוט 4.30, 7, 9.15; 10.30 בבקר תגיגה במשטרה
אוד 5: לילה מטורף 4.30, 7.15, 9.15; 10.30 בבקר משימה אוזרונה
בית אנגלי:
4.40 וולט דיסני – תעלולי שחור הפנר
5.45 אי.טי. חבר מכוכב אחר
7.45 עמנואל
9.30 פריס טקסאס
אורגוטל: שלושה גברים ותינוקת 9.15
ספר הג'ונגל (עברית) 4.00, 6.30, 10.30
כוסות: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.30, 5.15 שלגיה 4, 12.30, 10.30
מיכאל: אהבנו כל כך 7.00, 9.15
מגורה: משודים וחושות 7.00, 9.15
עדן: בית פוט (איש הקוף) ומשפחת הגרדון 4.30, 7.15, 1.45
רוזן: רמבו III 4.30, 7.15, 9.30
בשעה 10.30 בבקר בשר הברזל
תיאטרון ירושלים: פרידה 7, 9.30
5, 7.45, 9.45
השפה הזויה 14.30, 12.30, 10.30
פאר: היכשוף 5.00, 7.30, 9.30
פריה: לידיד אי 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 מרתון אנימציה:
1. אלבורט בגן סטמה
2. רק בלבל
צבען: עולם נפרד 5.00, 7.30, 9.45
ציון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45 בשעה 11.00 בבקר אי.טי.
חבר מכוכב אחר
תמוז – רמת־אביב: סיפור בית גג 7.30, 9.40
תבלתה: שגעון של לילה 5, 7.30, 9.45
תלאביב: קרוקודיל דנדי II 9.45, 7.30, 5.00
החייה הישראלית: מעקב ומשבי 22

ירושלים

אמפריה 1: היכשוף 7.45, 9.45 אל עצמי 11.00, 16.00, 18.00
אמפריה 2: לול 5.00, 7.15, 9.30
אמפריה 3: הפתיחה בקרוב
אמפריה 4: הפתיחה בקרוב
אדיסון: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.15; 4.30 השפה הזויה 10.30, 12.30, 2.30
אורנע: ביטל ג'וס 4.30, 7.15, 9.15
10.30 בבקר יום במלכודת
אורניום 1: מקום ליד הים 4.30, 7.30, 9.30
10.30 בבקר ריצר משותה

חיפה

אורה: יום א' הצגה מגורה
אודלה: תופשה בכבר 7.00, 9.15
אמבסדור: מגור
ארמון: מגור
חן: עיניים שחורות 6.30, 9.00

קריות חיפה

כפיר: רמבו III 5, 7.15, 9.30
שביט: הקוסר האחרון 6, 8.30
אהבה: קרוקודיל דנדי II 5, 7.15, 9.30
בית העם: כלא המתאבכים 9.15
היוהל: קיץ 1987 9.15
יצחק: מלך הפלים 5.30, 7.15, 9.15

אשדוד

צמרת: קרוקודיל דנדי II 7.30, 9.30
אשדודה: רמבו III 7.30, 9.30

עצמון 1: מלך הפלים 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5, 8.30
עצמון 3: מכת ירח 4.30, 7, 9.15
אמר: רמבו III 4.30, 7.00, 9.15
קריאורה: לול 5, 7.15, 9.15
11.30 מקום ליד הים
רון: קרוקודיל דנדי II 4.30, 7.00, 9.15
שלגיה 10.30, 12.30, 2.30
רב גת 1: ביטל ג'וס 7, 9.15
ספר הג'ונגל 5, 11
רב גת 2: נשודים בהשאלה 7.00, 9.15
המבר הפיל המעופף 5, 11
רב אור 1: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7 הזבוב 'בצת לי 4.30, 11
רב אור 2: משודים וחושות 6.30, 9.15
אי.טי. 4.30, 11
רב אור 3: פעמים אשתי 7, 9.15 מופינס 4.30, 11
שבתה: היכשוף 7.00, 9.15

אשקלון

אסתר: שלושה רווקים ותינוקת 7.30, 9.30
מאור: משאה לשניים 7.30, 9.30
רחל: ביטל ג'וס 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: קרוקודיל דנדי II 5, 7.30, 9.30

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: מגור
סלון דניאל: תשוקות באמריקה 9.30, 11/7.15, 4.45 שירת הדרום
כוכב: 11.00, 4.45 שירת הדרום
7.10 ריקוד מושחת

עפולה

מוסיאון: מכת ירח 9.00

חולון ■ בת־ים

אורנה: מלך הפלים 7.30, 9.30
ארמון: מקום ליד הים 5, 7.30, 9.30
ריקוד מושחת
מגדל: רמבו III 7.30, 9.40
ספר הג'ונגל (עברית) 4, 5.30
עצמאות: קרוקודיל דנדי II 7.30, 9.30

5.00 השפה הזויה II
מבור: קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.30
השפה הזויה II בבקר
מתנים: קריית שרת: מגור
רינה: מלך הפלים 7.30, 9.30

חדרה

חדרה: הקיסר האחרון 6, 9.00

טבריה

יד טבריה: היכשוף 5, 7, 9.15

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: שלושה גברים ותינוקת 7.15, 9.30
המצילים הקטנים 11, 5.15
תל: קרוקודיל דנדי II 5.15, 7.15, 9.15
אורות: מגור

לוד ■ רמלה

אורלי: מגור
שורן: מקום ליד הים 7.30, 9.30

נהריה ■ עכו

דוד: שלושה גברים ותינוקת 7.15, 9.15
רון: מגור
אודיטוריום: מגור

נתניה

אסתר: השקים בדרך 5, 7, 9.15
שרון: היכשוף 7.00, 9.15
מטודה: 5, 11 ספר הג'ונגל 7.00, 9.30; 5, 11 אל עצמי
משודים וחושות
הוד: לול 7.00, 9.30

קרית אונו

מתנים: 4.30, 7.00, 9.15 אבא זה מגור

פתח־תקוה

שלום: לול 7.30, 9.30
היכל 1: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.30; שלגיה ושבעת הגמדים 4.30, 2.30, 10.30, 12.30
היכל 2: שם המשחק 7.15, 9.30, הבורת הבכל 10.30, 12.30, 2.30
היכל 3: מלך הפלים 5.00, 7.30, 9.30; הזבובי 'בצת לי 10.30, 12.30, 2.30

קרית שמונה

שגיא: חשוד 9.15

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי II 10, 8, 6

4 שלגיה 10.30, 12.30, 2.30
ג.ג. רון 2: מלך הפלים 10, 8, 6, 5
הבורת הבכל 10.30, 12.30, 2.30
קסמו: היכשוף 7.15, 9.30
ראשון: רמבו III 7.15, 9.30
בית העם: מלך הפלים 8
הוד: תקועים בדרך 7.15, 9.15 הבלב בכל לב הוזב 5
חן: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.15
הזבובי 'בצת לי 3 5.00

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: רמבו III 5.00, 7.30, 9.45
ארמון: מגור
ליליה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.00, 9.00
הוד: קרוקודיל דנדי II 7.30, 9.30
5.00 שלגיה ושבעת הגמדים 12.30, 10.30
רב גן 1: ביטל ג'וס 6.50, 7.30, 9.00; הג'ונגל (עברית) 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.25 המצילים הקטנים 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: לילה מטורף 9.30, 7.25 הזבובי 'בצת לי בארץ הפלאות 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 4: המעוף 9.30, 7.25 הרפתקאות הכלבלב מסביב לעולם 5, 2.30, 12.30, 10.30
אורגווה: שם המשחק 7.30, 9.30